

ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ปิ่นวดี จิระสมรานุรักษ์

ขอสมมติทูล
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต

มีนาคม 2519

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปัญหานี้' นธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นฉนวน' เนื่องจากการศึกษาคำ' ลักสูตรปริญาการศึกษา' มาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนกรีน' ไรโรไต

.....*พณ ธีระพงษ์*.....ประธาน

.....*กฤษณ์ ธีระพงษ์*.....กรรมการ

มีนาคม 2519

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้เขียนได้รับคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก รุ่งสาสตราจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย และอาจารย์ สุนันท์ ศลโกสม ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน และขอขอบคุณนิสิตทุกคนของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์เชิกศักดิ์ โฆวาลินธุ์ที่กรุณาช่วยเหลือและให้คำปรึกษาทั่วไป ซึ่งทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สวณา พรพัฒน์กุล และอาจารย์สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยาต่างๆ ท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้เขียนตลอดมา พร้อมกันนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณวัฏญะ ธนธานี ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะการพิมพ์และโร เนียว จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่ม

ในวดี จิระนราธรรม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
✓ คำนำ	1
✓ ความมุ่งหมายของการศึกษา	3
✓ ความสำคัญของการศึกษา	3
✓ ขอบเขตของการศึกษา	4
✓ ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการศึกษา	4
✓ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษา	5
✓ เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	7
✓ สมมติฐานในการศึกษา	20
เอกสารและการวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐาน	21
2 วิธีดำเนินการศึกษา	24
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
4 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
ความมุ่งหมายในการศึกษา	94
✓ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	94
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	94
✓ การวิเคราะห์ข้อมูล	94
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
อภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	114

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ในแต่ละภาควิชา	30
2 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างนิสิตจำแนกตามระดับชั้น	31
3 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างนิสิตจำแนกตามตัวแปรต่างๆ	31
4 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	35
5 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาประถมศึกษา จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	38
6 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาภาษาไทย จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	41
7 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาภาษาอังกฤษ จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	43
8 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาภูมิศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	45
9 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาประวัติศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	47
10 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาสังคมศึกษา จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	49
11 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาคณิตศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	51
12 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาเคมี จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	53
13 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาชีววิทยา จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	55
14 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ ในภาควิชาฟิสิกส์ จำแนกเป็นแต่ละคานของพฤติกรรม	57

- 15 กระดาษแนบ ร้อยละ และวันที่ของพฤติกรรมรับการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จำแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม 59
- 16 กระดาษแนบ ร้อยละ และวันที่ของพฤติกรรมรับการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาเกษตรศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม 61
- 17 กระดาษแนบ ร้อยละ และวันที่ของพฤติกรรมรับการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาศึกษาศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม 63
- 18 กระดาษแนบ ร้อยละ และวันที่ของพฤติกรรมรับการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาบริหารธุรกิจ จำแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม 65

บัญชีภาพประกอบ

๒
หน้า

1	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์	
	จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	37
2	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	ประถมศึกษา จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	40
3	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	ภาษาไทย จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	42
4	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	ภาษาอังกฤษ จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	44
5	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	ภูมิศาสตร์ จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	46
6	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	ประวัติศาสตร์ จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	48
7	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	สังคมศึกษา จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	50
8	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	คณิตศาสตร์ จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	52
9	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	เคมี จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	54
10	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	ชีววิทยา จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	56
11	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	ฟิสิกส์ จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	58
12	แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา	
	วิทยาศาสตร์ทั่วไป จำแนก เป็นแต่ละด้านของ พฤติกรรม	60

ภาพประกอบ	หน้า
13 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา เกษตรศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม	62
14 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา ศิลปศึกษา จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม	64
15 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา บริหารธุรกิจ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม	66

คำนำ

มหาวิทยาลัยมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ และการพัฒนาประเทศ เพราะมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาทางด้าน วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ตลอดจนทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติ (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2512 : 5) จึงเป็นที่คาดหวังโดยทั่วไปว่าบัณฑิตทั้งหลายที่เป็นผลผลิตของมหาวิทยาลัย จะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีปัญญารอบรู้ มีความคิดที่เป็นของตนเองโดยอิสระ พร้อมทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมเพียงพอที่จะออกไปเป็นผู้นำในสังคม และครองชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การที่มหาวิทยาลัยจะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้นั้น บ่มขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญมากคืออาจารย์ เพราะเหตุว่าอาจารย์เป็นคณาจารย์สำคัญของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะต้องเป็นผู้นำด้านความคิด และวิทยาการต่างๆ ทุกสาขา ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะก้าวหน้าและทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาท ถ้าหากได้มีการพัฒนา กำลังอาจารย์อยู่เสมอ นับตั้งแต่การสืบเสาะหาผู้มีความรู้ความสามารถสูงมาเป็นอาจารย์ การดึงดูดรักษาอาจารย์ที่ดีให้คงปฏิบัติงานอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยในมหาวิทยาลัย ตลอดจนการเสริมสร้างสิ่งคลไ่วให้อาจารย์คงเป็นอาจารย์ที่ดี และปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2514 : 85) ฉะนั้นเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินความเข้มแข็งและความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย จึงพิจารณาได้จากหน้าที่การงานที่อาจารย์ประจำปฏิบัติอยู่ เนื่องจากเป็นที่ยอมรับกันโดยสากลว่า มหาวิทยาลัยนั้นมีหน้าที่สำคัญอยู่ตามประการคือ การสอนวิชาชีพชั้นสูงระดับชั้นปริญญา การให้บริการหรือการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม และประการสุดท้ายคือการค้นคว้าและวิจัยทางวิชาการและปัญหาต่างๆ ของประเทศ (บรรจง ชูสกุลชาติ, 2517 : 191) ซึ่งหน้าที่ทั้งสามประการนี้ถือว่าการสอนเป็นงานหลัก สำหรับการบริการนั้นนอกจากจะเป็นการบำเพ็ญประโยชน์แล้ว ยังเป็นการฝึกให้อาจารย์หาประสบการณ์ทางวิชาการ โดยนำเอาทฤษฎีความรู้ไปปฏิบัติจริง ส่วนการวิจัยนั้นเป็นการค้นคว้าทางวิชาการหรือวิชาชีพในก้าวหน้า ซึ่งมีผลเกี่ยวข้องกับโดยตรง

การสอนตลอดจนการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง

เนื่องจากการสอนเป็นงานสำคัญของอาจารย์ จึงควรจะได้มีการติดตามและประเมินผลการสอนของอาจารย์บ้าง ซึ่งอาจจะกระทำได้โดยผู้บริหารของมหาวิทยาลัยหรือโดยตัวอาจารย์สอนเอง ทั้งนี้ก็เพื่อจูงใจหมายในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมอยู่เสมอ ซึ่งในสมัยก่อนไมกอยจะมีผู้ใดกล้าเสนอความคิดเช่นนี้ขึ้นมา แม้แต่การวิพากษ์วิจารณ์การสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยก็มีน้อยมาก เพราะคนทั่วไปยอมรับนับถืออาจารย์ในมหาวิทยาลัยว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิชั้นสูง แต่ในปัจจุบันนี้สังคมเจริญก้าวหน้า และบุคคลได้รับการศึกษามากขึ้น ทำให้รู้จักใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จึงปรากฏข้อวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยขึ้นเรื่อยๆ เป็นที่น่าองว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยใช้วิธีสอนที่ไม่เหมาะสม เช่น ใช้การสอนแบบเดียวกับการสอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาหรือประถมศึกษา อันได้แก่วิธีการบอกให้จดจำบรรยายแบบคำต่อคำ ไม่มีการเตรียมการสอนอย่างเพียงพอ ไม่รับผิดชอบต่อการสอน ซึ่งทำให้การเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างงมงาย แบบให้ท่องจำหรือให้เชื่อตามๆ กันไป ซึ่งเป็นการกีดขวางการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และยังทำให้นิสิตหรือนักศึกษาที่จบออกไป มีแต่ความรู้กับความชำนาญในการลอกเลียนแบบเท่านั้น (รัตนโกสินทร์, 2516:89) *

แต่เดิมนั้นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยส่วนมาก ได้มาจากผู้ที่ได้รับทุนเล่าเรียนหลวงไปศึกษาต่อในสาขาวิชาพื้นฐาน และวิชาชีพแขนงต่างๆ จากต่างประเทศ ต่อมาจึงได้จากบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยภายในประเทศเอง โดยได้รับคัดเลือกให้เป็นอาจารย์สอนในสาขาวิชาที่เรียนสำเร็จมา จึงทำให้มีอาจารย์จำนวนไม่น้อยที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาดีพร้อมที่จะถ่ายทอดให้ผู้อื่นเรียนได้เต็มที่ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในวิชาสำคัญที่จะช่วยสร้างความสมบูรณ์ในการเป็นครู ซึ่งอย่างน้อยก็ควรจะได้เรียนรู้จิตวิทยาเกี่ยวกับนิสิตหรือนักศึกษาในวัยที่ตนจะต้องสอน ต้องรู้เทคโนโลยีต่างๆ ที่ช่วยในการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องรู้ปรัชญาการศึกษาและวิธีการประเมินผลการศึกษาด้วย (นาง เบาว์ กาญจนจารี, 2516:68-69)

แม้ว่าจะพิจารณาจากการสอนของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูโดยตรง ซึ่งได้จากวิทยาลัยครูหรือมหาวิทยาลัยก็ตาม จะพบว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์ไม่น้อยเช่นกัน ดังจะได้อธิบายจากรายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาการฝึกหัดครูในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ.2515

ยอมรับว่า อาจารย์ในสถานศึกษาฝึกหัดครูยังไม่เป็นผู้นำทางการสอนเท่าที่ควร ส่วนอาจารย์ที่สอนนิสิตฝึกหัดครูในมหาวิทยาลัยนั้น ส่วนหนึ่งยังไม่รู้วิธีสอนที่ถูกต้อง และไม่ยอมรับว่าตนไม่รู้วิธีสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2515:51)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึง เป็นเหตุให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาพฤติกรรม การสอนทั่วไปของอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ว่ามีแนวโน้มเป็นไปอย่างไร ตาม ข้อสังเกตที่ใครรวบรวมขึ้น และผู้วิจัยได้เลือกศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปที่เกิดขึ้นในห้อง-เรียน ของอาจารย์ที่สอนนิสิตฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นที่คาดหวังโดยทั่วไปว่า น่าจะมีพฤติกรรมการสอนเป็นแบบอย่างแก่อาจารย์มหาวิทยาลัยในสาขาอื่น โดยเฉพาะมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสาธมิตร ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ โดยได้รับการยกฐานะขึ้นมาจาก วิทยาลัยวิชาการศึกษาเดิม อันนี้ประสบการณ์ในการผลิตครูมานานพอสมควร และผลิต นิสิตครูออกไปรับใช้ประเทศชาติได้ในปริมาณมากที่สุด เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยแห่งอื่น

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปริมาณของการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์โดยส่วนรวม
2. เพื่อศึกษาปริมาณของการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในแต่ละภาควิชา
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวม จากผลการ ประเมินของนิสิตที่มีแตกต่างกัน มีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนต่างกัน และมีประสบการณ์ทางอาชีพกับไม่มีประสบการณ์ทางอาชีพ

ความสำคัญของการศึกษา

1. การศึกษานี้จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้อาจารย์ และนิสิตฝึกหัดครูได้ตระหนักถึงความ สำคัญของพฤติกรรมการสอนทั่วไปที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
2. ผลการศึกษานี้จะเป็นแนวทางให้อาจารย์เลือกปลูกฝังพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสม อันเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นิสิตที่จะออกไปประกอบอาชีพครูต่อไป
3. ผลการศึกษานี้จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนทราบความบกพร่องและความต้องการของนิสิต ต่อการสอนของอาจารย์ ซึ่งจะ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของอาจารย์ให้เป็นไป

ตามความเหมาะสมยิ่ง

4. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อที่จะสร้าง เครื่องมือสำรวจพฤติกรรมการสอนทั่วไปซึ่ง
สามารถนำไปใช้ได้ ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

1.1 อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ที่สอนในระดับปริญญาตรีในภาค
เรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518 สังกัดในภาควิชาต่าง ๆ 14 ภาควิชา มีจำนวนรวม
112 คน

1.2 นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ระดับปริญญาตรีทุกระดับชั้นที่เรียนรายวิชา
ต่าง ๆ ในแต่ละภาควิชา ทั้ง 14 ภาควิชา ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518
จำนวนรวม 950 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ปีคั้งนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ พิจารณาจากกลุ่มตัวอย่งนี้สี่ตัว ได้แก่

2.1.1 เพศ

2.1.2 ประสิทธิภาพในมหาวิทยาลัย

2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1.4 ประสิทธิภาพทางอาชีพ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์

ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการศึกษานี้

1. พฤติกรรมการสอนที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นพฤติกรรมการสอนทั่วไปของผู้สอนที่สังเกตเห็น
ไประหว่างการสอนในตนเองเรียน และสามารถวัดได้โดยวิธีการจัดอันดับคุณภาพ
(Rating Scale) ว่า พฤติกรรมการสอนที่ต้องใช้วิธีวัดวิธีอื่นนั้น ถือว่าไม่อยู่ในขอบข่าย
ของการศึกษานี้

2. พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518 ที่ศึกษาได้จากกลุ่มตัวอย่าง ถือเป็นตัวแทนพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ที่สอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย ในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยยังทำหน้าที่นี้ดังต่อไปนี้

คานิยามกันท์ที่ใช้ในการศึกษา

อาจารย์ หมายถึงอาจารย์ประจำ ปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนประจำในแผนกวิชาต่างๆ และกำลังปฏิบัติหน้าที่สอนนิสิตในกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518

นิสิต หมายถึงนิสิตปริญญาตรีภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518

ภาควิชา หมายถึงหน่วยงานย่อย ที่แบ่งส่วนราชการโดยลักษณะการบริหารงานของคณะวิชาต่างๆ ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อรับผิดชอบการเรียบเรียงการสอนวิชาต่างๆ ในภาควิชา

นั้นๆ ภาควิชาต่างๆ ที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นภาควิชาที่เปิดสอนวิชาเอกได้กับนิสิต ซึ่งมี 14 ภาควิชา คือ ภาควิชาประถมศึกษา ภาควิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาควิชาภูมิศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาสังคมศึกษา ภาควิชาคณิตศาสตร์ ภาควิชาเคมี ภาควิชาชีววิทยา ภาควิชาฟิสิกส์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ภาควิชาเกษตรกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปศึกษา และภาควิชาบริหารธุรกิจ

นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึงนิสิตในกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา อยู่ในช่วงคะแนนตั้งแต่ 2.75 ขึ้นไป

นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึงนิสิตในกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมา อยู่ในช่วงคะแนนต่ำกว่า 2.25 ลงมา

ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยของนิสิต หมายถึงฐานะของนิสิตโดยการกำหนดจากการเข้ามาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยควมระยะเวลาต่างกันตามหลักสูตร ซึ่งแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งเข้ามาศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีสี่ปี อีกกลุ่มหนึ่งเข้ามาศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีสองปี

ประสบการณ์ทางอาชีพของนิสิต หมายถึงประสบการณ์ในอาชีพครูของนิสิต โดย
 เคยทำการสอนประจำในโรงเรียนระดับใดระดับหนึ่ง ที่ใช้หลักสูตรการสอนของ
 กระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการรับว่าเทียบเท่ากัน ก่อนที่จะ
 เข้ามารับศึกษาในมหาวิทยาลัย

พฤติกรรมการสอนทั่วไป หมายถึงกระบวนการสอนของอาจารย์แต่ละคน
 ซึ่งนิสิตสามารถสังเกตเห็นได้ขณะทำการสอนนิสิตในห้องเรียน จัดแบ่งกลุ่มเป็น 9 กลุ่มคือ

1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว หมายถึงพฤติกรรมของผู้สอนที่แสดงออกมาในขณะที่สอน
 ซึ่งแต่ละพฤติกรรมเป็นส่วนประกอบของบุคลิกภาพของผู้สอนที่ดี เช่นสนใจผู้เรียนโดยทั่วถึงกัน
 มีอารมณ์มั่นคง มีความยุติธรรม ฯลฯ

2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง หมายถึงพฤติกรรมของผู้สอนที่เกี่ยวกับการใช้
 ภาษาพูด (Verbal Behavior) การใช้กิริยาอาการที่มีความหมายทางการสื่อสาร
 (Nonverbal Behavior) รวมทั้งการใช้สำเนียงในการพูดอย่างเหมาะสมและถูกต้อง
 ชัดเจน

3. ด้านการเตรียมการสอน หมายถึงการที่ผู้สอนสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายใน
 การสอน พร้อมทั้งวางแผนเสนอเนื้อหาในบทเรียน และจัดกิจกรรมหรืออุปกรณ์การสอน
 ได้เหมาะสมสอดคล้องกัน

4. ด้านการเสนอเนื้อหา หมายถึงความสามารถของผู้สอนในการ เลือกเสนอเนื้อ
 เนื้อหาสาระสำคัญได้อย่างเหมาะสมตามลำดับขั้น ตลอดจนมีความถูกต้องแม่นยำ และให้
 ประโยชน์แก่การนำไปใช้

5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน หมายถึงพฤติกรรมที่ผู้สอน
 ใช้ถึงคุณค่าความสนใจ หรือโน้มน้าวจิตใจของผู้เรียน ให้จดจ่ออยู่ในบทเรียน และพฤติกรรม
 ที่เป็นการส่งเสริมกำลังใจ ความก้าวหน้า และความสำเร็จของผู้เรียน

6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน หมายถึงวิธีการที่ผู้สอนใช้
 พิจารณาความก้าวหน้า ความสามารถของตัวผู้เรียนและตัวผู้สอนเอง เพื่อประโยชน์
 ในการช่วยเหลือและปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน และปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
 เช่นใช้การสังเกต การซักถาม การทดสอบย่อย ฯลฯ

7. ด้านการควบคุมวินัย หมายถึงพฤติกรรมของครูที่จะชักจูง หรือควบคุมผู้เรียนให้มีพฤติกรรมเป็นไปในแนวทางที่ครูมุ่งหวัง เช่นการใช้อำนาจสั่งการของครู การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออก การชักชวนผู้เรียนให้สำนึกในหน้าที่ ฯลฯ

8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการให้สัมพันธภาพอันดีของผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้หาโอกาสในการเรียนและการสอนในห้องเรียนดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติมากขึ้น เช่นการให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน ให้กำลังใจแก่ผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือขอสงสัย ฯลฯ

9. ด้านการกำหนดงาน หมายถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับกำรวางแผนอย่างรอบคอบของผู้สอนในการกำหนดงานให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน การช่วยเหลือแนะแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความสำเร็จในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งการรับผิดชอบผลงานของผู้เรียนด้วย

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การสอนเป็นศิลปะที่ช่วยผู้ใหญ่เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนจะต้องเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม ต้องเตรียมการสอนอย่างดี และจัดสถานการณ์หรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่ายรวดเร็ว ก็จะเห็นได้ว่าตลอดเวลาที่ผ่านมา มีนักการศึกษาจำนวนมากโดยเฉพาะในต่างประเทศได้ศึกษาค้นคว้าวิธีสอน และเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้ รวมทั้งการค้นหานวทางการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมปรับปรุงคุณภาพของตัวครู เป็นเบื้องต้น เพราะนักการศึกษาทั้งหลายต่างเห็นพ้องต้องกันว่า พฤติกรรมของครูมีผลสะท้อนต่อการเรียนของนักเรียนในห้องเรียนมากที่สุด

พฤติกรรมการสอนของครูที่เกิดขึ้นในห้องเรียนอาจแปรผันไปตามบุคลิกภาพของครู ประสบการณ์ที่ครูมีอยู่ ลักษณะวิชาที่สอน และอื่นๆ ดังที่ ไรอันส์และคณะ (Ryans and Others, 1960:82) ได้ใช้วิธีการพฤติกรรมวิฤติ (The Critical Incident Technique) ในการสังเกต และค้นหาพฤติกรรมของครูที่เกิดขึ้นบ่อยๆ และรวบรวมพฤติกรรมใดก็ตามนี้

พฤติกรรมที่ดี

คำนึงผู้อื่นเสมอ
 สนใจเพื่อนนักเรียนและกิจกรรมของชั้น
 วิชา วิชาที่ชอบ
 ควบคุมตนเองได้ ไม่ผิดหวังง่าย
 มีอารมณ์ขัน
 ยอมรับเมื่อตนทำผิด
 ไม่ด่าเอียงสนใจเฉพาะนักเรียนบางคน
 มีความอดทน
 แสดงความเข้าใจนักเรียน
 แสดงความเป็นเพื่อนและสุภาพต่อนักเรียน
 ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัวของนักเรียนเท่าที่
 ปัญหาการเรียน
 ยกย่อง ชมเชยผู้ทำดี
 ยอมรับว่านักเรียนสามารถทำงานต่างๆได้
 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 ส่งเสริม ให้อาสาใจนักเรียน
 เตรียมการสอนเป็นอย่างดี
 มีการยึดหยุ่นการสอนถ้าไม่ไปไปตามแผน
 ยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน
 ใช้อุปกรณ์การสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ
 ใช้การสาธิตและการอธิบาย ช่วยให้เกิดการ
 เรียนรู้อย่างแจ่มแจ้ง
 ให้อารมณ์แจ่มใสอย่างแจ่มชัด

พฤติกรรมที่ไม่ดี

ทำทางหยอเยินหาเมื่อเหนื่อย
 ไม่สนใจเพื่อนนักเรียนและกิจกรรมของชั้น
 อารมณ์ไม่ดี เห็นทุกอย่างเศร้าไปหมด
 ควบคุมตนเองไม่ได้ โกรธง่าย
 เกรงขี้ม
 ไม่ยอมรับความผิดของตน
 ด่าเอียงสนใจเฉพาะนักเรียนบางคน
 ทดสอบ อดทน
 ขาดความเมตตาการุณา
 ไม่ให้ความสนิทสนมกับนักเรียน
 สนใจเฉพาะด้านการเรียนของนักเรียน
 ไม่มีการยกย่องหรือปรับปรุงผู้เรียนให้ดีขึ้น
 ไม่เชื่อในความสามารถของผู้เรียน
 ใช้ความคิดของตนเอง เป็นใหญ่
 บ่นทอนกำลังใจนักเรียน
 ไม่เตรียมการสอน
 ต้องสอนตามแบบแผนที่เตรียมไว้ ไม่มีการ
 เปลี่ยนแปลง
 ไม่คำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน
 ใช้วัสดุและวิธีสอนที่ไม่เหมาะสม
 การสาธิตและการอธิบายไม่ชัดเจน
 ให้อารมณ์แจ่มใสอย่างคลุมเครือ

พฤติกรรมที่ดี
สนับสนุนให้นักเรียนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และ
ประเมินผลด้วยตนเอง

มีระเบียบวินัย
ให้ความช่วยเหลือนักเรียนด้วยความเต็มใจ

พฤติกรรมที่ไม่ดี
ไม่ให้โอกาสนักเรียนทำงาน และประเมินผล
ด้วยตนเอง

ทำอะไรตามใจชอบ
ให้ความช่วยเหลือนักเรียนอย่างเสียไม่ได้

วิทธี (Witty, 1947:662-648) ได้ทำการศึกษามาถึงบุคลิกภาพของครูดี โดยให้นักเรียนในชั้นปีที่ 2 ถึงปีที่ 12 จำนวน 1200 คนเรียงความเรื่อง "ครูที่ช่วยฉันมากที่สุด" และจากการรวบรวมคุณลักษณะของครูที่นักเรียนเขียนเรียงความมา ปรากฏว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะทั้งนี้คือ ให้ความร่วมมือ มีความเป็นประชาธิปไตย มีความกรุณา และเอาใจใส่ต่อทุกคน มีความอดทน มีความรู้ในเรื่องทั่วไปดีมาก มีบุคลิกและมารยาทดี มีความยุติธรรม มีอารมณ์ขัน มีอารมณ์ดี ทำสิ่งใดเสนอคนเสมอปลาย สนใจปัญหาและความเดือดร้อนของนักเรียน ฉมเขย ยกย่อง ไหวพริบนักเรียน มีความสามารถพิเศษในการสอนแต่ละวิชา ผู้ที่ทำการศึกษาดำรงเกี่ยวกับนี้คือ เบ็ค (Beck, 1967:127 - 128) ได้ใจแบบสอบถามเรื่องครูของกัน โดยมีข้อความถามทั้งสิ้น 100 ข้อ ไปสอบถามนักเรียนชั้นปีที่ 6 จำนวน 2108 คน ในโรงเรียน Pennsylvania Study Council, Stanford, California คำถามทั้งหมดจัดอยู่ในคุณลักษณะของครู 5 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง คุณสมบัติทางอารมณ์ความเอาใจใส่ให้นักเรียน เสนอช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จในด้านอารมณ์และสังคม

ประการที่สอง มีคุณสมบัติที่จะให้ความรู้แก่นักเรียนได้ คือสามารถช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยเหลือนักเรียนให้มีสัมฤทธิ์ผลทางวิชาการด้านต่างๆ สมถะมีความมุ่งหมายที่วางไว้

ประการที่สาม มีระเบียบวินัย สามารถควบคุมบรรยากาศของห้องเรียนได้กำเนินช่วยด้วยดี

ประการที่สี่ ต้องมีคุณสมบัติในการส่งเสริมกำลังใจนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจ และมีความกระตือรือร้นในการเรียน

ประการที่ห้า คือคุณสมบัติในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้ดีขึ้น

หลังจากที่ไต่ถามการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) แล้ว ผลปรากฏว่า ครูที่ดี ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างก็คือ ครูที่มีคุณสมบัติในด้านการเอาใจใส่นักเรียน มีคุณสมบัติที่จะให้ความรู้และความช่วยเหลือแก่นักเรียนเป็นพื้นฐาน รวมไปถึงการส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนในการ เรียนควบคู่ไปกับการเรียน ส่วนอีกด้านหนึ่งก็คือการศึกษาค้นคว้าทางด้านคุณลักษณะของครูคือ บัดเดิล (Buddle, 1967: 346-347) ซึ่งกล่าวสรุปไว้ว่า การค้นคว้าคุณลักษณะของครูที่สำคัญพบว่า มีอยู่สามประการคือ ประการแรกด้านการกระทำของครู ซึ่งอาจสังเกตได้จากกิจกรรมทางครูโดยตรง เช่นมอบรางวัลแก่นักเรียน ยกย่องชมเชยนักเรียน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน สอดถามปัญหาของนักเรียน ประการที่สองคือคุณลักษณะด้านกริยามารยาท เช่นการควบคุมความประพฤติของตนเองได้ มีความมั่นใจ อยู่เสมอ ประการที่สาม ก็คือคุณลักษณะที่เกี่ยวกับ บทบาทของการสอนโดยตรง สำหรับในประเทศไทยผู้ที่ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูโดยตรงคือ มัทธนา ปิยะมาดา (มัทธนา ปิยะมาดา, 2511: 16) ได้ใช้แบบสำรวจคุณลักษณะของครู 81 ข้อ ซึ่งได้จากวิธีพฤติกรรมวิธีปฏิบัติเช่นเดียวกับการศึกษาของไรต์ส์ โดยศึกษาเกี่ยวกับครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 1406 คน พบว่า คุณลักษณะของครูที่มีความสำคัญอันดับแรกสองคุณลักษณะคือ คุณลักษณะด้านการสอน และคุณลักษณะด้านความมีเหตุผล อันดับรองลงมามี 5 คุณลักษณะคือ ความความประพฤติการดูแล การให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียน ความความยุติธรรม ความความซื่อตรง และความการมีบุคลิกภาพและสัมพันธ์กับนักเรียนดีแก่นักเรียน ส่วนอันดับสุดท้ายมีสองคุณลักษณะคือ คุณลักษณะด้านการส่งเสริมให้กำลังใจ ยกย่อง ชมเชย และการให้โอกาสแก่แก่นักเรียน สำหรับคุณลักษณะที่แยกពីกันระหว่างครูชายกับครูหญิงพบว่า ครูหญิงมีคุณลักษณะด้านความประพฤติการดูแลและการส่งเสริมการศึกษามีคุณลักษณะด้านการให้คำแนะนำปรึกษาและสัมพันธ์กับนักเรียนสูงกว่าครูหญิง

ผลงานวิจัยที่กล่าวมาข้างบนนี้ เห็นว่ามีน้ำหนักเพียงพอที่จะนำมาพิจารณาปรับปรุงตัว เองให้เป็นครูดีนักเรียนต้องการ จึงทำให้ครูเรีนมีกำลังใจในการศึกษาหาความรู้ทั้งที่ ละเอียด บุญเกิด (ละเอียด บุญเกิด, 2513: 79) วิจัยพบว่า คุณลักษณะของครูทางด้านการสอนและคุณลักษณะทางความประพฤติส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนอย่างมากมี

นัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ผู้บริหารการศึกษาที่รับผิดชอบโดยตรงคือ ผลการ เรียนการสอน
จึงว่าผลกระทบโดยตรงในการวิจัยทางการ เรียนการสอนโดยตรงนั้น แม้ว่าการ เรียนการสอนจะ
เป็นปรากฏการณ์ที่สลับซับซ้อน แต่ก็มีส่วนที่จะกระทำได้ไต่ยาก ภายใต้ข้อถกเถียงเบื้องต้นที่ว่า
กระบวนการ เรียนการสอนนั้น สามารถจัดกระทำ เป็นหรือบอกลักษณะต่างๆ ของตัวแปรได้
(พจน์ สะเพียรชัย, 2517:1)

เป็นเวลานานมาแล้วที่นักการศึกษาในต่างประเทศได้ให้ความสนใจวิธีการสังเกต และ
วิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูในห้อง เรียนขึ้น และมีผลงานการวิจัยยืนยันว่า วิธีการนี้
ช่วยปรับปรุงคุณภาพของการ เรียนการสอนได้จริง ผู้คนมักจะบอกเบื่อกันว่าคำขวัญทางงานนี้คือ
แฟลนเดอร์ (Flander, 1970.2) ซึ่งได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายสำคัญในการสังเกตและวิเคราะห์
พฤติกรรมการสอนในห้อง เรียนไว้ดังนี้คือ

1. เพื่อในการพัฒนาพฤติกรรม และสามารถควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนเองได้
2. เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในห้อง เรียนกับผลการ เรียนรูของ
นักเรียน
3. เพื่อช่วยให้เด็กเรียนปรับตัวได้ดีขึ้น
4. มุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมที่สังเกตได้

นอกจากนี้แฟลนเดอร์ยัง เป็นผู้ริเริ่มสร้าง เครื่องมือสำหรับบันทึกพฤติกรรมของครูและ
นักเรียน ที่เรียกว่า Flander's Interaction Analysis Categories หรือเรียก
ย่อๆ ว่า FIAC (Flander, 1970:13-31) โดยแบ่งกลุ่มพฤติกรรมของครูและนักเรียนออกเป็น
เป็น 10 กลุ่มดังนี้

พฤติกรรมของครู

พฤติกรรมต่างออกมา เป็นพฤติกรรมที่กระทำต่อ

1. ครูให้การยอมรับหรือมีความรู้สึกที่ดีต่อเด็ก เรียน
2. ครูแสดงการชมเชย และยกย่อง
3. ครูแสดงการยอมรับภาพพจน์ของนักเรียน
4. ครู เป็นผู้ถามคำถามแนวความคิดของครู

พฤติกรรมทางทรง

5. การบรรยาย
6. การออกคำสั่ง
7. การโต้ตอบ และตั้งสื่อนอบรม

พฤติกรรมของนักเรียน

8. นักเรียนตอบรับการพบของครู
9. นักเรียนเป็นผู้เริ่มบทพูด
10. การเงี่ยบและสับสน

ต่อมาได้มีผู้ศึกษาแนวคิดและวิธีการของเฟลเดนเกอร์ และนำไปปรับปรุงสร้าง เครื่องมือขึ้นใช้อย่างกว้างขวาง ดังเช่น โอเบอร์และคณะ (Ober and Others, 1971:38) ได้สร้างเครื่องมือที่เรียกว่า The Reciprocal Categories System หรือ RCS โดยปรับปรุงจาก Flander's Interaction Analysis Categories ของเฟลเดนเกอร์ เป็นระเบียบวิธีสังเกตที่จำแนกพฤติกรรมของครูและนักเรียนออกเป็น 19 ประเภท โดยวัดเป็นช่วงเวลาพฤติกรรมของครูและพฤติกรรมของนักเรียน แต่ละคู่เป็นพฤติกรรมอย่างเดียวกัน แต่ใช้หมายเลขรหัสต่างกัน ดังนี้

รหัสครู	ประเภทพฤติกรรม	ระดัมนักเรียน
1	การบรรยายที่เป็นกันเอง อย่างอบอุ่น	11
2	การยอมรับ	12
3	การขยายความเพื่อความชัดเจน	13
4	การถามเพื่อหาความจริง เพิ่มเติม	14
5	การตอบรับ	15
6	การให้ขอความจริง	16
7	การสั่งการ	17
8	การแก้ไขที่ผิด	18
9	บรรยายภาคเกรงเครียด	19
10	เงี่ยบ และ สับสน	10

ต่อมาในปี ค.ศ. 1966 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนแห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด

(Stanford Center for Research and Development in Teaching)

เริ่มศึกษาเกี่ยวกับความสามารถของครูโดยใช้ The Stanford Teacher Competence Appraisal Guide เป็นเครื่องมือ โครงการนี้มีชื่อว่า Appraisal Guide

Revision ภายหลังเปลี่ยนเป็น A Taxonomy of Teaching Behavior โดยปรับปรุง

เครื่องมือขึ้นเพื่อใช้อธิบายพฤติกรรม การเรียนการสอนในห้องเรียนได้อย่างกว้างขวาง

เครื่องมือนี้ประกอบด้วยข้อความที่กล่าวถึงพฤติกรรมการสอน บางข้อความสามารถจัดอันดับ

คุณภาพได้ (Ratable) บางข้อความใช้วิธีนับจำนวนความถี่ที่พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น และบาง

ข้อความสามารถใช้ได้กับทั้งสองวิธีที่กล่าวมา จากการทดลองให้อาจารย์นิเทศที่มีประสบการณ์

ทางวิชาครูจำนวน 18 คน เป็นผู้ตัดสินจัดกลุ่มข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนการสอน

ในห้องเรียน 195 ข้อความ ซึ่งเลือกมาอย่างครอบคลุม ทุกกรณีของการตัดสิน ผล

ปรากฏว่าอาจารย์นิเทศส่วนมากจัดได้เป็น 15 ถึง 20 กลุ่ม ต่อมาเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัย

และพัฒนาการสอนเองได้พยายามปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง จนจัดกลุ่มได้เป็น 19 กลุ่ม คือ

พฤติกรรมการสอนตาม ทักษะในวิชาชีพ การพูดกับแบบของภาษา การเตรียมการสอน

การประเมินผล แรงจูงใจ วินัยในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การบรรยาย

การถามตอบ การใช้งานปฏิบัติ การใช้อุปกรณ์ การให้สิ่งเสริมกำลัง การทบทวน

การถ่ายโยง การอนุมานกับการแก้ปัญหา การอภิปราย การรายงาน การสอนให้เหมาะ

กับบุคคลและทักษะทั่วไป (สมรรถ วงษ์น้อย, 2518:9 และภาคผนวก)

สำหรับการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนในห้องเรียนโดยตรงในประเทศไทย

ปรากฏว่ามีผู้วิจัยหลายท่าน กระทั่งกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหลายระดับ เช่น บัวบูชา ชื่อตรง

(บัวบูชา ชื่อตรง, 2512:68-70) ได้ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้การพูดใน

การเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ

โรงเรียนสาธิต พาลง กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ประกอบด้วย 12 คน และนักเรียน 112 คน

ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า พฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียนโดยส่วนรวมนั้น ส่วนใหญ่ครู เป็น

ฝ่ายแสดงพฤติกรรม และครูใช้การบรรยายมากกว่าวิธีอื่นๆ ครูใช้ข้อเท็จจริงทางตรงมากกว่า

ทางอ้อม และใช้การควบคุมพฤติกรรมนักเรียนมากกว่ากระตุ้น ส่วนการพูดของนักเรียนนั้น

นักเรียนพบเพื่อการตอบสนองการพูดของตนเอง สำหรับประเสริฐ จริยานุกูล
 ✓ (ประเสริฐ จริยานุกูล, 2514 : 41-42) ได้วิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของนักเรียนฝึกสอน
 โดยใช้ระเบียบวิธีสังเกตแบบ The Reciprocal Categories System กลุ่มตัวอย่างเป็น
 นักเรียนฝึกสอนระดับประถมศึกษา ของวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช จำนวน 20 คน ซึ่งสอน
 วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ประถมปีที่ 3 และ 4 พบว่า นักเรียนฝึกสอนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนสูง มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างจากกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำกว่าไม่มี
 นัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนฝึกสอนทั้งหมดมีพฤติกรรมการสอนการบรรยายและการ
 อธิบายมากกว่าพฤติกรรมอื่น ✓ และสากร นิปรียาย (สากร นิปรียาย, 2516 : 211-224)
 ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของนักเรียนฝึกสอนระดับประถมศึกษา ของวิทยาลัยครูนครศรีธรรม-
 ราช เช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างมี 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20
 คน กลุ่มทดลองดำเนินการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวสืบสวนสอบสวน และได้รับการประเมินผล
 พฤติกรรมจากอาจารย์ แต่กลุ่มควบคุมให้ดำเนินการวิธีสอนตามแนวเดิม และไม่ได้รับผลประเมิน
 พฤติกรรม การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนใช้เครื่องมือที่ชื่อว่า The Observational
 System for Interaction Analysis พบว่ากลุ่มทดลองมีปริมาณคำถามและการตอบ
 สอนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ✓ สำหรับ สถาพร มาลีเวชพงศ์ (สถาพร
 มาลีเวชพงศ์, 2517 : 99) ได้ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการ เรียนการสอนวิชาศีลธรรมในชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาการศึกษาชั้นสูง กลุ่มตัวอย่าง เป็นอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครู 4
 แห่ง ในภาคกลาง ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการ เรียนการสอนที่ดัดแปลงมาจากของแฟลนเคอร์
 พบว่าพฤติกรรมการ เรียนการสอนนั้น อาจารย์เป็นผู้แสดงมากกว่านักศึกษานี้อัตรส่วนเป็น
 57.48 ต่อ 36.13 ผลการศึกษารังนี้สอดคล้องกับของ กุญชร ศรีแสน (กุญชร ศรีแสน,
 2517 : 85) ซึ่งได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอาจารย์และนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาการศึกษา
 ของวิทยาลัยครู 4 แห่ง ในภาคกลาง และศึกษาวิเคราะห์ในวิชาศีลธรรม โดยใช้เครื่องมือ
 ที่ปรับปรุงมาจากของแฟลนเคอร์เช่นกัน

นิภา เล็กบำรุง (นิภา เล็กบำรุง, 2518 : 52) ได้สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการ
 การสอนของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร เกี่ยวกับการกำหนดงานให้นักเรียน
 และการพบทวนเมื่อจบบทเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างครูสังกัดกรบสามัญศึกษา สังกัดสำนักงาน

การศึกษาเอกชน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสังกัดเทศบาล จำนวน 87 คน โดยไชแบบสัง เกตพฤติกรรมการสอนและแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงขึ้นเอง ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูที่มีสังกัดต่างกัน ครูที่สอนระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้านการกำหนดงานให้นักเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ครูที่มีสังกัดต่างกัน ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน และครูที่สอนระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้านการทบทวนเมื่อจบบทเรียนไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีประสบการณ์ทางการสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งก่อนและในปีเดียวกันนี้ มี ขวสิทธิ์ รวยจินดา (ขวสิทธิ์ รวยอาจิน, 2518:51-53) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูท่านทักษะในวิชาชีพ กับกลุ่มครูชายและหญิงที่สอนวิชาอิสลามระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 24 คน แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งได้แก่ครูที่เข้าร่วมการอบรมการสอนจากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และทำการสอนตามหลักสูตรของสถาบันฯ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งไม่ได้รับการอบรมและทำการสอนตามหลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัง เกตพฤติกรรมการสอนที่ปรับปรุงขึ้น ผลการศึกษาสรุปได้ว่า พฤติกรรมการสอนและการทักษะในวิชาชีพของครูทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อพิจารณาในบทละพฤติกรรมของวิจัยก่อนแล้วพบว่า

1. ครูที่ได้รับการอบรม มีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์โดยตรงตามบทเรียน สอนให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดด้วยตนเอง ให้นักเรียนแก้ปัญหามาก ทดลอง กำหนดจากการทดลอง มีปริมาณสูงกว่าครูที่ไม่ได้รับการอบรม ส่วนพฤติกรรมการใช้การเปรียบเทียบ การเปลี่ยนแปลงวิธีสอน การอธิบายเป็นลำดับขั้น ครูที่ไม่ได้รับการอบรมมีปริมาณสูงกว่าครูที่ได้รับการอบรม

2. ครูที่ได้รับการอบรมแสดงพฤติกรรมการทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้วก่อนสอนต่อไป การสอนเนื้อหาที่เป็นพื้นฐานในการเรียนใหม่ การสอนเนื้อหาที่นำไปใช้กับชีวิตประจำวัน มีปริมาณสูงกว่าครูที่ไม่ได้รับการอบรม

3. ครูที่ได้รับการอบรมแสดงพฤติกรรมการชมเชย สนับสนุนให้กำลังใจแก่นักเรียนไม่

การทำงาน มีการกระตุ้นให้นักเรียนถามปัญหา มีปริมาณสูงกว่าครูที่ไม่ได้รับการอบรม ส่วนพฤติกรรมด้านการใช้วัสดุทดลอง เพื่อบอกเพื่อเพิ่มความสนใจ การใช้กิจกรรมเดี่ยวประกอบ การสอน ครูที่ไม่ได้รับการอบรมแสดงออกมาในปริมาณมากกว่า และพฤติกรรมการยกย่อง ชมเชยนักเรียนที่กล้าแสดง มีปริมาณเท่ากัน

4. ครูที่ได้รับการอบรมมีความอดทนเมื่อนักเรียนแก้โจทย์ หรือพบนอกคณนอกทางมีปริมาณ สูงกว่าครูที่ไม่ได้รับการอบรม และพฤติกรรมด้านเอาใจใส่ใ้กับนักเรียนมีปริมาณเท่ากัน และ นรา บุรณรัช (นรา บุรณรัช, 2518 : 52-53) ได้ศึกษาพฤติกรรมด้านการจูงใจ และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนประถมและมัธยม ซึ่งศึกษาระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครจำนวน 51 คน เครื่องมือ ที่ใช้ เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนที่ปรับปรุงขึ้นเอง ผลการศึกษาก่อนการสรุปได้ดังนี้

1. ปริมาณของพฤติกรรมการจูงใจครูในแตกต่างกัน พฤติกรรมที่ครูใช้ เป็นส่วนมากคือ ประเภทการนำเทคนิค ขบวนการ และวิธีสอนแบบทางๆมาใช้ และที่ใช้ น้อยที่สุดคือ ประเภทยอมรับหรือให้ความเห็นของนักเรียนมาใช้

2. ปริมาณของพฤติกรรมการสอนตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ครูจะใช้ เป็น ปริมาณเท่ากัน แต่พฤติกรรมที่ครูใช้มากคือ พฤติกรรมที่ครูเป็นผู้อธิบายให้นักเรียนตอบ ส่วนพฤติกรรมที่ใช้น้อยที่สุดคือ พฤติกรรมที่นักเรียนเป็นผู้เรียน

3. ครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาจะมีพฤติกรรมการจูงใจมากกว่าครูในระดับ มัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และครูในชั้นมัธยมมีพฤติกรรมการสอนตามการจูงใจมากกว่า ครูประถมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูที่มีวุฒิต่างกัน และประสบการณ์การสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนทั้งค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ครูที่สอนในระดับชั้นต่างกัน แตกต่างกัน วุฒิปริญญาต่างกัน และประสบการณ์ การสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนอีกงานหนึ่งได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างครูคณิตศาสตร์ เช่นเดียวกับ นรา ก็คือ กลึงศักดิ์ ถิ่นแดง (กลึงศักดิ์ ถิ่นแดง, 2518 : 51-54) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนตามการถามตอบและค่าทัศน ทั่วไป ของกลุ่มอาจารย์ที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ เปรียบเทียบกับในกรณีที่สอนแบบปริศนา

ระดับมัธยมศึกษา และระดับประถมศึกษา ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร จำนวนรวม 21 คน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนที่ปรับปรุงขึ้นเอง ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ที่สอนในระดับทั้งสามมีพฤติกรรมการสอนตามทฤษฎีการสังเกตต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีพฤติกรรมการสอนตามทักษะทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่อาจารย์ในระดับประถมศึกษามีพฤติกรรมการสอนตามทฤษฎีการสังเกตต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจารย์ในระดับมัธยมศึกษา สำหรับอาจารย์ชายและอาจารย์หญิงมีพฤติกรรมการสอนตามทฤษฎีการสังเกต และตามทฤษฎีการสังเกตต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อวิเคราะห์แบบการตามของอาจารย์คณิตศาสตร์ พบว่า ใช้แบบการตามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพบว่าอาจารย์คณิตศาสตร์ใช้แบบการตามแบบความถี่ ความจำมากที่สุด และรองลงไปตามลำดับคือ แบบความเข้าใจ แบบการนำไปใช้ แบบการวิเคราะห์ แบบการสังเคราะห์ และแบบการประเมินค่าในน้อยที่สุด

สำหรับ สมสร รวงน้อย (สมสร รวงน้อย, 2518: 49-51) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนตามทฤษฎีการบรรยาย ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ในแผนกวิชาประวัติศาสตร์จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนที่ปรับปรุงขึ้นเอง พร้อมทั้งสังเกตแบบสอบถามให้ใช้ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แต่ละคน ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปรากฏว่า พฤติกรรมการสอนตามทฤษฎีการบรรยายของอาจารย์ชายกับอาจารย์หญิง อาจารย์ที่จำนวนในการสอนมากกับที่มีจำนวนปีในการสอนน้อย อาจารย์ที่ได้รับการปรึกษาจากต่างประเทศกับภายในประเทศ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แตกต่างกันในรายละเอียดของแต่ละพฤติกรรม สำหรับทางความถี่ความถี่ของนิสิต พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่านิสิตที่มีผลการเรียนสูง ผลการเรียนปานกลาง และผลการเรียนต่ำ ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สำหรับอาจารย์บางท่านได้รับการประเมินพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือนิสิตที่มีผลการเรียนสูงประเมินพฤติกรรมการสอนสูงสุด นิสิตที่มีผลการเรียนปานกลางประเมินพฤติกรรมการสอนในระดับปานกลาง นิสิตที่มีผลการเรียนต่ำประเมินพฤติกรรมการสอนต่ำสุด

นอกจากนี้ยังมีเอกสารการวิจัยที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการศึกษากฎนี้ ซึ่งนำ
กล่าวถึงอีกคือ การเก็บรวบรวมฟูลเลอร์ (Fuller, 1964: 2799-2800) ซึ่งได้ศึกษา
พฤติกรรมของนิสิตฝึกสอน สาขาการศึกษาทางการเกษตร ปรากฏว่า นิสิตที่ประสบความสำเร็จ
สำเร็จอย่างยิ่งในการสอนมีลักษณะที่คึงนี้คือ มีความยุติธรรม มีความเมตตา กรุณา คำนึง
อยู่เสมอ มีพรานภาพเป็นที่น่าสนใจ มีความรับผิดชอบ มีความเข้มแข็ง ท่าทางที่
สวนชีวิตที่ไม่ประสบความสำเร็จในการสอนจะมีลักษณะ ขาดความกระตือรือร้น มีความขี้เกียจ
เป็นกิจ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่สนใจ ไม่มีการยึดมั่น ส่วนเมกเกชและโซโลมอน
(McKeachie and Solomon, 1958: 379-382) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประเมิน
ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สอนวิชาจิตวิทยาเบื้องต้นกับการเลือกเรียนวิชาจิตวิทยา
ขั้นสูง (advanced course) ซึ่งสอนโดยอาจารย์คนเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต
ปริญญาตรีปีแรกของมหาวิทยาลัยมิชิแกน จากการทดลองกับนิสิต 5 ภาคเรียน โดยการ
แบบสอบถามให้นิสิตประเมินอาจารย์เมื่อวานสัปดาห์เรียน กับติดตามผลการเลือกเรียนของ
นิสิตเหล่านี้ ผลการศึกษานี้พบว่า นิสิตที่ประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูว่าสอนอย่างมี
ประสิทธิภาพ มีแนวโน้มที่จะเรียนวิชาขั้นสูงขึ้นโดยผ่านสอบเกณฑ์ นอกจากการทดลองพบ
นัยสำคัญของความสัมพันธ์เพียงสองภาคเรียน ซึ่งผู้วิจัยทั้งสองได้ให้ข้อสรุปว่า ถึงแม้ผล
การวิจัยจะไม่พบว่าการที่มีพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสมและสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จะถึงผล
ความสนใจและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาขั้นสูงขึ้นไปก็ตาม ซึ่งอาจเป็นเพราะ
มีองค์ประกอบอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ก็เป็นการหาเหตุผลในการบริหารการศึกษาค้นคว้าและสอน ได้ให้
ความสำคัญของการปรับปรุงการสอน โดยวิธีการศึกษานี้ดูเหมือนจะสอดคล้องกับการประเมิน
ของนิสิต และวิธีนี้ยังโยงไปถึงการช่วยเหลือและการแนะแนว ให้เรียนได้ประสบความสำเร็จ
สำเร็จทางด้านการเรียนยิ่งขึ้น การเรียนถูกออกกลางก็เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ตัวอย่างเช่นการศึกษา
ของกรอบเบิล (Grobble, 1957: 61) ซึ่งได้ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบลักษณะทางการ
การเรียน และทางด้านส่วนตัวของนิสิตปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยไมอามี ในปี ค.ศ. 1950
ซึ่งออกจากวิทยาลัยก่อนสำเร็จการศึกษา โดยเปรียบเทียบในกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม
กับพวกที่ยังคงเรียนไปจนจบในปี ค.ศ. 1954 ข้อมูลต่างๆได้จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์
จากแม่พิมพ์เขียน และจากสำนักงานแนะแนว สรุปตัวอย่างมาศึกษาเป็นร้อยละ 15 ของ

จำนวนนิสิตที่ออกไป มีจำนวน 849 คน และพวกที่ยังคงเรียนต่อไปจนสำเร็จอีกจำนวน 496 คน ผลการศึกษาสรุปโดยย่อหนึ่งว่า นิสิตที่ถอนออกกลางคัน มีส่วนพัฒนาอันเป็นค่าของการที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำพวกที่เรียนสำเร็จ นอกจากนี้ เอ็ดเวิร์ด (Edward, 1954. 39) ได้ทำการศึกษามากกว่า ๖๐๐ จำแนกจะวิเคราะห์ว่าเหตุที่มีผลต่อการออกกลางคันของนิสิตที่มหาวิทยาลัยเซนต์เทรินีเอสเซียน และเพื่อจะเป็นผลการค้นคว้าอันเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเขาเรียบ การให้บริการแนะแนว การจัดหลักสูตร นโยบายบริหาร โดยส่วนรวมและการสอน จนผลการค้นคว้าก็ก่อให้เกิดการลงแผนสอดคล้องไปยังนิสิต 692 คน ที่ลงทะเบียนเข้าเรียนเป็นนิสิตปีที่ 1 ปี ค.ศ. 1949 และออกจากมหาวิทยาลัยก่อนสำเร็จการศึกษา รวมทั้งรวมรวมรายละเอียดจากระเบียบของมหาวิทยาลัย ถึงผลการค้นคว้าข้อหนึ่งสรุปว่าความคิดเห็นของนิสิตในการปรับปรุงมหาวิทยาลัยว่า ควรให้นิสิตมีอิสระในการเลือกวิชามากขึ้น มีวิชาบังคับน้อยลง และต้องการการแนะแนวในการเลือกวิชา ต้องการการสอบที่กระตือรือร้นเรียนมากขึ้น ต้องการมีสัมพันธภาพที่เป็นกันเอง และเป็นผู้ช่วยทั่วทั้งอาจารย์มากขึ้น ต้องการการสนับสนุนระหว่างวิชาที่มีชีวิตประจำวันมากขึ้น ต้องการการแนะแนวปัญหาส่วนตัวและอารมณ์มากขึ้น

โจแอนนิส (Joannis, 1968 25) เป็นอีกท่านหนึ่งที่ศึกษาแนวทางทางานนี้ และได้เสนอแนะว่า ความพยายามในการศึกษาและประเมินพฤติกรรมการสอนของครูนั้น นักวิจัยได้พยายามใช้วิธีการหลายวิธีการ และอาจกล่าวได้ว่าแนวทางสำคัญที่สามารถจะนำไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการสอนได้แก่ เรียบเรียง 4 ขบวนการดังนี้คือ

1. ศึกษาจากรายงานการประเมินผลของศึกษานิเทศก์หรือจากอาจารย์ใหญ่
2. วาดการสังเกตของผู้อื่นว่าโดยเฉพาะ
3. จากการรายงานโดยตัวครูเอง
4. จากการประเมินของผู้เรียน

ซึ่งในรายละเอียด อาจจะมีความละเอียดและละเอียดไม่เท่ากัน แล้วแต่จะมุ่งหมาย โอกาสและความสะดวกในการใช้ แต่วิธีการที่เห็นว่าใช้ได้ดีที่สุดและมีความเชื่อมั่นได้มากที่สุดก็คือ การหาข้อสรุปจากการให้สัมภาษณ์เป็นครั้งคราว หรือประเมินพฤติกรรมการสอนของครู เพราะนักเขียนเป็นผู้มีใกล้ชิด และสัมพันธ์โดยตรงกับการปฏิบัติงานของครู

จากเอกสารการวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศ ที่ศึกษากันมาทั้งหมดนี้ ประกอบกับควาบกึกเห็นของผู้วิจัยที่สอดคล้องกันของโอแอมิส จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษา พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ยุคใหม่ โดยเลือกใช้วิธีใหม่เรียกเป็นชื่อประเมินโดยทรง

สมมติฐานในการศึกษา

1. อาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัย มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านเป็นบริเวณทางกัน
2. อาจารย์ในแต่ละภาควิชา มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านเป็นบริเวณทางกัน
3. นิสิตชายและนิสิตหญิงประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวมแตกต่างกัน
4. นิสิตที่มีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยต่างกัน ประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ โดยส่วนรวมแตกต่างกัน
5. นิสิตที่ไม่ผลัดใบทางวิชาการ เรียนสูงและต่ำ ประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ โดยส่วนรวมแตกต่างกัน
6. นิสิตที่เคยมีประสบการณ์ต่างอาชีพ กับนิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ต่างอาชีพ ประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวมแตกต่างกัน

เอกสารและการวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐาน

การตั้งสมมติฐานในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานการวิจัยที่กระทำกับตัวแปรในลักษณะคล้ายกัน รวมทั้งศึกษาคำนิยามจากทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง ภาควิชาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง

เกี่ยวกับลักษณะของการใช้พฤติกรรมการสอนของผู้สอนนั้น เรา บุรณรัช (เรา บุรณรัช, 2518:52-53) ได้ศึกษานิสิตพฤติกรรมการสอนและการจูงใจ และการปฏิบัติงานระหว่างครูกับนักเรียน โดยวิเคราะห์อย่างกว้างที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งศึกษาร่วมกันที่ศึกษาในกรุงเทพมหานคร ว่ามี 51 ราย พบว่า พฤติกรรมการสอนและการจูงใจ ซึ่งแบ่งออกเป็นพฤติกรรมการสอนย่อยๆ 4 ประเภทนั้น ครูในกลุ่มตัวอย่างใช้เป็นปริมาณต่างกัน พฤติกรรมที่ครูใช้บ่อยมากที่สุดคือ ประเภทความกึก ขบวนการ และวิธีสอนแบบทางเฉพาะ

และที่ใ้ช้บ่อยที่สุดคือ ประเภทของวัยหรือหน้ากว่าบจิตเห็นของนักเรียนมาใช้ว่าพฤติกรรม การสอนและการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นกลุ่มพฤติกรรมย่อย 4 ประเภทเช่นกัน และพบว่า ครูใช้พฤติกรรมการสอนในแต่ละประเภทเป็นปริมาณต่างกัน พฤติกรรมที่ครูใ้ช้มากที่สุดคือพฤติกรรมบดขยี้เป็นอันดับหนึ่งนักเรียนตอบ ส่วนพฤติกรรมที่มีน้อย ที่สุดคือพฤติกรรมที่นักเรียนเป็นผู้เริ่ม ทั้งนี้จากการศึกษาของนราครั้งนี้ จึงเป็นส่วนหนึ่ง ที่ทำให้ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่า อาจารย์ผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัยน่าจะมีพฤติกรรมการสอนทั่วไป ในแต่ละคาบทั้ง 9 คาบนั้น เป็นปริมาณมากแตกต่างกัน

ทางการศึกษาผู้นั้น เกี่ยวกับอิทธิพลของการแตกต่างของ เพศ เรนเดอร์ (Rezler, 1965:282-286) ได้ศึกษาหาเหตุผลที่อิทธิพลต่อการรับรู้ (perception) ของอาจารย์ผู้สอน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งและสอง ของวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ในอเมริกา มีจำนวน 294 คน ซึ่งเรียนกับอาจารย์ชายหญิงจำนวน 10 คน ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการ (need) ทางด้านวิทยานิพนธ์และการของนิสิต มีอิทธิพลต่อการรับรู้ พฤติกรรม (trait) ของผู้นั้นทั้ง 10 คาบ และอิทธิพลกับนิสิตหญิง มีการรับรู้ในคุณลักษณะ ของครูแตกต่างกันถึง 6 คาบ และจากการศึกษาของ สมรรถ วงน้อยน้อย (สมรรถ วงน้อยน้อย, 2518:49-51) ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนและการบรรยายของอาจารย์แผนก วิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง ประเมินพฤติกรรมการสอนและการบรรยายของอาจารย์แตกต่างกัน ประกอบกับการศึกษา ของ เช็กสกี ไชวาฮิน (เช็กสกี ไชวาฮิน, 2516:61) ได้ศึกษาองค์ประกอบมูลลัทธิทาง แบบอนุรักษนิยม โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษานิสิตครูระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชา การศึกษาค้นสูง ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครจำนวน 235 คน พบว่า เพศชายมี พฤติกรรมแบบอนุรักษนิยมสูงกว่าเพศหญิง ถึงแม้ว่าการศึกษานี้จะวัดเพียงอย่างเดียวเกี่ยวกับ การศึกษาของวิไลสัน และแอสเคอร์ดี (เช็กสกี ไชวาฮิน, 2516:14-15) ซึ่งได้ศึกษา กับ กลุ่มตัวอย่างในวัยมัธยม แต่ก็เห็นเหตุผลรวบรัดกันว่า เพศชาย เป็นสาเหตุใหญ่พฤติกรรม ของมนุษย์ที่ควบคุมของสองสิ่ง เราแตกต่างกัน ทั้งนี้จึงกล่าวได้ว่า วิไลสันและนิสิตหญิง น่าจะมีการรับรู้ และมีความเข้าใจต่อการสอนของอาจารย์ต่างกัน

โออานา (Oona, 1966:129-130 A) ได้ใช้แบบสอบถาม ITAI (Minnesota

Teacher Attitude Inventory) เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักศึกษาใน
วิทยาลัยครูของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย จำนวน 64 คน คาเนมีการทดสอบที่ครั้งก่อนก็คือ
ครั้งที่หนึ่งเพื่อสอบคัดเลือก ครั้งที่สองระหว่างการเข้าชั้นเรียน และการสอบ ครั้งที่สามหลังการ
ฝึกสอน และครั้งที่สี่ทดสอบเพื่อออกไปประกอบอาชีพเป็นครูแล้วช่วงน้อยหนึ่งปีถัดมา สรุป
ผลการศึกษาไว้ว่า ภายหลังจากมีประสบการณ์ร่วมในการเรียน และเข้าชั้นเรียน การสอบแนว
นิสิตที่ทัศนคติต่อการเป็นครูดีขึ้น เพราะมีทัศนคติที่สุจริตในการฝึกสอน และลดลงภายหลัง
ออกไปประกอบอาชีพพลานแล้วสองปี การศึกษาของไออาเมา สอดคล้องกับนิยามทัศนคติของ
Alport (เชิร์กค็อก โสวาซินส์, 2513:1) ที่สรุปว่า " ทัศนคติเป็นเจตนาทางจิตใจ
ความพร้อม ตลอดจนประสบการณ์ที่จะกระทำในเหตุการณ์ (dynamic) และกำหนด
ทิศทางของพฤติกรรมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (object) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ
(situation) ที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับ " จากการวิจัย และนิยามดังกล่าวมานี้ จึงสามารถ
สรุปได้สอดคล้องกันว่า ประสบการณ์ที่คนใดคนหนึ่ง จะเป็นผู้กำหนดโดยบุคคลที่มีพฤติกรรม
ตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมั่นใจว่า นิสิตที่ประสบการ
นในมหาวิทยาลัยต่างกัน และมีชีวิตที่เขามีประสบการณ์ต่างอาชีพครู กับชีวิตที่ไม่เคยมี
ประสบการณ์ทางอาชีพครู จะมีความรู้สึกและความนึกเห็นในการประเมิน กิจกรรมการสอน
ของผู้อื่นแตกต่างกัน

ทางความหมายแตกต่างระหว่างความนึกเห็น หรือความต้องการของผู้เรียนที่ประสบ
สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันนั้น อรุณ พวง เกษ (อรุณ พวง เกษ, 2517:112) ได้ศึกษามาว่า
ความต้องการความรู้ในทางวิชาการ และคุณลักษณะของครูที่ดีของนักศึกษา ป.ศ.สูง ของ
วิทยาลัยครูพิษณุโลก ทั้งภาคปกติและภาคต่อเวลา จำนวนรวม 400 คน ส่วนหนึ่งของ
ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนแตกต่างกัน ทั้งภาคปกติและภาค
ต่อเวลา มีความต้องการความรู้ที่ปรึกษาประจำชั้น มีความต้องการสิ่งที่จะได้รับจากอาจารย์
ผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประสบการณ์ศึกษาของ กลุ่มรวมน้อยของ
(สมสร วงน้อยน้อย, 2518:49-51) ที่ได้อาจารย์มาปรึกษาในขณะเรียนนั้น พบว่า
นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแนวโน้มในการประเมินพฤติกรรมการสอนคา
การบรรยายของอาจารย์วิชาประวัติศาสตร์แตกต่างกัน และสำหรับอาจารย์บางคน ยังได้รับ

การประเมินากินิสิต แรกทั้งกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย ทั้งนี้จึงทำให้วิจิตรนั้นจำ
 ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน ซึ่งมองออกให้เด็กควบคู่กันทั้งการเรียน
 ที่ต่างกัน จะมีการรับรู้ต่อตัวอาจารย์ด้วย เช่น ความถนัดในการ หรือความพอใจในวิธี
 หรือพฤติกรรมการสอนของผู้สอนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษารุ่นนี้ ผู้วิจัยแบ่งวิธีดำเนินการออกเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดบางประการ เกี่ยวกับทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจะแบ่งไต่ถามถึงตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

1. เพศ
2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษา
3. ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย
4. ระดับของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 2ก เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาและดัดแปลงมาจาก Preliminary Classification of the Item Pool ใน Taxonomy of Teaching Behavior ของศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนแห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด

ในการสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไป ได้ดำเนินการดังนี้

1. ใ้ค่านิยามปฏิบัติการของพฤติกรรมการสอนทั่วไป โดยผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะ

นิยาม ทฤษฎี และผลการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอน แล้วจึงสร้างเป็นคานิยามปฏิบัติการ ดังปรากฏในหัวข้อคานิยามกัณฑ์เฉพาะ

2. ศึกษาแบบสั้ง เกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน ที่ชื่อว่า Preliminary Classification of the Item Pool ของศูนย์วิจัยและพัฒนาการสอนแห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด(Stanford) ซึ่งแบ่งพฤติกรรมการสอนทั้งหมดออกเป็น 19 ด้าน แต่ละด้านแจกแจงรายละเอียดของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างละเอียด มีข้อความที่กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนรวมกันทั้งสิ้น 1137 ข้อความ และผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางจากแบบสั้งเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของแฟลมเคอร์กับโอเบอร์ประกอบการศึกษาแบบสอบถามที่ชื่อว่า Teacher Behavior Inventory (TBI) ของ Behavioral Science Department แห่งวิทยาลัย De La Salle ประเทศฟิลิปปินส์ ทั้งหมดนี้นำมาประมวลเข้ากับธรรมชาติของการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา แล้วจึงนำมาดัดแปลงสร้างเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไป โดยคำนึงถึงสาระสำคัญและความสอดคล้องกับวิธีการใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบที่ใช้การจัดอันดับคุณภาพ (Rating Scale) โดยกำหนดข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมการสอนทั่วไป ให้นิสิคตอบแบบสอบถามเป็นผะเมินอาจารย์แต่ละคนว่ามีพฤติกรรมในแต่ละขอมากน้อยอย่างไร ข้อความทั้งหมดมี 42 ข้อความ แบ่งกลุ่มข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมการสอนด้านเดียวกันไว้เป็น 9 กลุ่ม คือ

1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง
3. ด้านการเตรียมการสอน
4. ด้านการเสนอเนื้อหา
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน
7. ด้านการควบคุมวินัย
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
9. ด้านการกำหนดงาน

รายละเอียดดังแสดงไว้ในภาคผนวก

3. การกำหนดน้ำหนักของตัวเลือกในแบบสอบถาม ผู้วิจัยเลือกใช้มาตราส่วนประมาณค่า มีช่วงความคิดเห็น 5 ช่วง และกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละช่วงความคิดเห็นตามวิธีน้ำหนักสมมติ (Arbitrary Weighting) จากน้ำหนัก 1 หน่วยถึง 5 หน่วยตามลำดับ

สำหรับข้อตกลงในการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบจะได้รับคำชี้แจงให้ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แต่ละคน โดยพิจารณาตั้งแต่อาจารย์ผู้นั้นเริ่มสอนมาจากรุ่นภาคเรียนจนถึงขณะที่กำลังตอบแบบสอบถามอยู่นั้น อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปตามที่ผู้วิจัยรวบรวมไว้แต่ละข้อ มีปริมาณมากหรือน้อยอย่างไร แล้วจึงทำเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของตน

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไป

ข้อความ	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก
o มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
oo มีบุคลิกโดยทั่วไปเหมาะสมกับอาชีพครู					

การตรวจให้คะแนนกระทงนี้

ข้อความที่มีลักษณะเชิงนิมิต (Positive Statement)

น้อย	มีค่าคะแนน	1
ค่อนข้างน้อย	มีค่าคะแนน	2
ปานกลาง	มีค่าคะแนน	3
ค่อนข้างมาก	มีค่าคะแนน	4
มาก	มีค่าคะแนน	5

ข้อความที่ปฏิเสธเชิงลบ (Negative Statement)

น้อย	มีค่าคะแนน	5
ค่อนข้างน้อย	มีค่าคะแนน	4
ปานกลาง	มีค่าคะแนน	3
ค่อนข้างมาก	มีค่าคะแนน	2
มาก	มีค่าคะแนน	1

4. การวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

ในการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไป โดยการหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูมหาสารคาม ที่เรียนวิชาเอกและวิชาโทคณิตศาสตร์ ในช่วงปลายภาคเรียนที่ 1 (ระบบไตรภาค) ปีการศึกษา 2518 จำนวนทั้งสิ้น 60 คน โดยไปประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์คณิตศาสตร์ที่สอนรายวิชาเอกและวิชาโท แก่นักศึกษากลุ่มนี้ในภาคเรียนที่หนึ่ง ปีการศึกษา 2518 จำนวนทั้งสิ้น 7 คน และเนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้เรียนรายวิชาเอกหรือวิชาโทบางท่านไม่วิชา จึงมีอาจารย์สอนมากกว่าหนึ่งท่าน ทำให้นักศึกษานแต่ละท่านตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งชุดเพื่อประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มากกว่า 1 ท่าน ดังนั้นประชากรที่จะได้ใช้จากแบบสอบถามนี้มีความสมบูรณ์ประมาณ 160 ฉบับ

4.1 การวิเคราะห์ความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม

ข้อคำถามที่ไว้ในแบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมการสอนทั่วไปซึ่งเกิดขึ้นในห้องเรียนอย่างกว้างขวาง จากทฤษฎีการสอน ผลงานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน และจากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนแบบต่างๆ เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้สามารถวัดพฤติกรรมการสอนทั่วไปได้อย่างครอบคลุมตามที่ต้องการจะวัด ซึ่งแสดงถึง Face Validity ของแบบสอบถามชุดนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาการถามจากแง่ของข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยวิธีแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ กลุ่มละ 25 % ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยถือคะแนนรวมของแบบสอบถามเป็นเกณฑ์ และเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถาม

แต่ละของของกลุ่มตัวอย่างทั้งสอง โดยใช้อัตราส่วนวิกฤติ t (t -ratio) เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบ ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าอัตราส่วนวิกฤติ t มีพิสัยอยู่ระหว่าง 2.0629 ถึง 10.3849 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งผลการวิเคราะห์นี้เป็นการแสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างภายใน (Intra-test Validity) อยู่ในเกณฑ์พอใช้

4.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดนี้ โดยใช้วิธีการแบบแบ่งครึ่ง (Split-half Method) ซึ่งได้จากการหาค่าสหสัมพันธ์ของตัวอย่างง่าย (Simple Correlation) ระหว่างคะแนนรวมในข้อคู่กับข้อคี่ ของข้อคำถามในแบบสอบถาม จากนั้นจึงปรับขยายค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของสเปียร์แมน-บราวน์ (Spearman - Brown) ซึ่งพบว่า สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.9109 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นสูง เป็นที่น่าเชื่อถือได้ ในการจะนำไปใช้ในครั้งต่อไป

ตอนที่ 2 ข เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับวิธีสอนในสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมวิธีการสอนต่างๆ จากเอกสาร เกี่ยวกับการสอนและหนังสือทฤษฎีการสอนทั่วไป โดยพิจารณาเลือกวิธีสอนทั่วไปที่ควรใช้สอนในระดับอุดมศึกษา ปรากฏว่ามีวิธีสอนรวม 8 วิธี พร้อมทั้งมีแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้สอนเพิ่มเติม เสร็จแล้วจึงแจกจ่ายแจกให้แก่ผู้สอนเพิ่มเติม เกี่ยวกับวิธีสอนอื่นๆ ที่ไม่เคยหาพบได้ในแบบสอบถาม

ตัวอย่างแบบสำรวจเกี่ยวกับวิธีสอน

- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายในห้อง
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีบรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียว
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีการอภิปรายและการรายงาน
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นหาหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาทำเพียงพอ เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติ ฝึกปฏิบัติ หรือถูกเกณฑ์

อันดับที่ [] สอนโดยวิธีบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจ และแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลัง

อันดับที่ [] สอนโดยวิธีซักถามให้ผู้เรียนนึกไปตามลำดับจนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนอื่นๆ นอกเหนือที่กล่าวมา ไปรระบบ

สำหรับการตอบในข้อนี้ แบ่งคำตอบออกเป็น 2 ข้อดังนี้

1. โทษข้อพิจารณาว่า อาจารย์ท่านที่ผู้ตอบได้พิจารณาประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไป หมายความว่า ได้ใช้วิธีสอนอะไรในการสอนวิชาที่กำลังพิจารณาอยู่บ่อยครั้ง ถ้าหากใช้วิธีสอนมากกว่า 1 วิธี ก็ให้ผู้ตอบใส่ตัวเลขแสดงอันดับที่ของวิธีสอนที่ใช้มากที่สุดหรือใช้อยู่เสมอ และใช้รองลงมาตามลำดับ ถ้าใช้วิธีอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาให้ผู้ตอบเขียนเติมในช่องว่าง

2. ให้ผู้ตอบเสนอแนะวิธีสอนสำหรับการสอนของอาจารย์ท่านเดียวกันนี้จะได้ใช้วิชาที่กำลังพิจารณาอยู่นี้ โดยให้พิจารณาตนเอง และใช้วิธีการตอบเหมือนข้อ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้วางแบบการดำเนินงานดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่สอนในระดับปริญญาตรี ในภาคเรียนสองปีการศึกษา 2513 ในภาควิชาต่างๆ 14 ภาควิชา ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบหลายระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ตามภาควิชาต่างๆ ที่มีนิสิตเลือกเรียนเป็นวิชาเอก จำนวน 14 ระดับชั้น (Strata) จำนวนอาจารย์ที่เลือกมา มี 112 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ในแต่ละภาควิชา

ภาควิชา	จำนวนอาจารย์
ประถมศึกษา	8
ภาษาไทย	11
ภาษาอังกฤษ	10
ภูมิศาสตร์	7
ประวัติศาสตร์	8
สังคมศึกษา	7
คณิตศาสตร์	7
เกม	8
จิตศึกษา	7
ชีววิทยา	10
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	7
เกษตรกรรมศาสตร์	8
บริหารธุรกิจ	6
ศิลปศึกษา	8
รวม	112

2. การดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ผ่านแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจนมีคุณภาพดี ตามวิธีการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนิสิต โดยผู้วิจัยดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2519 ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาที่ยังไม่มีข้อสงสัยไปแล้วกริ่งภาคเรียน เนื่องจากนับเวลาสำหรับการสอนของอาจารย์รวม 2 เดือนเต็ม การแบบสอบถามไปอีกครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีติดต่อขอเวลาในช่วงพักสอนจากอาจารย์ผู้สอน ซึ่งสอนนิสิตในกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ แล้วนำแบบสอบถามไปให้สัปดาห์ละครั้งจนครบถ้วน

เรียนนั้น ในการแจกแบบสอบถามให้นิสิตตอบ ผู้วิจัยส่งแจกให้นิสิต 10 คน ประเมิน อาจารย์ 1 ท่าน และได้รับความร่วมมือจากอาจารย์และนิสิตเป็นอย่างดี การเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นลง เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ.2519 รวมเวลาทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ ปรากฏว่า ประชากรแบบสอบถามที่ได้จากการตอบของนิสิต ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย อย่างถูกต้องสมบูรณ์ มีจำนวน 950 ชุด รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง นิสิตที่ตอบแบบสอบถาม ทั้งแผนภูมิตาราง 2 และตาราง 3

ตาราง 2 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง นิสิตจำแนกตามระดับชั้น

ระดับชั้น	จำนวน
ปีที่ 1	31
ปีที่ 2	51
ปีที่ 3	439
ปีที่ 4	429
รวม	950

ตาราง 3 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง นิสิตจำแนกตามตัวแปรต่างๆ

เพศ		ประสบการณ์ใบ มหาวิทยาลัย		ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน		ประสบการณ์ทาง อาชีพ	
ชาย	หญิง	2 ปี	4 ปี	สูง	ต่ำ	มี	ไม่มี
435	515	717	233	184	159	565	385

จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้จากการออกแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้
คะแนน และสำรวจความถี่ เพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการจัดกระทำกับข้อมูล และการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. หากการกระจายของคะแนนเฉลี่ย ในแต่ละคาบของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และแสดง เป็นภาพแผนภูมิแท่ง
2. หากการกระจายของคะแนนเฉลี่ย ในแต่ละคาบของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์แต่ละภาควิชา และแสดง เป็นภาพแผนภูมิแท่ง
3. สืบหาความถี่ของวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนในแต่ละภาควิชา และหาความถี่ของวิธีสอนจากการ เสนอแนะของนิสิตในแต่ละภาควิชา แสดงให้เห็นเป็นจำนวนร้อยละของความถี่รวม

4. นำค่าคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละคาบปร มาหาค่าสถิติพื้นฐาน อันได้แก่

4.1 คะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

4.2 ค่าความแปรปรวน (Variance)

4.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่าง ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในแต่ละคาบปร สำหรับสมมติฐานทุกข้อ ใช้ $t - test$ จากสูตร (Winer, 1962:28)

$$t = \frac{(\bar{X}_a - \bar{X}_b) - (\mu_a - \mu_b)}{\sqrt{\frac{s_p^2 (1/n_a + 1/n_b)}{(n_a - 1)s_a^2 + (n_b - 1)s_b^2}}}$$

เมื่อ

$$s_p^2 = \frac{(n_a - 1)s_a^2 + (n_b - 1)s_b^2}{n_a + n_b - 2}$$

สำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา ใช้สถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์การรายการข้อ (Item Analysis) เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ใช้ $t - test$ จากสูตร (Winer, 1962:37)

$$t = \frac{(\bar{X}_a - \bar{X}_b) - (\mu_a - \mu_b)}{\sqrt{s_a^2/n_a + s_b^2/n_b}}$$

2. คำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคแบบแบ่งครึ่ง (Split-half Method) เพื่อหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย ของคะแนนรวมในข้อกับข้อ จากแบบสอบถามทั้งฉบับ แล้วปรับขยายเป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Spearman Brown (McNemar, 1969:125,168)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\left[N \sum X^2 - (\sum X)^2 \right] \left[N \sum Y^2 - (\sum Y)^2 \right]}$$

$$r_{xx} = \frac{2r_{12}}{1 + r_{12}}$$

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายใดตรงกันดังต่อไปนี้

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

s^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนน (Variance)

s หมายถึง ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

N หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

f หมายถึง ความถี่

t หมายถึง ค่า t -ratio ใน t -distribution

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1. การวิเคราะห์ปริมาณการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปในลักษณะต่างๆ ทั้ง 9 ท่านของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปต่ออาจารย์ จากการประเมินของนิสิต
3. การสำรวจวิธีสอนวิธีต่างๆ ที่อาจารย์ในแต่ละภาควิชาใช้สอนนิสิตและสำรวจวิธีสอนจากการเสนอแนะของนิสิตในแต่ละภาควิชา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ปริมาณของการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปในลักษณะต่างๆ ทั้ง 9 ท่านของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
 - 1.1 ปริมาณของการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปทั้ง 9 ท่านของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร พิจารณาเป็นส่วนรวม

ในการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปต่ออาจารย์ ซึ่งนิสิตเป็นผู้ประเมิน ปรากฏว่าอาจารย์ของมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านเป็นปริมาณต่างกัน โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นในตาราง 4 และภาพประกอบ 1

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

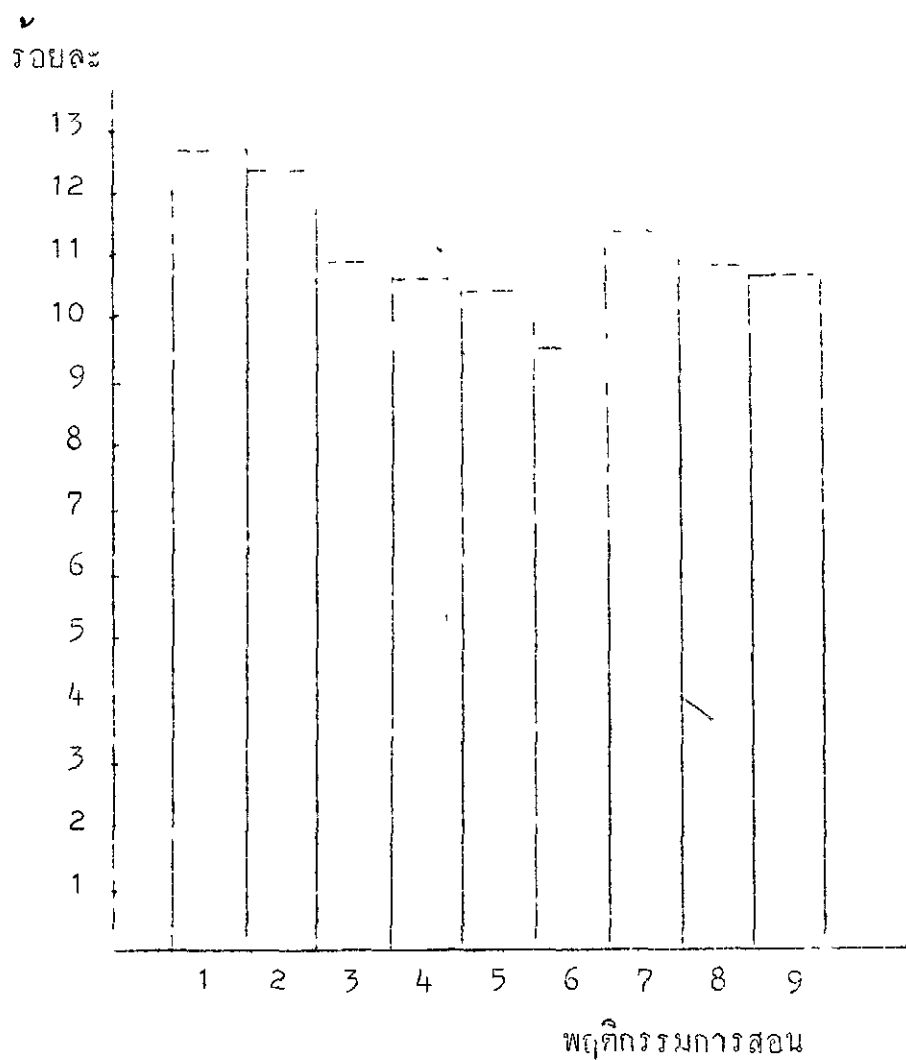
กลุ่มพฤติกรรม	คะแนน เฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.7514	12.77	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.6103	12.29	2
3. ด้านการ เตรียมการสอน	3.2217	10.97	4
4. ด้านการ เสนอเนื้อหา	3.1518	10.73	7
5. ด้านแรงจูงใจและการ เสริมแรงทางการ เรียน	3.0796	10.48	8
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการ เรียน	2.8128	9.58	9
7. ด้านการควบคุมวินัย	3.3371	11.36	3
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.2176	10.95	5
9. ด้านการกำหนดงาน	3.1945	10.87	6
รวม	29.5768	100.00	-

จากตาราง 4 แสดงว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรโดยส่วนรวมมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าเกือบทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของมาตรฐานการวัดความคิดเห็นครั้งนี้ ซึ่งถือว่ามีความเท่ากับ 3.00 และพบว่ามีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการ เรียน เพียงกลุ่มเดียวที่มีค่า

ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ สำหรับการคำนวณหาการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม
พฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้ว พบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปตามคุณลักษณะ
ส่วนตัวเป็นปริมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.77 และรองลงมาเป็นตามคุณภาพของภาษา
และเสียง คิดเป็นร้อยละ 12.29 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมา
น้อยคือพฤติกรรมการสอนตามแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ
10.48 และมีพฤติกรรมการสอนตามการประเมินผลการสอบและการเรียนเป็นปริมาณ
น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.58

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้แสดงว่า อาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัย
มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เนื่องจากพบว่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการ
สอนทั่วไปของอาจารย์มีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติถึง 8 คะแนน ซึ่งพบว่าอาจารย์
มีพฤติกรรมการสอนตามคุณลักษณะส่วนตัวเป็นปริมาณมากที่สุด และมีพฤติกรรมการสอนตาม
การประเมินผลการสอบและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ชัคเจนบิ่งขึ้น
ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ จาแนก
เป็นแ่งละคานของพฤติกรรม

1.2 ปริมาณของการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปทั้ง 9 ด้านของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร จำแนกตามภาควิชาต่าง ๆ

ในการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปต่ออาจารย์แต่ละภาควิชา ซึ่งนิสิตเป็นผู้ประเมิน ปรากฏว่าอาจารย์ในแต่ละภาควิชาโดยส่วนรวมนี้อาศัยพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละท่านเป็นปริมาณต่างกัน โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นดังตาราง 5 - 18 และภาพประกอบ 2 ถึง 15

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษา จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

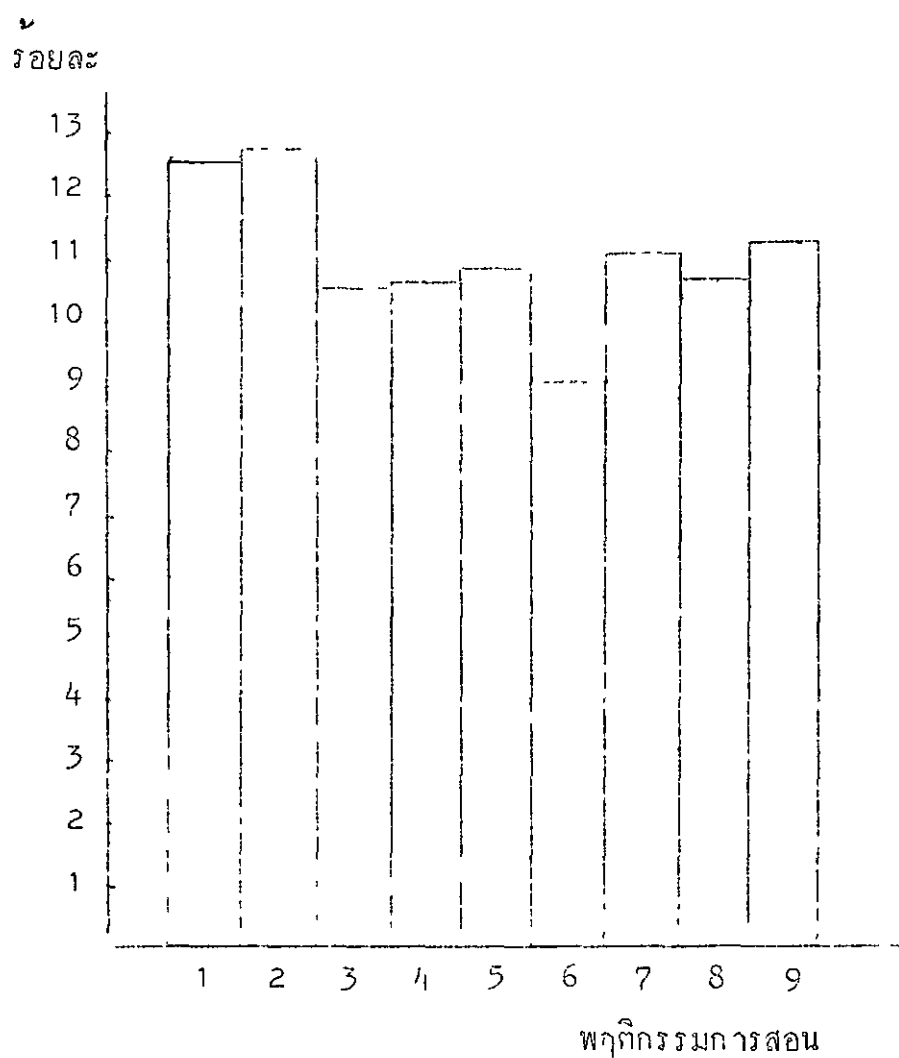
กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.6414	12.58	2
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.6894	12.75	1
3. ด้านการเตรียมการสอน	3.0909	10.68	8
4. ด้านการเสนอเนื้อหา	3.0969	10.70	7
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.1303	10.81	5
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	2.6545	9.17	9
7. ด้านการควบคุมวินัย	3.2386	11.19	4
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.1061	10.73	6
9. ด้านการกำหนดงาน	3.2954	11.39	3
รวม	28.9435	100.00	-

จากตาราง 5 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษาโดยส่วนรวมนี้อาศัยพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละ

กลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าเกือบทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของ
 มาตรฐานวัดความคิดเห็นครั้งนี้ ซึ่งถือว่ามีความเท่ากับ 3.00 มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้าน
 การประเมินผลการสอนและการเรียนเพียงกลุ่มเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ย
 สมมติ สำหรับการคำนวณหาการกระจายของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำ
 มาจัดอันดับแล้ว พบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณภาพของภาษาและเสียง
 เป็นปริมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.75 และรองลงมาเป็นด้านคุณลักษณะส่วนตัว
 คิดเป็นร้อยละ 12.58 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่มีเป็นปริมาณค่อนข้างน้อยคือพฤติกรร
 บการสอนด้านการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 10.68 และมีพฤติกรรมการสอนด้าน
 การประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.17

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์
 ก่อนขาดดี เนื่องจากพบว่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มีค่าสูงกว่า
 คะแนนเฉลี่ยสมมติถึง 8 ด้าน และพบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณภาพของภาษา
 และเสียง เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่งมีปริมาณใกล้เคียงกัน
 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในภาควิชา
 ประถมศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง
 ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ภาควิชา
 ประถมศึกษา จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

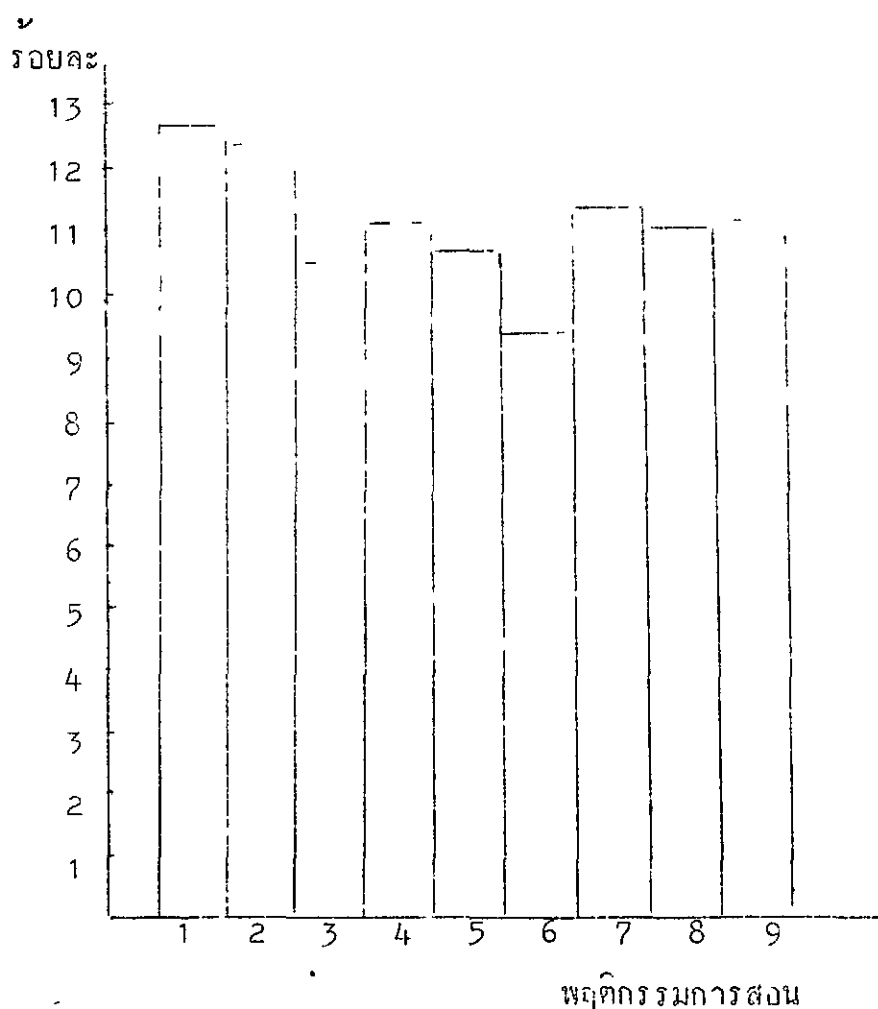
ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาภาษาไทย จำแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.6939	12.62	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.6293	12.39	2
3. ด้านการเตรียมการสอน	3.0672	10.48	8
4. ด้านการเสนอเนื้อหา	3.2396	11.06	5
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.1155	10.64	7
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	2.7275	9.31	9
7. ด้านการควบคุมวินัย	3.3233	11.35	3
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.2263	11.02	6
9. ด้านการกำหนดงาน	3.2586	11.13	4
รวม	29.2812	100.00	-

จากตาราง 6 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาภาษาไทยโดยส่วนรวมมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าเกือบทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของภาควิชาวัดความถูกต้องในครั้งนี้ ซึ่งถือว่ามีความเท่ากับ 3.00 มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเพียงกลุ่มเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ สำหรับการคำนวณหาการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้ว พบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.62 และรองลงมาเป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียง คิดเป็นร้อยละ 12.39 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่มีเป็นปริมาณรองลงมาคือด้านการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 10.48 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.31

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาภาษาไทยมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เนื่องจากพบว่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนทั่วไปเกือบทุกด้านสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ ซึ่งยกเว้นเพียงด้านเดียว และพบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ซึ่งมีปริมาณใกล้เคียงกัน และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในภาควิชาภาษาไทยชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

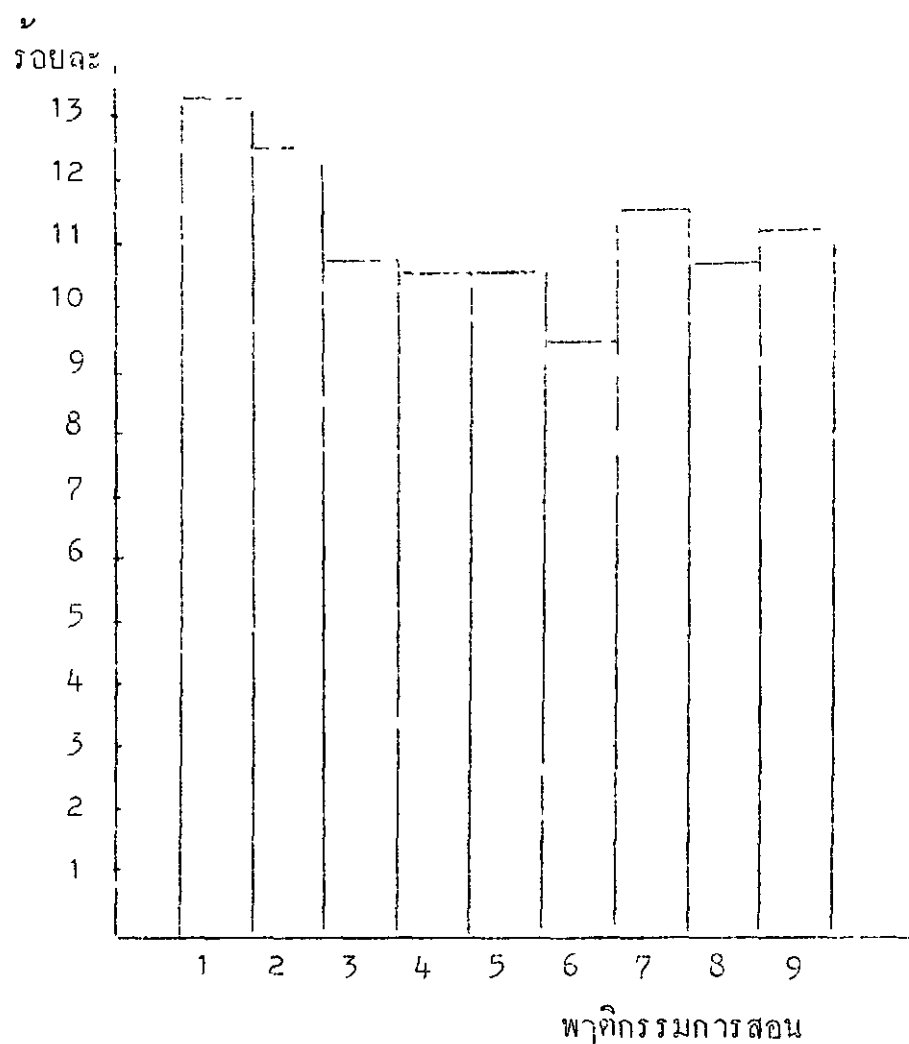
ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาภาษาอังกฤษ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านบุคลิกและส่วนตัว	3.6739	13.28	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.4312	12.40	2
3. ด้านการเตรียมการสอน	2.9594	10.70	5
4. ด้านการเสนอเนื้อหา	2.9159	10.54	7
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	2.9159	10.54	7
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	2.6115	9.44	9
7. ด้านการควบคุมวินัย	3.1812	11.50	3
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน	2.9203	10.55	6
9. ด้านการกำหนดงาน	3.0579	11.05	4
รวม	27.6672	100.00	—

จากตาราง 7 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาภาษาอังกฤษโดยส่วนรวมนับปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มพฤติกรรมการสอนเพียงสี่กลุ่มที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติซึ่งถือว่าเท่ากับ 3.00 ส่วนอีกห้ากลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติสำหรับการกำหนดการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านบุคลิกและส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.28 และรองลงมาเป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียงคิดเป็นร้อยละ 12.40 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมาคือ พฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหา และด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.54 เท่ากัน และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.44

การวิเคราะห์ข้อมูลชุดนี้สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาภาษาอังกฤษมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากพบว่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มีค่าต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติถึง 5 คำน และพบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด และมีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในภาควิชาภาษาอังกฤษชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาภาษาอังกฤษ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

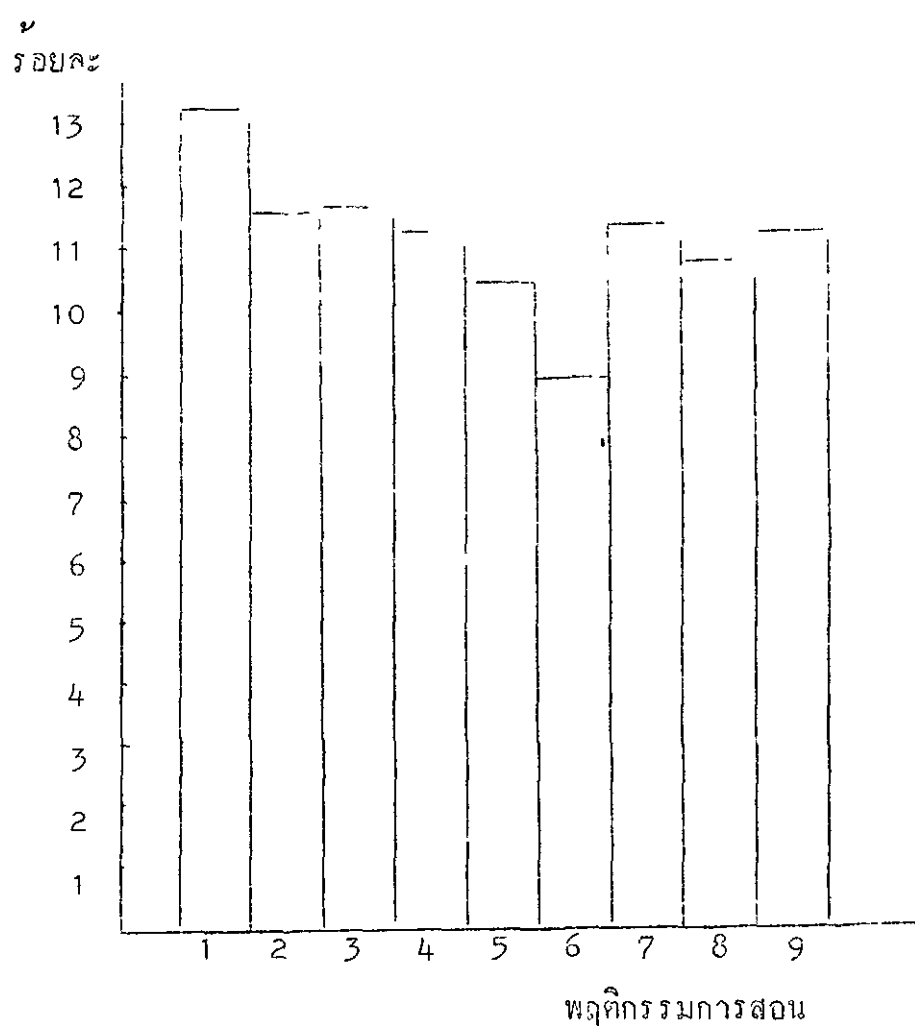
ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ใน
ภาควิชาภูมิศาสตร์ จาแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.8425	13.14	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.3904	11.59	3
3. ด้านการเตรียมการสอน	3.4000	11.62	2
4. ด้านการเสนอเนื้อหา	3.2603	11.15	5
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.0493	10.42	8
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	2.6246	8.97	9
7. ด้านการควบคุมวินัย	3.2945	11.26	4
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.1301	10.70	7
9. ด้านการกำหนดงาน	3.2603	11.15	5
รวม	29.2520	100.00	-

จากตาราง 8 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาภูมิศาสตร์โดยส่วนรวมมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าเกือบทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของมหาวิทยาลัย คิดเห็นครั้งนี้ มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเพียงกลุ่มเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ สำหรับการกำหนดภาระร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.14 และรองลงมาเป็นการเตรียมการสอนคิดเป็นร้อยละ 11.62 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมาคือด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 10.42 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.97

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาภูมิศาสตร์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากมีพฤติกรรมการสอนเพียงกานเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ ซึ่งพบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในภาควิชาภูมิศาสตร์ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบภูมิแท่งดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แสดงปริมาณรอยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาภูมิศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

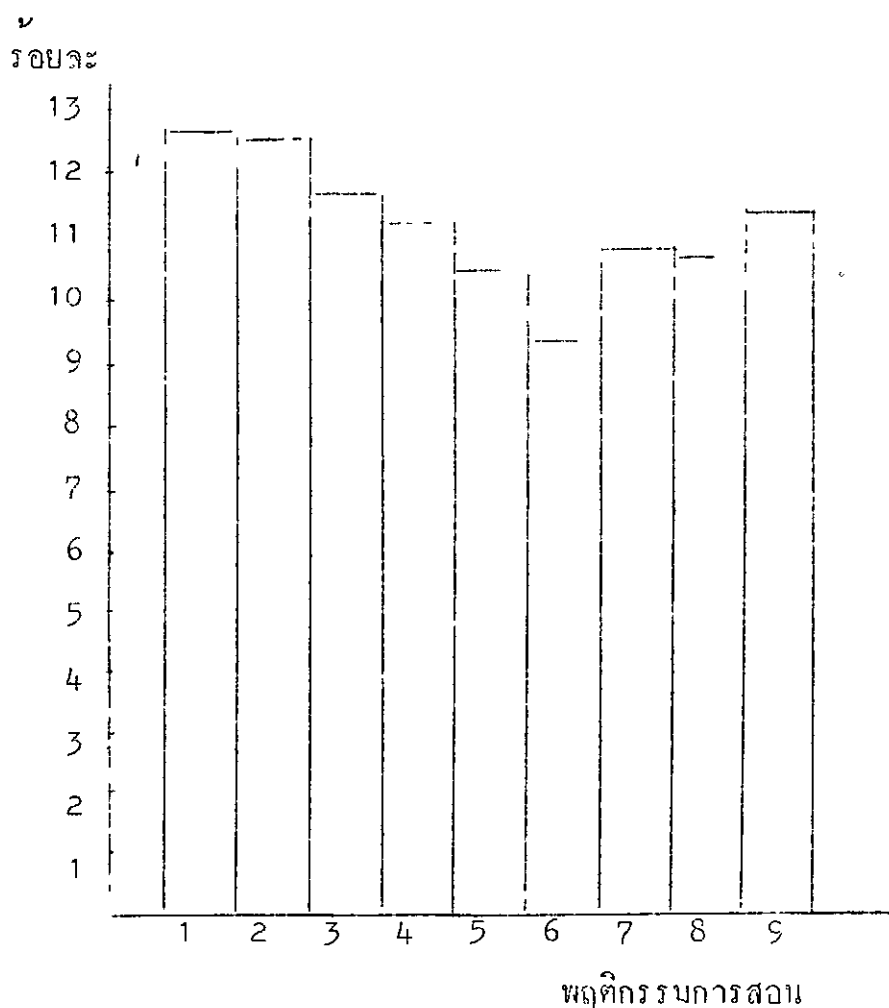
ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาประวัติศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	4.0631	12.59	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	4.0303	12.48	2
3. ด้านการเตรียมการสอน	3.7394	11.58	3
4. ด้านการเสนอเนื้อหา	3.5727	11.07	5
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.3303	10.32	8
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	2.9818	9.24	9
7. ด้านการควบคุมวินัย	3.4735	10.76	6
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน	3.4470	10.68	7
9. ด้านการกำหนดงาน	3.6401	11.28	4
รวม	32.2782	100.00	--

จากตาราง 9 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์โดยส่วนรวมนี้อาจมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าเกือบทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมบัติของมหาวิทยาลัย ความคิดเห็นครั้งนี้ สันนิษฐานว่าค่าเท่ากับ 3.00 มีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผล การสอนและการ เรียนเพียงกลุ่มเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมบัติ สำหรับการ คำนวณหาค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.59 และรองลงมาเป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียงคิดเป็นร้อยละ 12.48 ส่วนพฤติกรรมการ สอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณค่อนข้างน้อยคือด้านแรงจูงใจและการ เสริมแรงทางการ เรียน คิดเป็นร้อยละ 10.32 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการ เรียน เป็นปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.24

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากพบว่าพฤติกรรมการสอนถึง 8 ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ โดยที่อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด และรองลงมาคือ ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ซึ่งปีปริมาณใกล้เคียงกัน และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน เป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

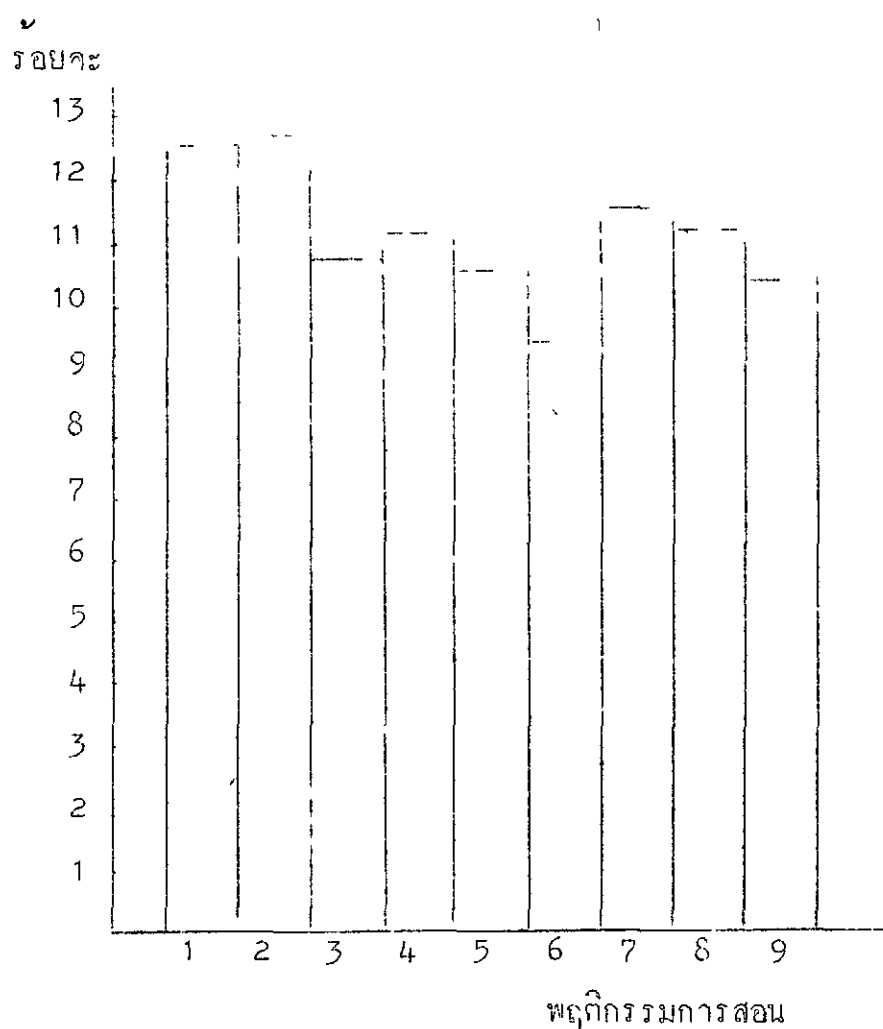
ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ใน
ภาควิชาสังคมศึกษา จาแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ความคุ้นเคยส่วนตัว	3.7510	12.52	2
2. ความคุณภาพของภาษาและเสียง	3.7982	12.68	1
3. การเตรียมการสอน	3.2096	10.71	6
4. การเสนอเนื้อหา	3.3108	11.05	5
5. ความแรงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.1687	10.58	7
6. การประเมินผลการสอนและการเรียน	2.8289	9.44	9
7. การควบคุมวินัย	3.4608	11.55	3
8. ความปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.3463	11.17	4
9. การกำหนดงาน	3.0843	10.30	8
รวม	29.9585	100.00	-

จากตาราง 10 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาสังคมศึกษาโดยส่วนรวมนั้นมีปริมาณของ
พฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่ม
พฤติกรรมการสอน พบว่าเกือบทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของมาตรการ
วัดความคิดเห็นครั้งนี้ ซึ่งถือว่ามีความเท่ากับ 3.00 มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้านการประเมิน
ผลการสอนและการเรียนเพียงกลุ่มเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ สำหรับการ
การคำนวณหาร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้ว
พบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณภาพของภาษาและเสียง เป็นปริมาณมากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ 12.68 และรองลงมาเป็นด้านคุณลักษณะส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 12.52 ส่วน
พฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณค่อนข้างน้อยก็คือการกำหนดงานคิดเป็นร้อยละ
10.30 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณ
น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.44

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาสังคมศึกษามีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เนื่องจากพบว่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติถึง 8 คะแนน และอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณภาพของภาษาและเสียง เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณลักษณะส่วนตัวซึ่งมีปริมาณใกล้เคียงกัน และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในภาควิชาสังคมศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาสังคมศึกษา จาแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

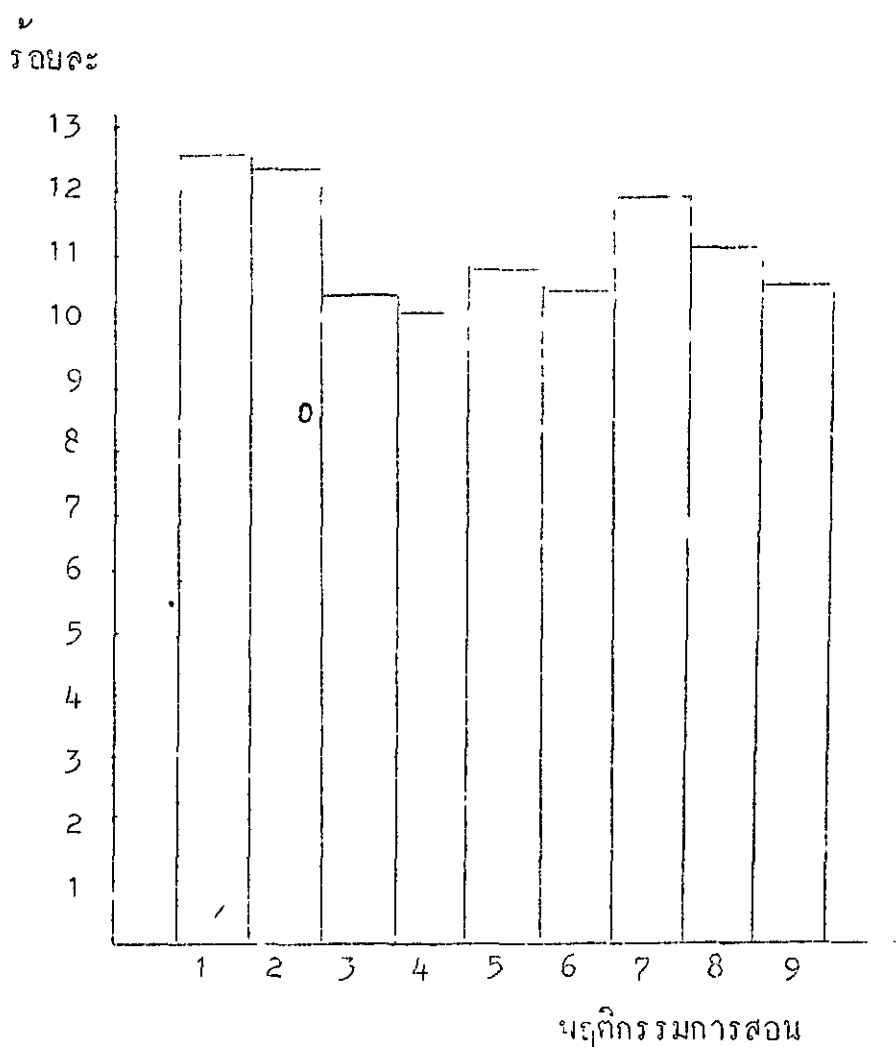
ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาคณิตศาสตร์ จาแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ความคุ้นเคยกับส่วนทั่ว	3.6286	12.57	1
2. ความคุณภาพของภาษาและเสียง	3.5462	12.29	2
3. การเตรียมการสอน	2.9761	10.31	8
4. การเสนอเนื้อหา	2.9043	10.06	9
5. ความแรงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.1065	10.77	5
6. การประเมินผลการสอนและการเรียน	3.0152	10.45	7
7. การควบคุมวินัย	3.4483	11.95	3
8. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.2065	11.11	4
9. การกำหนดงาน	3.0272	10.49	6
รวม	28.8589	100.00	—

จากตาราง 11 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาคณิตศาสตร์โดยส่วนรวมนับว่ามีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของมาตรฐานวิจัย ความคิดเห็นครั้งนี้ จึงถือว่าค่าเท่ากับ 3.00 มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนและด้านการเสนอเนื้อหา เพียงสองกลุ่มเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ สำหรับการคำนวณหาการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เพื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.57 และรองลงมาเป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียงคิดเป็นร้อยละ 12.29 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมาคือด้านการเตรียมการสอนคิดเป็นร้อยละ 10.31 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหาเป็นปริมาณน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.06

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาคณิตศาสตร์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมส่วนใหญ่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ และพบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวเป็นปริมาณมากที่สุด และมีพฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหาเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ในภาควิชาคณิตศาสตร์ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาคณิตศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

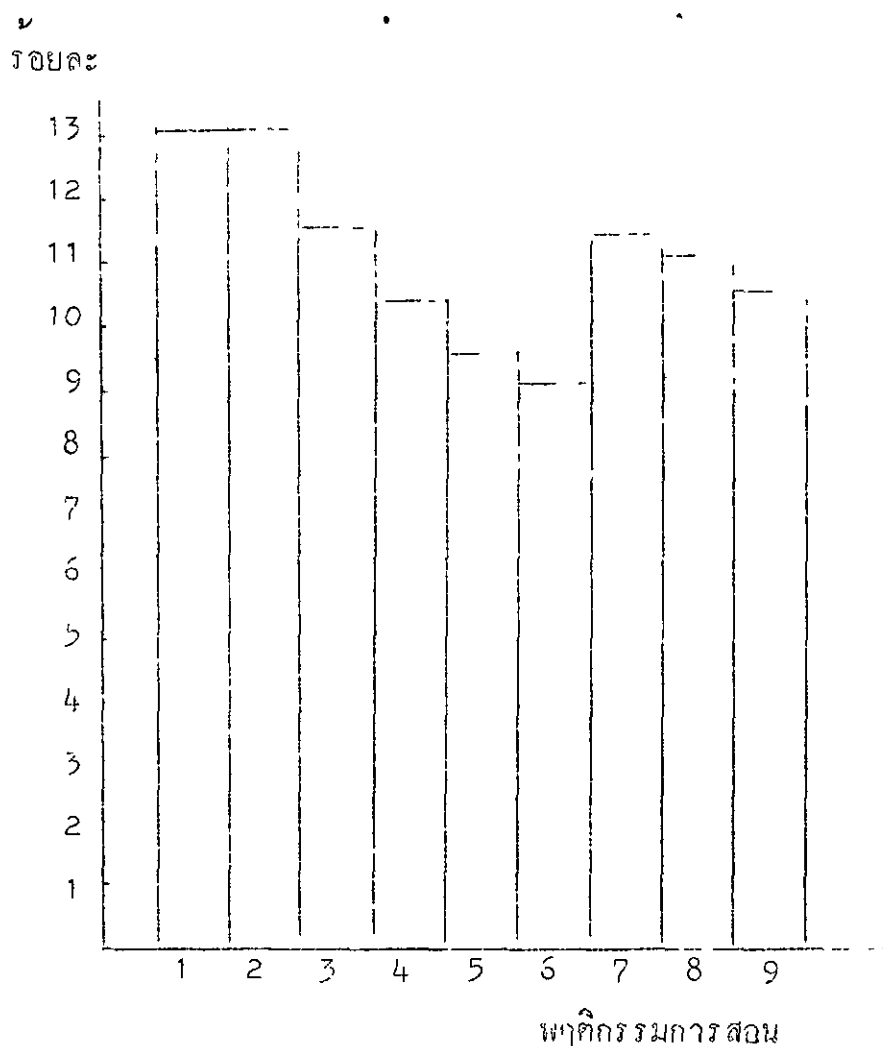
ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาเคมี จำแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.4444	13.05	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.4444	13.05	1
3. ด้านการเตรียมการสอน	3.0571	11.58	3
4. ด้านการนำเสนอเนื้อหา	2.7492	10.41	7
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	2.5365	9.61	8
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	2.4032	9.10	9
7. ด้านการควบคุมวินัย	3.0357	11.50	4
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	2.9405	11.14	5
9. ด้านการกำหนดงาน	2.7897	10.56	6
รวม	26.4007	100.00	—

จากตาราง 12 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาเคมีโดยส่วนรวมปีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอนพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มพฤติกรรมการสอนเพียงสี่กลุ่มที่สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติซึ่งถือว่ามีความ 3.00 ส่วนอีกหากกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ สำหรับการกำหนดการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัวและด้านคุณภาพของภาษาและเสียงเป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.05 เท่ากัน และรองลงมาเป็นด้านการเตรียมการสอคิดเป็นร้อยละ 11.58 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมาคือด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 9.61 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.10

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาเคมีมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากพบว่าพฤติกรรมการสอนทั่วไปเพียง 4 ด้าน ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ โดยที่อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวและคุณภาพของภาษาและเสียง เป็นปริมาณมากที่สุดเท่ากัน และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเขียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในภาควิชาเคมี ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาเคมี จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

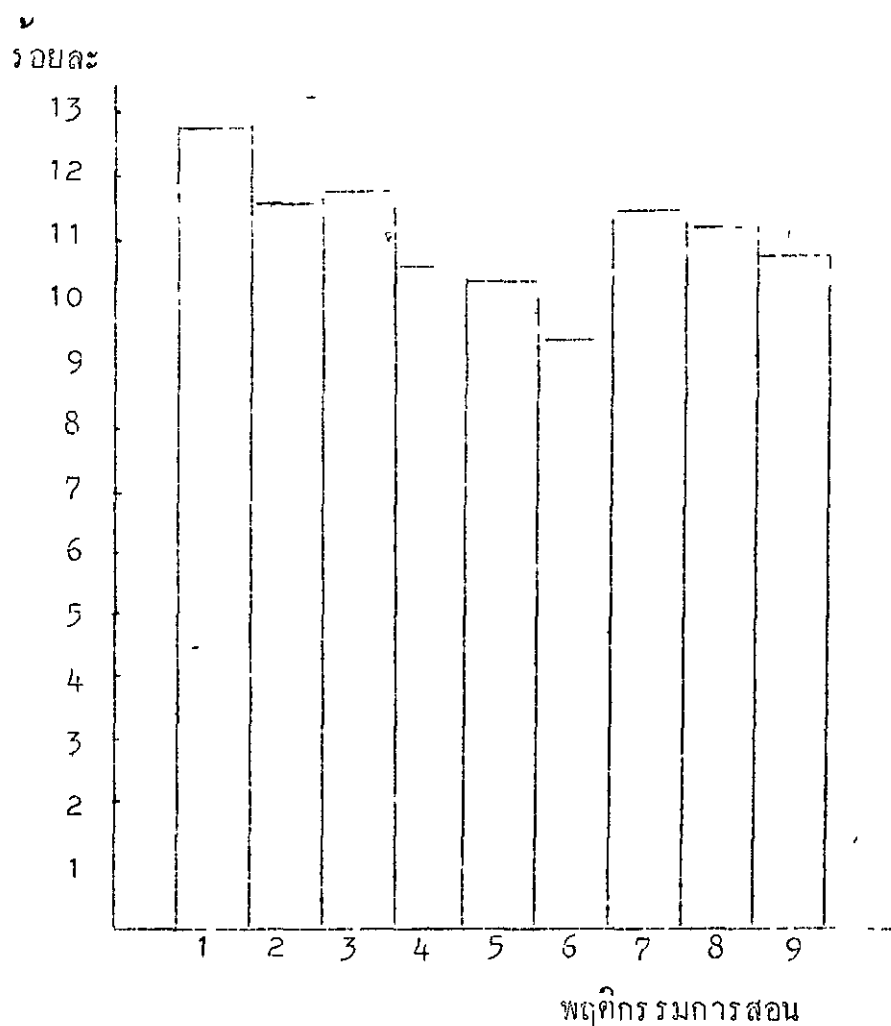
ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาชีววิทยา จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.8401	12.78	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.4831	11.60	3
3. ด้านการ เตรียมการสอน	3.5351	11.77	2
4. ด้านการ เสนอเนื้อหา	3.1757	10.57	7
5. ด้านแรงจูงใจและการ เสริมแรงทางการ เรียน	3.1027	10.33	8
6. ด้านการ ประเมินผลการสอนและการ เรียน	2.8432	9.47	9
7. ด้านการ ควบคุมวินัย	3.4595	11.52	4
8. ความใกล้ชิดระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.3716	11.22	5
9. ด้านการ กำหนดงาน	3.2263	10.74	6
รวม	30.0373	100.00	—

จากตาราง 13 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาชีววิทยาโดยส่วนรวมมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าเกือบทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของมาตรฐานวัดความคิดเห็นครั้งนี้ซึ่งถือว่าเท่ากับ 3.00 มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเพียงกลุ่มเดียวที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ สำหรับการคำนวณการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาวัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.78 และรองลงมาเป็นด้านการเตรียมการสอนคิดเป็นร้อยละ 11.77 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมาคือด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.33 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.47

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาชีววิทยามีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติถึง 8 คำน และอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนตามคุณลักษณะส่วนตัวเป็นปริมาณมากที่สุด และมีพฤติกรรมการสอนตามการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อการวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในภาควิชาชีววิทยาชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาชีววิทยา จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

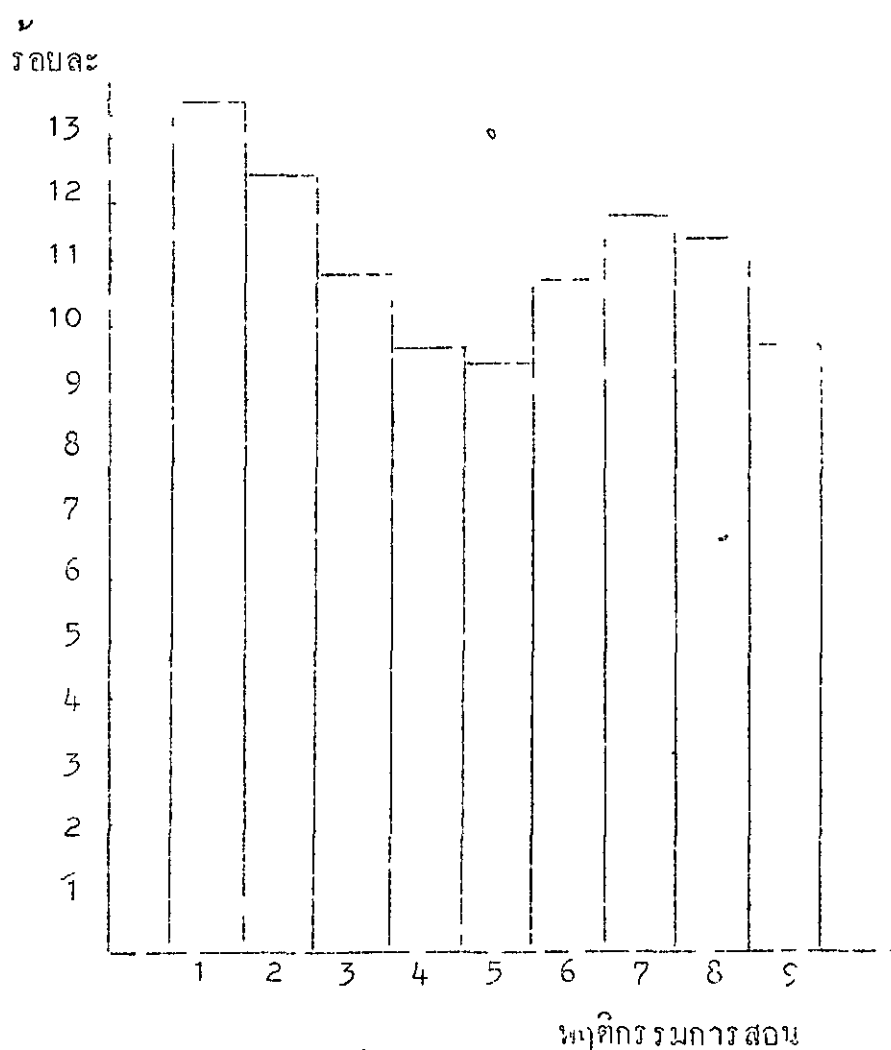
ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาสถิติ จามนักเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ความคุณลักษณะส่วนตัว	3.7451	13.53	1
2. ความคุณภาพของภาษาและเสียง	3.4363	12.42	2
3. การเตรียมการสอน	3.0274	10.94	5
4. การเสนอเนื้อหา	2.7098	9.79	8
5. ความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	2.6157	9.45	9
6. การประเมินผลการสอนและการเรียน	3.0000	10.84	6
7. การควบคุมวินัย	3.2892	11.89	3
8. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.1372	11.34	4
9. การกำหนดงาน	2.7108	9.80	7
รวม	27.6715	100.00	—

จากตาราง 14 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาสถิติโดยส่วนรวมมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของมาตรฐานวัดความคิดได้ครั้งนี้ ซึ่งถือว่ามีความ 3.00 มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหา ความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน และด้านการกำหนดงานเพียงสามกลุ่มเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ ส่วนกลุ่มพฤติกรรมการสอนการประเมินผลการสอนและการเรียนนั้นมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับคะแนนเฉลี่ยสมมติพอดี สำหรับการคำนวณหาการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.53 และรองลงมาเป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ส่วนด้านความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนมีเป็นปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.45

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาฟิสิกส์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปจัดอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติเพียง 3 คะแนน โดยที่อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด และมีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวเป็นปริมาณมากที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ในภาควิชาฟิสิกส์ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาฟิสิกส์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

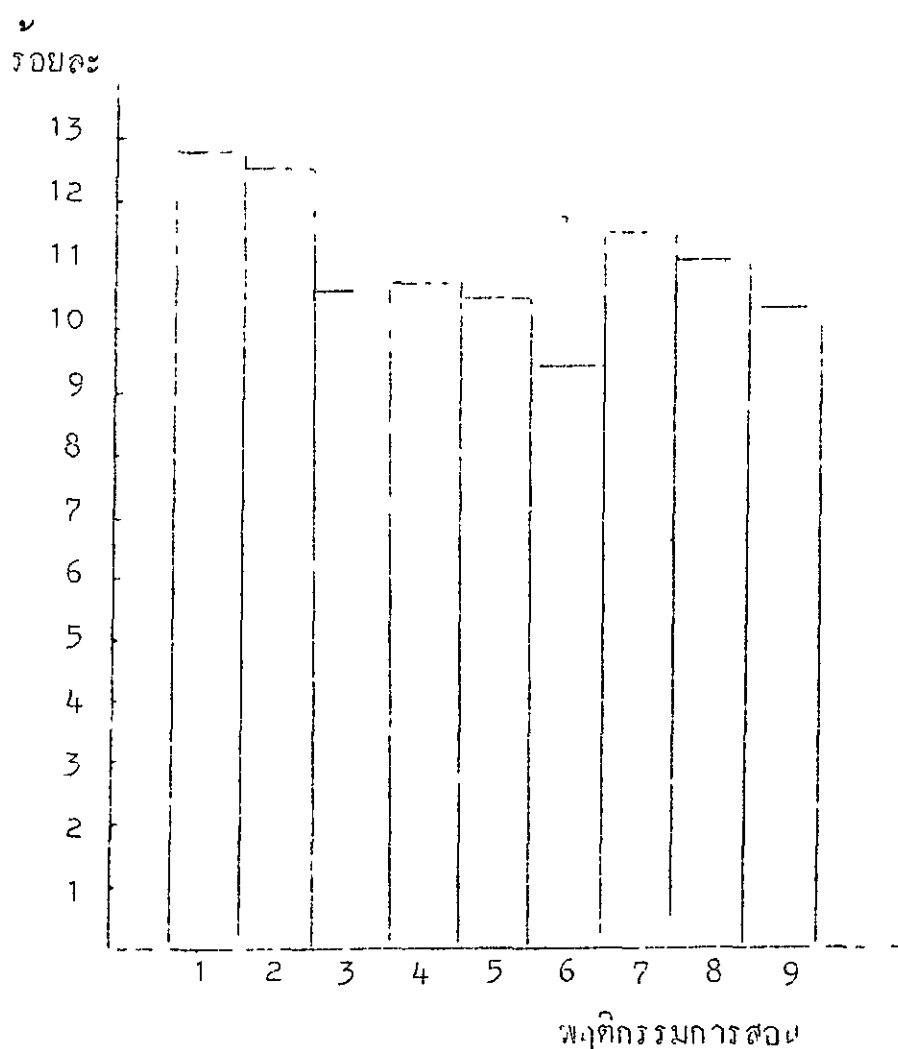
ตาราง 15 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จำแนกเป็นแต่ละงานของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. การคุณลักษณะส่วนตัว	3.6829	12.82	1
2. การคุณภาพของภาษาและเสียง	3.6463	12.69	2
3. การการ เกรียบการสอน	3.0732	10.69	6
4. การการ เสนอเนื้อหา	3.0975	10.78	5
5. การแรงจูงใจและการ เสริมแรงทางการ เรียน	3.0439	10.59	7
6. การการ ประเมินผลการสอนและการ เรียน	2.7219	9.47	9
7. การการ ความคณวินัย	3.3292	11.59	3
8. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.1768	11.06	4
9. การการ กำหนดงาน	2.9634	10.31	8
รวม	28.7351	100.00	-

จากตาราง 15 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปโดยถัวรวมมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของมาตรฐานวัดความคิดในครั้งนี้อยู่ถึงสามเท่า 3.00 มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน กับด้านการกำหนดงานเพียงสองกลุ่มเท่านั้นที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ สำหรับการคำนวณหาการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน เมื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัวเป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.82 และรองลงมาเป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียงคิดเป็นร้อยละ 12.69 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมาคือด้านการกำหนดงานคิดเป็นร้อยละ 10.31 และมีพฤติกรรมด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.47

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เนื่องจากพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติเพียง 2 คะแนน โดยที่อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียบเรียงเป็นปริมาณน้อยที่สุด และมีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวเป็นปริมาณมากที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

ตาราง 16 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาคหกรรมศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

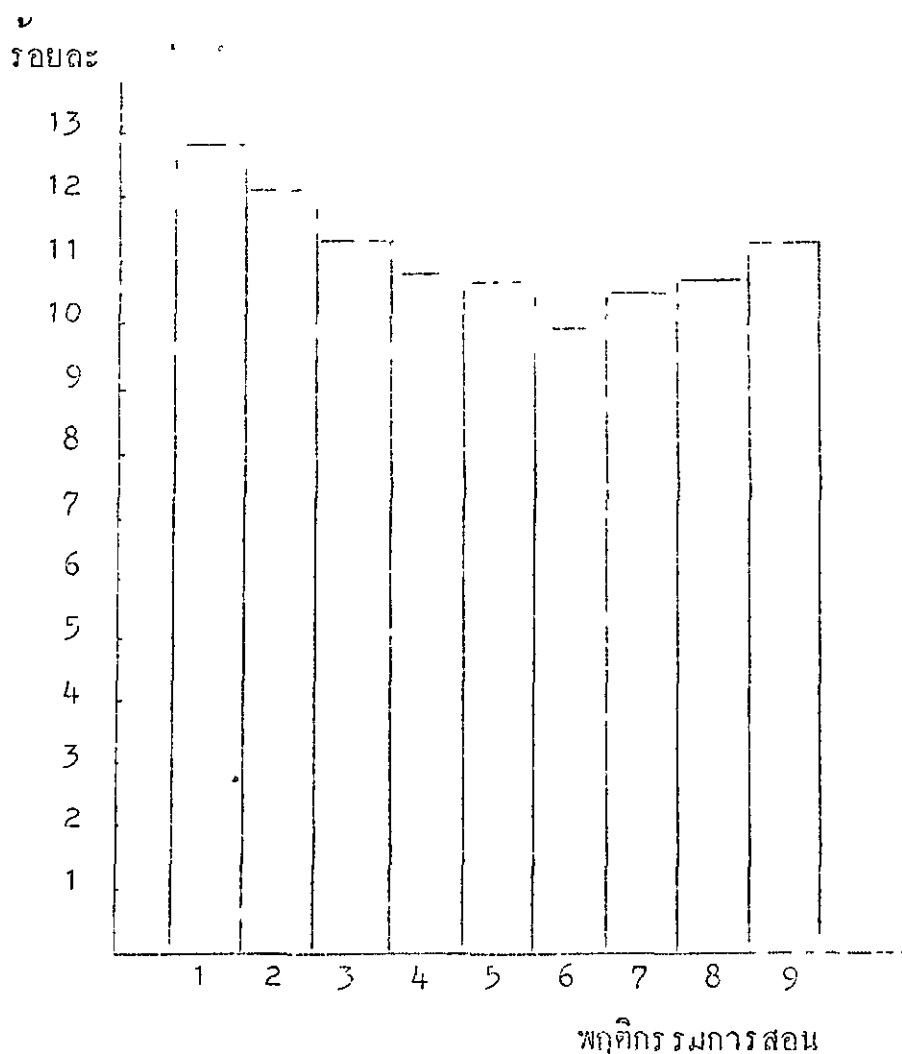
กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ความคงเส้นกษณะส่วนตัว	4.0962	12.84	1
2. ความคงสภาพของภาษาและเสียง	3.8310	12.01	2
3. ความสามารถในการสอน	3.5887	11.25	3
4. ความสามารถในการเสนอเนื้อหา	3.4592	10.85	5
5. ความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.4253	10.74	6
6. ความการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.1662	9.93	9
7. ความการควบคุมวินัย	3.3345	10.45	8
8. ความปฏิบัติงานระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.4085	10.69	7
9. ความการกำหนดงาน	3.5845	11.24	4
รวม	31.8941	100.00	—

จากตาราง 16 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาคหกรรมศาสตร์โดยส่วนรวมมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติของมาตรฐานการวัดความถี่เห็นแก่ครั้งนี้ ซึ่งถือว่ามีความ 3.00 สำหรับการคำนวณหาการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน เมื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคงเส้นกษณะส่วนตัวสูงที่สุดถึงเป็นร้อยละ 12.84 และรองลงมาเป็นความคงสภาพของภาษาและเสียงถึงเป็นร้อยละ 12.01 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมาคือด้านการควบคุมวินัย ถึงเป็นร้อยละ 10.45 และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุดถึงเป็นร้อยละ 9.93

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาคหกรรมศาสตร์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากพบว่าพฤติกรรมการสอนทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า

กะแนนเฉลี่ยสมบัติ และอาจารย์พฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด มีพฤติกรรมประกอบการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ในภาควิชา คหกรรมศาสตร์ ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 13

ภาพประกอบ 13 แสดงปริมาณร้อยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชา คหกรรมศาสตร์ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

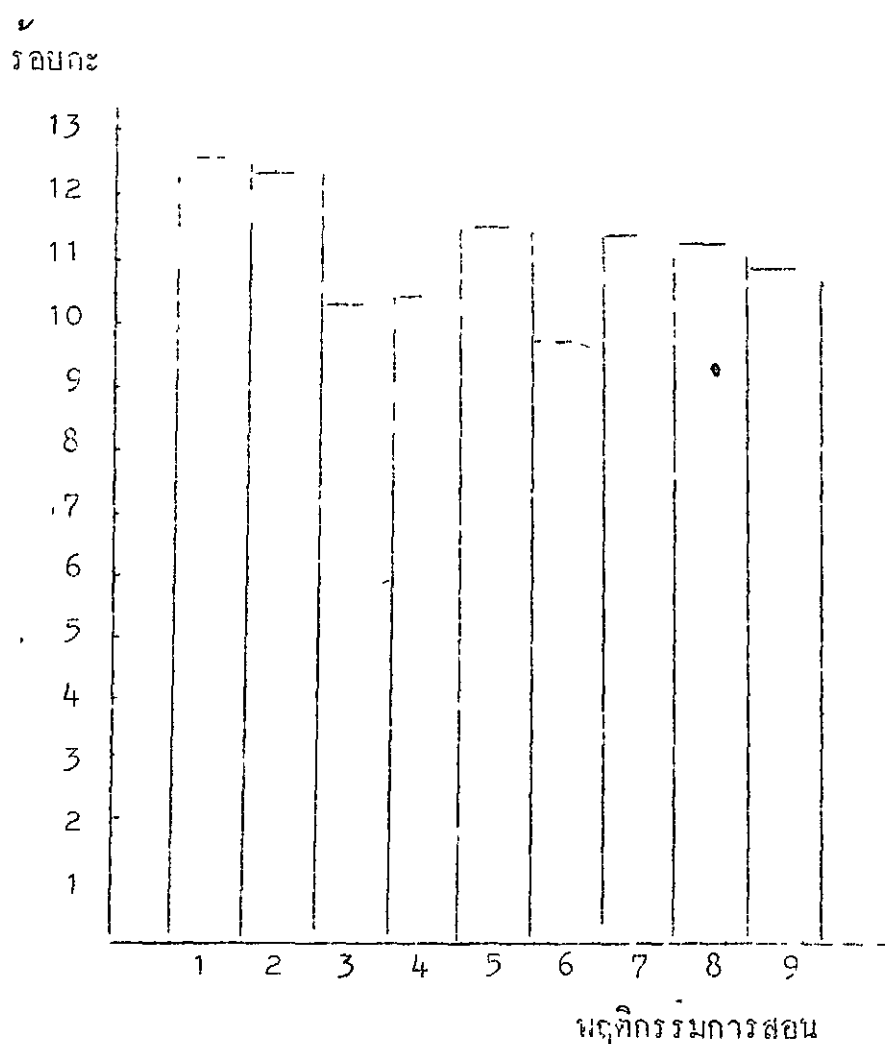
ตาราง 17 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาศิลปศึกษา จำแนกเป็นแต่ละคาบของพฤติกรรม

กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. การดูแลลักษณะส่วนตัว	3.6136	12.56	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.5398	12.30	2
3. ด้านการ เตรียมการสอน	2.9409	10.22	8
4. ด้านการ เสนอเนื้อหา	2.9681	10.32	7
5. ความแรงจูงใจและการ เสริมแรงทางการ เรียน	3.2864	11.42	3
6. ด้านการ ประเมินผลการสอนและการ เรียน	2.7909	9.70	9
7. ด้านการ ควบคุมวินัย	3.2670	11.36	4
8. ความปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.2216	11.20	5
9. ด้านการ กำหนดงาน	3.1420	10.92	6
รวม	28.7703	100.00	-

จากตาราง 17 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาศิลปศึกษาโดยส่วนรวมมีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอนพบว่า ส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งถือว่าค่า 3.00 มีกลุ่มพฤติกรรมการสอนด้านการ เตรียมการสอน / ด้านการ เสนอเนื้อหา และการประเมินผลการสอนและการ เรียน รวมสามกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของมาตรฐาน สำหรับการ กำหนดงานร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อนำมาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้าน ลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.56 และรองลงไปเป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณรองลงมาคือด้านการ เตรียมการสอน และด้านการ ประเมินผลการสอนและการ เรียนมีเป็นปริมาณน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.70

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาศิลปศึกษามีพฤติกรรมการสอนทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี เนื่องจากมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนเพียง 3 ด้านที่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ และอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด มีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนไว้ในปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ในภาควิชาศิลปศึกษาคึกคะนองขึ้น ผู้วิจัยจึง เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 14

ภาพประกอบ 14 แสดงปริมาณรอบกะของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาศิลปศึกษา จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

ตาราง 18 คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ และอันดับที่ของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์
ในภาควิชาบริหารธุรกิจ ว่างน่กเป็นแต่ละดานของพฤติกรรม

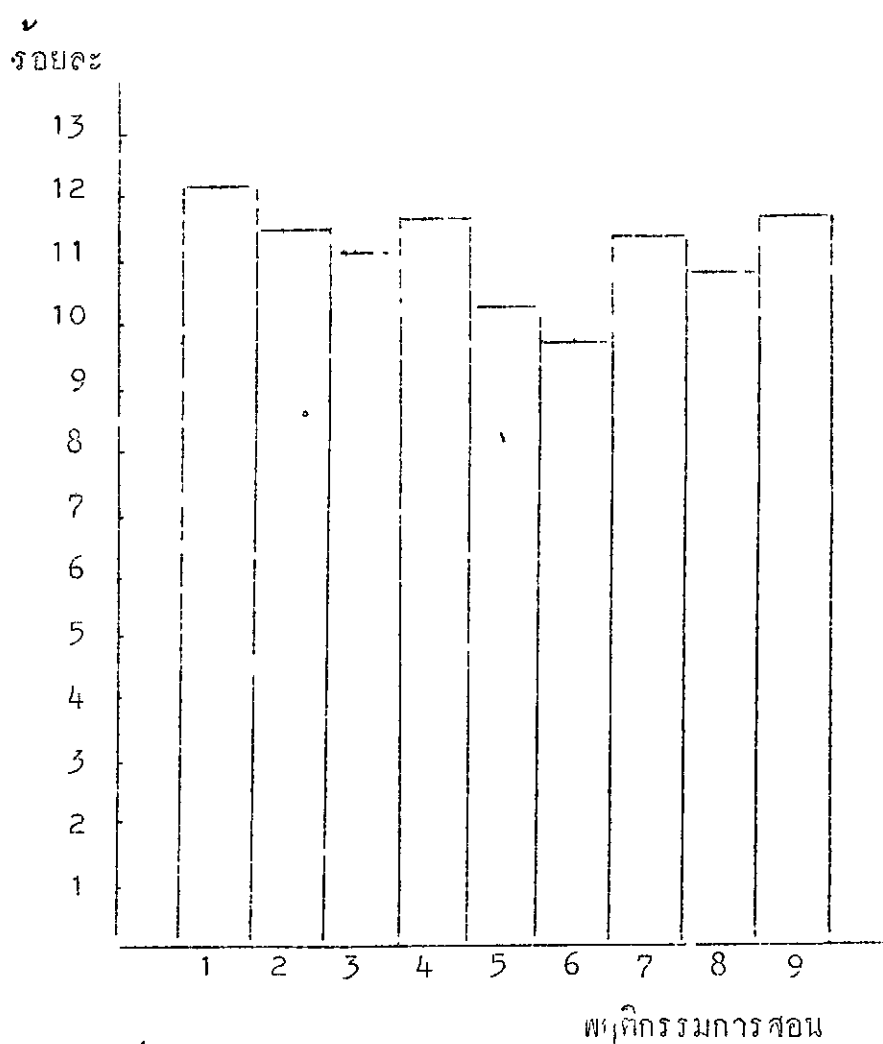
กลุ่มพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	อันดับที่
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.7724	12.09	1
2. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง	3.5671	11.44	4
3. ด้านการเตรียมการสอน	3.4780	11.15	6
4. ด้านการเสนอเนื้อหา	3.5951	11.53	3
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	3.1658	10.15	8
6. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน	3.0683	9.84	9
7. ด้านการควบคุมวินัย	3.5427	11.36	5
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.3780	10.83	7
9. ด้านการกำหนดงาน	3.6220	11.61	2
รวม	31.1894	100.00	—

จากตาราง 18 แสดงว่าอาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจโดยส่วนรวมนั้มีปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมต่างกัน เพื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน พบว่าทุกกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสัมพัทธ์ของมหาวิทยาลัยทั่วทุกแห่งครั้งนี้ ซึ่งถือว่าม้ค่า 3.00 สำหรับการกำหนดหาคะแนนร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มพฤติกรรม เมื่อปามาจัดอันดับแล้วพบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.09 และรองลงมาเป็นการกำหนดงานคิดเป็นร้อยละ 11.61 ส่วนพฤติกรรมการสอนที่มีเป็นปริมาณค่อนข้างน้อยคือด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 10.15 ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนมีเป็นปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.84

สรุปได้ว่า อาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในเกณฑ์ เนื่องจากพบว่าคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนทุกๆ ด้านของอาจารย์มีค่าสูงกว่า

คะแนนเฉลี่ยสมมติ และพบว่าอาจารย์มีพฤติกรรมการสอนที่เด่นชัดและส่วนทั่ว เป็นปริมาณมากที่สุด และมีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียนเป็นปริมาณน้อยที่สุด

เพื่อให้การวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของแผนภูมิแท่ง ดังภาพประกอบ 15

ภาพประกอบ 15 แสดงปริมาณรอยละของพฤติกรรมการสอนทั่วไป ของอาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ จำแนกเป็นแต่ละด้านของพฤติกรรม

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินพฤติกรรมการสอน
ทั่วไปต่ออาจารย์ จากการประเมินของนิสิต

2.1 เปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปต่ออาจารย์โดย
ส่วนรวมของมหาวิทยาลัย ของนิสิตที่มีเพศต่างกัน โดยมีสมมติฐานว่า " นิสิตชายและ
นิสิตหญิงประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์แตกต่างกัน " ผลการวิเคราะห์
เปรียบเทียบปรากฏดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าสถิติพื้นฐาน และค่า t -test ของการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไป
ระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
นิสิตชาย	435	135.9747	27.0768	1.2727
นิสิตหญิง	515	138.1107	24.8559	
รวม	950	137.1326	25.9184	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 19 พบว่านิสิตชายและนิสิตหญิงประเมินพฤติกรรมการสอน
ทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
นั่นคือนิสิตชายและนิสิตหญิงประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง
ขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการศึกษานี้แสดงว่าเพศมิได้เป็นตัวแปรที่ทำให้
นิสิตประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไป ต่ออาจารย์โดย
ส่วนรวมของมหาวิทยาลัย ของนิสิตที่เข้ามาศึกษาโดยชั้นหลักสูตรสี่ปีกับหลักสูตรสองปี
โดยมีสมมติฐานการวิจัยว่า " นิสิตที่มีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยต่างกัน ประเมินพฤติกรรมการ
สอนของอาจารย์แตกต่างกัน " ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 20 ค่าสถิติพื้นฐาน และค่า t-ratio ของการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไป
ระหว่างนิสิตในหลักสูตรสองปีกับนิสิตในหลักสูตรสี่ปี

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
นิสิตในหลักสูตรสองปี	717	138.3891	26.5245	2.7044**
นิสิตในหลักสูตรสี่ปี	233	133.1202	23.4549	
รวม	950	137.0968	25.9049	

** p < .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 20 พบว่านิสิตในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการตีความในข้อนี้แสดงให้เห็นว่า นิสิตที่มีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยต่างกันมีความคิดเห็นในการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน โดยที่นิสิตที่เขามาศึกษาด้วยหลักสูตรสองปีประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์สูงกว่านิสิตที่เขามาศึกษาด้วยหลักสูตรสี่ปี

2.3 เปรียบเทียบการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปต่ออาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัย ของนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน โดยมีสมมติฐานการวิจัยว่า " นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน " ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ปรากฏดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่าสถิติพื้นฐาน และค่า t-ratio ของการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไป
ระหว่างนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	184	139.1522	25.8644	2.2048 *
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	159	132.9874	25.8325	
รวม	343	136.2945	26.0316	

$p < .05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 21 พบว่า นิสิตในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์สูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวไว้ นั่นคือนิสิตที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จะมีความคิดเห็นในการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน โดยที่นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์สูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.4 เปรียบเทียบการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปต่ออาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัย ของนิสิตที่มีประสบการณ์ทางอาชีพมากก่อน กับนิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพมาก่อน โดยมีสมมติฐานการวิจัยว่า " นิสิตที่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพ กับนิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพ ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกัน "

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 ค่าสถิติพื้นฐาน และค่า t-ratioของการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไป ระหว่างนิสิตที่มีประสบการณ์ทางอาชีพครูกับนิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพครู

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	S	
เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพ	385	137.5247	27.1344	0.7074
ไม่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพ	565	136.3044	25.2049	
รวม	950	136.7989	26.0111	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 22 พบว่านิสิตในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองประเภทยังคงพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างไม่น่าสำคัญทางสถิติ แสดงว่านิสิตที่เคยมีประสบการณ์ในการ เป็นครูมาก่อน กับนิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการ เป็นครูมาก่อน ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และแสดงว่าตัวแปรนี้มิได้เป็นเหตุให้การประเมินพฤติกรรมการสอนของนิสิตขออาจารย์แตกต่างกัน

3. สรรวจวิธีสอนวิธีต่างๆ ที่อาจารย์ในแต่ละภาควิชาใช้สอนนิสิต และสำรวจวิธีสอนจากการ เสนอแนะของนิสิตในแต่ละภาควิชา

เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจกว่า การศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนวิธีต่างๆ ที่อาจารย์ใช้สอนในปัจจุบัน และขอเสนอแนะ เกี่ยวกับวิธีสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิต ในแต่ละภาควิชา ว่าจะมีข้อเท็จจริงหรือปัญหาบางอย่างใด ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์ความถี่ของวิธีสอนแบบต่างๆ ที่ได้จากคำตอบของนิสิต จากนั้นจึง เทียบเป็นจำนวนร้อยละของความถี่รวม วิธีสอนที่กำหนดในแบบสอบถามมี 8 วิธี นิสิตสามารถเลือกตอบได้ตั้งแต่ 1 วิธีจนถึง 8 วิธี และแบ่งการ ตอบออกเป็นสองตอน ตอนแรกให้นิสิตรัวคำตอบของวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนจริง โดยพิจารณาจากที่ปรากฏว่าอาจารย์ใช้วิธีสอนนั้นๆ มากที่สุด และรองลงมา

ตามลำดับ ตอนที่สองให้ฝึกจัดอันดับวิธีสอนตามความถี่เห็นของนิสิต ที่เห็นว่าอาจารย์ควรใช้สอน

ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มของอันดับความสำคัญของวิธีสอน ที่นิสิตเลือกตอบให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง โดยจัดใหม่ 3 อันดับ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการ เสนอข้อมูลในการวางให้เกณฑ์ชั้นกว่าเดิม โดยมีข้อตกลงในการจัดอันดับใหม่ดังนี้

อันดับที่ 1 ในการวาง ประกอบด้วยความถี่ของวิธีสอนที่นิสิต เลือกตอบ เป็นอันดับที่ 1 และอันดับที่ 2

อันดับที่ 2 ในการวาง ประกอบด้วยความถี่ของวิธีสอนที่นิสิต เลือกตอบ เป็นอันดับที่ 3 อันดับี่ 4 และอันดับที่ 5

อันดับที่ 3 ในการวาง ประกอบด้วยความถี่ของวิธีสอนที่นิสิต เลือกตอบ เป็นอันดับที่ 5 อันดับี่ 7 และอันดับที่ 8

ในการ เสนอการวางวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีสอนทั้ง 8 วิธี โดยกำหนดเป็นตัวเลขแทนวิธีสอนแต่ละวิธี ดังนี้

วิธี 1 หมายถึงการสอนโดยวิธีบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมวาทะ

วิธี 2 หมายถึงการสอนโดยวิธีบรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียว

วิธี 3 หมายถึงการสอนโดยใช้การอภิปรายและการรายงาน

วิธี 4 หมายถึงการสอนโดยวิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน

วิธี 5 หมายถึงการสอนโดยวิธีกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์

วิธี 6 หมายถึงการสอนโดยวิธีให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพิ่มพูน เพื่อที่จะได้สรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์

วิธี 7 หมายถึงการสอนโดยวิธีมอบนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจ และแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลัง

วิธี 8 หมายถึงการสอนโดยวิธีซักถามให้ผู้เรียนนึกไปตามลำดับ จนกระทั่งเกิดการ เรียนรู้

3.1 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบระหว่าง วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในภาควิชาประถมศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 23

ตาราง 23 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีที่นิสิตเสนอแนะในภาควิชาประถมศึกษา

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	37	21.02	7	3.97	-	-	13	7.83	8	4.82	4	2.41
วิธี 2	18	10.23	2	1.14	-	-	2	1.20	3	1.81	4	2.41
วิธี 3	30	17.04	7	3.97	1	.57	10	6.02	11	6.63	2	1.21
วิธี 4	10	5.68	15	8.52	-	-	18	10.84	8	4.82	-	-
วิธี 5	9	5.11	12	6.81	-	-	35	21.08	3	1.81	-	-
วิธี 6	2	1.14	4	2.27	3	1.71	14	8.43	5	3.01	1	.50
วิธี 7	5	2.84	3	1.71	2	1.14	3	1.81	6	3.61	2	1.21
วิธี 8	3	1.71	3	1.71	3	1.71	7	4.22	4	2.41	3	1.81
รวม	114	64.77	53	30.10	9	5.13	102	61.43	48	28.92	16	9.65

จากตาราง 23 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษาใช้วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบโครงการอภิปรายและรายงานรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้นพบว่า นิสิตเลือกวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้นแล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือวิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน และวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะน้อยที่สุด คือวิธีสอนแบบ

บรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียว แสดงว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนอย่างมาก คือวิธีแนะแนวทางที่สำคัญแล้วใหญ่เรียนไปจนกว่าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน รองลงมาคือวิธีกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาหรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แต่วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 นี้ พบว่านิสิตเสนอแนะให้ใช้วิธีสอนแบบอภิปรายและรายงานค่อนข้างมาก และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้นปรากฏว่ามีจำนวนความถี่ค่อนข้างน้อย ทำให้จำนวนร้อยละไม่แตกต่างกันที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อคำถามปลายเปิด สรุปได้ว่านิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบออกไปศึกษานอกสถานที่ให้มากกว่าเดิม เพื่องานในหน่วยงานได้เป็นตัวอย่างของการประถมศึกษาที่ดี

3.2 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาภาษาไทย จึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะในภาควิชาภาษาไทย

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	82	24.26	7	2.07	1	.30	45	13.76	15	4.59	2	.61
วิธี 2	33	9.76	3	.89	4	1.18	1	.30	1	.30	2	.61
วิธี 3	32	9.47	27	7.99	2	.59	29	8.87	22	6.73	3	.92
วิธี 4	31	9.17	31	9.17	—	—	44	13.45	22	6.73	1	.31
วิธี 5	4	1.18	12	3.55	2	.59	36	11.01	10	3.06	—	—
วิธี 6	4	1.18	11	3.26	3	.89	25	7.64	14	4.28	1	.31
วิธี 7	10	2.96	8	2.37	3	.89	10	3.06	12	3.67	2	.61
วิธี 8	10	2.96	14	4.14	4	1.18	10	3.06	17	5.20	3	.92
รวม	206	60.94	113	33.44	19	5.62	200	61.15	113	34.56	14	4.29

จากตาราง 24 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาภาษาไทย
ใช้วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบ
บรรยายเพียงฝ่ายเดียวและวิธีสอนแบบโครงการอภิปรายและรายงานมากรองลงมา ส่วนวิธี
สอนที่นิสิตเสนอแนะนั้นพบว่า นิสิตเลือกวิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วม
ภายหลังมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับที่อาจารย์ใช้สอนจริง แต่วิธีสอนที่นิสิตเลือกรองลงมาคือ
วิธีแนะแนวทางที่สำคัญให้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน และวิธีสอนที่นิสิต
เสนอแนะน้อยที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิธีสอนที่
อาจารย์ใช้มากรองลงมานั้นไม่สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ สำหรับวิธีสอน
ที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากคือวิธีสอนแบบแนะ
แนวทางที่สำคัญ แล้วให้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน รองลงมาคือวิธี
อภิปรายและรายงาน ส่วนวิธีที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 นี้ พบว่านิสิตเสนอแนะให้ใช้

วิธีสอนแบบอภิปรายและรายงาน กับวิธีแนะแนวทางที่สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติม นอกห้องเรียนค่อนข้างมาก ซึ่งแสดงว่าในอันดับที่ 2 นี้ การไขว้วิธีสอนของอาจารย์ค่อนข้าง สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละไม่เกณฑ์พอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีการสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อคำถามปลายเปิด สรุปได้ว่านิสิตต้องการ ให้อาจารย์ใช้วิธีเชิงวิทยากรมุ่งจุดมุ่งหมายภาษาไทยมาสอนบ้าง เป็นครั้งคราว และ การสอนตามปกติควรเพิ่มอุปกรณ์ประกอบการสอนให้มากขึ้น

3.3 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ ใช้อยู่ กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในภาควิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังตาราง 25

ตาราง 25 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้อยู่ กับวิธีสอนที่นิสิต เสนอแนะในภาควิชาภาษาอังกฤษ

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้อยู่						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	50	31.25	2	1.25	—	—	24	13.11	9	4.92	1	.55
วิธี 2	24	15.00	2	1.25	1	.62	2	1.09	—	—	1	.55
วิธี 3	1	.62	2	1.25	1	.62	8	4.37	3	1.64	1	.55
วิธี 4	9	5.63	12	7.50	—	—	15	8.20	16	8.74	—	—
วิธี 5	3	1.88	2	1.25	1	.62	17	9.29	10	5.46	—	—
วิธี 6	5	3.13	2	1.25	—	—	12	6.56	4	2.18	1	.55
วิธี 7	11	6.87	7	4.38	—	—	19	10.38	8	4.37	—	—
วิธี 8	14	8.75	11	6.88	—	—	21	11.48	10	5.46	1	.55
รวม	117	73.13	40	25.01	3	1.86	118	64.48	60	32.77	5	2.75

จากตาราง 25 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาภาษาอังกฤษใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิตเลือกวิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับที่อาจารย์ชอบ และรองลงมานิสิตเลือกวิธีสอนแบบซักถามให้ผู้เรียนคิดไปตามลำดับจนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ แต่วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะน้อยที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว แสดงว่าการใช้วิธีสอนในอันดับรองลงมาของอาจารย์ยังไม่ตรงกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมาก คือวิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน รองลงมาคือวิธีซักถามให้ผู้เรียนคิดไปตามลำดับจนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 เพราะพบว่ามีนิสิตเสนอแนะให้ใช้วิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญแล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนค่อนข้างมาก และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละไม่เด่นชัดพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีการสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อคำถามปลายเปิด สรุปได้ว่า นิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนที่ให้ความสำคัญของตัวผู้เรียนเป็นหลัก โดยเฉพาะผู้เรียนที่เขาใจทเรียนไ้ค่า การใช้วิธีเข้มแรงจูงใจในการเรียน เช่น ทบทวนความรู้และวางพื้นฐานความรู้ก่อนเริ่มบทเรียนใหม่ทุกครั้ง อธิบายศัพท์ และสำนวนภาษาที่ยากๆ ให้ผู้เรียนเขาใจตรงกันเสียก่อน และไม่บรรยายให้เร็วเกินไป

3.4 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาภูมิศาสตร์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 26

ตาราง 26 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาภูมิศาสตร์

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	47	21.46	8	3.65	—	—	20	3.97	10	4.48	4	1.79
วิธี 2	33	15.07	7	3.20	1	.46	2	.90	1	.45	5	2.24
วิธี 3	9	4.11	7	3.20	2	.91	10	4.49	4	1.79	4	1.79
วิธี 4	17	7.76	10	4.57	3	1.37	28	12.56	12	5.38	2	.90
วิธี 5	4	1.83	8	3.65	5	2.28	30	13.45	10	4.48	1	.45
วิธี 6	4	1.83	8	3.65	5	2.28	23	10.32	11	4.93	1	.45
วิธี 7	14	6.39	8	3.65	2	.91	10	4.48	10	4.48	2	.90
วิธี 8	6	2.74	7	3.20	4	1.83	8	3.59	14	6.28	1	.45
รวม	134	61.19	63	28.77	22	10.04	131	58.76	72	32.27	20	8.97

จากตาราง 26 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชา
ภูมิศาสตร์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง เค้นที่สุด และใช้
วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิต
เลือกวิธีสอนแบบถามตอบ เข้าใจแล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหา โดยวิธีการ
ทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือวิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้เรียนไปค้นหาหา
ความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน และวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะน้อยที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยาย
เพียงฝ่ายเดียว ซึ่งแสดงว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของ
นิสิตส่วนใหญ่ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกชอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้
ค่อนข้างมากคือ วิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้เรียนไปค้นหาหาความรู้เพิ่มเติม
นอกห้องเรียน แต่วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 นี้ พบว่านิสิตเสนอแนะให้ใช้วิธีสอน

แบบสัมภาษณ์เรียบเรียงไปตามลำดับจนกระทั่งเกิดการเวียนรู้อันชางมาก และสำหรับวิธีสอนที่
นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละ
ไม่เด่นชัดพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะเพิ่มเติมมาในข้อความปลายเปิด สรุปได้ว่านิสิต
ต้องการให้อาจารย์ผู้สอนสอนโดยเน้นเนื้อหาที่เป็นปัญหา เกิดขึ้นในปัจจุบันรวมทั้งวิธีแก้ไข
ที่ถูกต้อง

3.5 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์
ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งผลการวิเคราะห์
ข้อมูลปรากฏดังตาราง 27

ตาราง 27 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาประวัติศาสตร์

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	32	17.78	8	4.44	—	—	21	10.99	13	6.81	2	1.05
วิธี 2	24	13.33	9	5.00	1	.56	3	1.57	6	3.14	5	2.62
วิธี 3	15	8.33	12	6.56	1	.56	11	5.76	13	6.81	3	1.57
วิธี 4	19	10.55	17	9.44	—	—	21	10.99	13	6.81	—	—
วิธี 5	7	3.89	8	4.44	2	1.11	30	15.71	9	4.71	—	—
วิธี 6	1	.56	3	1.67	3	1.67	6	3.14	3	1.57	3	1.57
วิธี 7	3	1.67	2	1.11	3	1.67	1	.52	4	2.09	3	1.57
วิธี 8	3	1.67	7	3.89	—	—	6	3.14	13	6.81	2	1.05
รวม	104	57.78	66	36.65	10	5.57	99	51.82	74	38.75	18	9.43

จากตาราง 27 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้นพบว่า นิสิตเลือกวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาแล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาเป็นวิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง กับวิธีแนะแนวทางที่สำคัญให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน ส่วนวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวนั้นนิสิตเสนอแนะน้อยมาก จะเห็นว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ในปัจจุบันมีความสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่น้อยมาก สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบเป็นอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากคือ วิธีแนะแนวทางที่สำคัญให้ผู้เรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติมนอกห้องเรียน รองลงมาเป็นวิธีใช้การอภิปรายและรายงาน ส่วนทางค่านิสิตรับรองวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 นี้ พบว่าไม่มีวิธีสอนวิธีใดที่ตกเลือกอย่างเด่นชัดกว่าวิธีอื่น จะเห็นว่าวิธีสอนวิธี 1 วิธี 3 วิธี 4 และวิธี 8 มีความถี่เท่ากัน และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้นปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละไม่เด่นชัดพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในข้อคำถามปลายเปิด สรุปได้ว่านิสิตต้องการให้อาจารย์สอนแบบอภิปราย โดยกำหนดหัวข้อที่จะสอนให้ผู้เรียนไปอ่านก่อน และนำมาอภิปรายร่วมกัน นอกจากนั้นนิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาช่วยเสริมวิธีสอนให้มากขึ้น เพื่อจะได้มีแรงจูงใจในการเรียน

3.6 การวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาสังคมศึกษา จึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง 28

ตาราง 28 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่ นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาสังคมศึกษา

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	59	23.60	6	2.40	—	—	26	11.40	11	4.82	5	2.19
วิธี 2	21	8.40	8	3.20	6	2.40	1	.44	1	.44	5	2.19
วิธี 3	24	9.60	10	4.00	3	1.20	22	9.65	5	2.19	3	1.32
วิธี 4	13	5.20	18	7.20	2	.80	23	10.09	11	4.82	3	1.32
วิธี 5	8	3.20	13	5.20	2	.80	37	16.23	9	3.95	—	—
วิธี 6	—	—	6	2.40	5	2.00	8	3.51	19	8.33	—	—
วิธี 7	10	4.00	12	4.80	4	1.60	13	5.70	8	3.51	1	.44
วิธี 8	5	2.00	7	2.80	8	3.20	6	2.63	7	3.07	4	1.76
รวม	140	56.00	80	32.00	30	12.00	136	59.65	71	31.13	21	9.22

จากตาราง 28 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชา สังคมศึกษาใช้วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบอภิปรายและรายงานรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิต เลือกวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้นแล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการ ทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ภายหลัง และวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะน้อยที่สุดคือ วิธีบรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียว ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้อยู่ยังไปสอดคล้องคลอเคลียกับความถนัดของนิสิตส่วนใหญ่ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมาก คือ วิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้ เองเกินนอกห้องเรียน รองลงมา เป็นวิธีกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แล้ววิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 นี้ พบว่านิสิตเสนอแนะให้ใช้วิธีสอนแบบใหญ่เรียนได้

ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาให้เพียงพอ เพื่อที่จะสรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์
ค่อนข้างมาก และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่
น้อยมาก ทำให้หาแนวโน้มระยะไม่เกณฑ์พอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในขอศาลาพยาบาลเปิด สรุปได้ว่านิสิตต้องการให้
อาจารย์สอนโดยเน้นเนื้อหาที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นในปัจจุบัน และเนื้อหาที่จะนำไปใช้จริงใน
ชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังต้องการให้อาจารย์นำไปศึกษานอกสถานที่ และช่วยกิจกรรม
หรือประเด็นต่างๆ ในสังคมจริงๆ

3.7 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์
ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ปรากฏดังตาราง 29

ตาราง 29 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาคณิตศาสตร์

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	46	14.42	12	3.76	5	1.57	18	7.83	7	3.04	5	2.17
วิธี 2	21	6.58	6	1.88	4	1.25	3	1.31	2	.87	5	2.17
วิธี 3	12	3.76	11	3.45	8	2.51	5	2.17	5	2.17	7	3.04
วิธี 4	19	5.96	26	8.15	2	.63	18	7.83	13	5.65	2	.87
วิธี 5	10	3.14	15	4.70	8	2.51	20	8.69	13	5.65	3	1.31
วิธี 6	9	2.82	9	2.82	9	2.82	21	9.13	12	5.22	1	.44
วิธี 7	34	10.66	18	5.64	5	1.57	19	8.26	13	5.65	1	.44
วิธี 8	9	2.82	12	3.76	9	2.82	21	9.13	12	5.22	4	1.74
รวม	160	50.16	109	34.16	50	15.68	125	54.35	77	33.47	28	12.18

จากตาราง 29 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชา
คณิตศาสตร์ ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด
และใช้วิธีสอนแบบบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อนแล้วจึงอธิบายให้เข้าใจและแสดงวิธีการ
นำไปใช้ภายหลังรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิตเลือกวิธีสอนแบบ
ไทยเรียนใคร่ครวญปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาให้เพียงพอ เพื่อจะใคร่ครวญ
ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ มากที่สุด รองลงมาคือ วิธีการทบทวนแล้วช่วยกันวิเคราะห์
หรือแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะน้อยที่สุดคือวิธีสอนแบบ
บรรยายเพียงฝ่ายเดียว จึงแสดงว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนยังไม่สอดคล้องกับวิธีสอนที่นิสิต
ส่วนใหญ่ต้องการ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบเป็นอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์
ใช้ค่อนข้างมากคือ วิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญแล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้ เพิ่ม
เติมนอกห้องเรียน รองลงมาคือวิธีบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน ส่วนวิธีสอนที่นิสิต
เสนอแนะในอันดับที่ 2 นี้ ปรากฏว่า วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะค่อนข้างมาก ตรงกับวิธีที่
อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากดังกล่าว และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้น
ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนรอบละไม่เด่นชัดพอที่จะพิจารณาได้

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อคำถามปลายเปิดนั้น สรุปได้ว่านิสิตต้องการ
ให้อาจารย์พิจารณาถึงระดับความถี่ที่แตกต่างกันระหว่างผู้เรียนก่อน และช่วยปรับระดับ
ความรู้ของผู้เรียนให้ใกล้เคียงกันก่อนที่จะสอนบทเรียนต่อไป

3.8 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์
ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาเคมี จึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏ
ดังตาราง 30

ตาราง 30 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาเคมี

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	39	19.50	5	2.50	1	50	16	7.14	8	3.57	5	2.23
วิธี 2	38	19.00	8	4.00	2	1.00	3	1.34	2	.89	11	4.91
วิธี 3	3	1.50	8	4.00	4	2.00	5	2.23	7	3.13	5	2.23
วิธี 4	9	4.50	9	4.50	2	1.00	18	8.04	14	6.25	1	.45
วิธี 5	4	2.00	7	3.50	4	2.00	24	10.71	10	4.46	—	—
วิธี 6	8	4.00	4	2.00	2	1.00	40	17.86	8	3.57	2	.89
วิธี 7	8	4.00	11	5.50	3	1.50	2	.89	7	3.13	4	1.79
วิธี 8	5	2.50	12	6.00	4	2.00	13	5.80	18	8.04	1	.45
รวม	114	57.00	64	32.00	22	11.00	121	54.01	74	33.04	29	12.45

จากตาราง 30 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาเคมีใช้วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวมากที่สุด รองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิตเลือกวิธีสอนแบบใหม่เรียนโคทตลอดปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพิ่มพอ เพื่อที่จะได้สรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์มากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาชวนกันวิเคราะห์ปัญหา หรือแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์ สำหรับวิธีสอนแบบบรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียวนั้นนิสิตเลือกน้อยมาก แสดงว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ยังไม่ตรงกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากคือวิธีซักถามผู้เรียนคิดไปตามลำดับขั้นจนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ รองลงมาคือวิธีบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 เพราะพบว่ามีนิสิตเสนอแนะให้ใช้วิธีสอนแบบซักถามไปตามลำดับขั้นจนกระทั่ง

เกิดการเวียนรคอนข้างบาก และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่า
มีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละไม่เด่นชัดพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีการสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในขอคำถามปลายเปิดนั้น สรุปได้ว่านิสิต
ของการใ้อาจารย์ผู้สอนสอนโดยวิธีทดลองปฏิบัติในเรื่องที่เกี่ยวกับการนำไปใช้ในชีวิต
ประจำวันไ้หมาก และการสอนทฤษฎี กับการทดลองควรกระทำต่อเนื่องกันทันที โดยไม่
ของแยกหัวใจสอนทฤษฎี กับปฏิบัติ

3.9 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์
ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาชีววิทยา ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ปรากฏดังตาราง 31

ตาราง 31 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาชีววิทยา

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	42	19.44	6	2.78	1	.46	28	10.49	11	4.12	3	1.12
วิธี 2	27	12.50	—	—	2	.93	2	.75	2	.75	4	1.50
วิธี 3	6	2.78	2	.93	3	1.39	5	1.87	8	3.00	4	1.50
วิธี 4	20	9.26	15	6.94	—	—	30	11.24	18	6.74	1	.37
วิธี 5	11	5.09	9	4.17	—	—	31	11.61	15	5.62	—	—
วิธี 6	22	10.18	12	5.56	—	—	42	15.73	8	3.00	1	.37
วิธี 7	6	2.77	9	4.17	1	.46	9	3.37	7	2.62	1	.37
วิธี 8	12	5.56	9	4.17	1	.46	17	6.37	18	6.74	2	.75
รวม	146	67.58	62	28.72	8	3.70	164	61.43	87	32.59	16	5.98

จากตาราง 31 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาชีววิทยาใช้วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว กับวิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อจะได้สรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์รองลงมาตามลำดับ ส่วนวิธีที่นิสิตเสนอแนะนั้นพบว่า นิสิตเลือกวิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อที่จะได้สรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์มากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์ และวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะน้อยที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวกึ่งแสดงว่า วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่พอสมควร สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากคือวิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม รองลงมาคือวิธีให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติก่อน ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 เพราะพบว่านิสิตเสนอแนะให้ใช้วิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญ ผู้เรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติม กับวิธีที่ถามให้ผู้เรียนคิดไปถามลำดับชั้นจนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ ค่อนข้างมาก และสำหรับวิธีสอนที่นิสิต เลือกในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละไม่เกินหลักพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อคำถามปลายเปิดนั้น สรุปได้ว่านิสิตต้องการให้อาจารย์ผู้สอน ใช้วิธีสอนแบบไปศึกษานอกห้องเรียนให้มากขึ้น เพื่อจะได้ศึกษาค้นคว้า และนำทฤษฎีไปทดลองปฏิบัติจริงในแหล่งธรรมชาติต่างๆ

3.10 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาฟิสิกส์ จึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 32

ตาราง 32 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาฟิสิกส์

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	35	24.14	4	2.76	1	.69	20	13.98	4	2.80	3	2.10
วิธี 2	26	17.93	5	3.45	2	1.38	1	.70	2	1.39	4	2.80
วิธี 3	—	—	1	.69	3	2.07	2	1.40	3	2.10	4	2.80
วิธี 4	5	3.45	9	6.20	1	.69	13	9.09	6	4.20	—	—
วิธี 5	3	2.07	6	4.14	3	2.07	17	11.39	6	4.20	1	.70
วิธี 6	1	.69	1	.69	3	2.07	18	12.58	6	4.20	—	—
วิธี 7	15	10.34	8	5.52	—	—	11	7.69	4	2.80	1	.70
วิธี 8	4	2.76	7	4.82	2	1.38	6	4.20	9	6.29	2	1.39
รวม	89	61.38	41	28.27	15	10.35	88	61.53	40	27.98	15	10.49

จากตาราง 32 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาฟิสิกส์
ใช้วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอน
แบบบรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียวรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิตเลือก
วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ
วิธีสอนที่อาจารย์ใช้ รองลงมาคือวิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวม
ข้อมูลมาหาเพียงพอที่จะสรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ แต่วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่าย
เดียวนั้น ปรากฏว่านิสิตเสนอแนะน้อยที่สุด สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น
พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากคือ วิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญให้ผู้เรียนไปค้นคว้า
หากความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากเรียน รองลงมาคือวิธีสอนแบบบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน
แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจและแสดงวิธีนำไปใช้ที่หลัง แต่วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะค่อนข้างมาก

ในอันดับที่ 2 นี้คือ วิธีสอนแบบรักถามไปตามลำดับจนกระทั่งเกิดการ เรียนรู้ และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละไม่เกินหลักพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีการสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อความปลายเปิดนั้น สรุปได้ว่า นิสิตต้องการให้อาจารย์ผู้สอนสอนโดยเน้นเนื้อหาที่จะนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน หรือประยุกต์วิธีการที่จะนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวันได้

3.11 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 33

ตาราง 33 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	26	23.22	2	1.79	1	.89	15	12.00	4	3.20	1	.80
วิธี 2	16	14.29	3	2.68	1	.89	1	.80	2	1.60	3	2.40
วิธี 3	—	—	4	3.57	2	1.79	2	1.60	3	2.40	2	1.60
วิธี 4	6	5.36	4	3.57	3	2.68	9	7.20	8	6.40	1	.80
วิธี 5	6	5.36	4	3.57	—	—	15	12.00	3	2.40	—	—
วิธี 6	6	5.36	5	4.46	1	.89	18	14.40	5	4.00	—	—
วิธี 7	8	7.14	5	4.46	1	.89	12	9.60	8	6.40	1	.80
วิธี 8	1	.89	5	4.46	2	1.79	5	4.00	6	4.80	1	.80
รวม	69	61.62	32	28.56	11	9.82	77	61.60	39	31.20	9	7.20

จากตาราง 33 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปใช้วิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิตเลือกวิธีสอนแบบใหม่เรียนโคกคลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอ เพื่อจะใคร่สรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ รองลงมาคือวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์ กับวิธีบรรยายแต่เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมภายหลัง และวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะน้อยที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งแสดงว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากกว่าวิธีอื่นๆ นั้นไม่มี ซึ่งพบว่าใช้วิธี 6 วิธี 7 และวิธี 8 มากๆ กัน ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 นี้ พบว่านิสิตเสนอแนะให้ใช้วิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน กับวิธีสอนแบบบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ ก่อน แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจและแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลังค่อนข้างมาก และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละไม่เกณฑ์พอที่จะพิจารณา

สำหรับทางคำถามข้อคำถามปลายเปิดนั้น ปรากฏว่าไม่มีข้อเสนอแนะของนิสิตที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอน

3.12 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาคหกรรมศาสตร์ จึงผลการวิเคราะห์
ข้อมูลปรากฏดังตาราง 34

ตาราง 34 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาคหกรรมศาสตร์

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	48	22.32	5	2.32	—	—	31	15.90	9	4.61	1	.51
วิธี 2	15	6.98	4	1.86	3	1.40	—	—	2	1.03	3	1.54
วิธี 3	12	5.58	12	5.58	2	.93	12	6.15	8	4.10	1	.51
วิธี 4	21	9.77	11	5.12	—	—	12	6.15	14	7.18	—	—
วิธี 5	4	1.86	6	2.79	3	1.40	18	9.23	10	5.13	2	1.03
วิธี 6	8	3.72	15	6.98	4	1.86	32	16.41	8	4.10	1	.51
วิธี 7	12	5.58	8	3.72	2	.93	8	4.10	7	3.59	2	1.03
วิธี 8	6	2.79	8	3.72	6	2.79	5	2.57	5	2.57	4	2.05
รวม	126	65.80	69	32.09	20	9.31	118	60.51	63	32.31	14	7.18

จากตาราง 34 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาคหกรรมศาสตร์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิตเลือกวิธีสอนแบบให้เรียนไปทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาให้เพียงพอ เพื่อที่จะได้สรุปนิยามทฤษฎี และกฎเกณฑ์ มากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง และพบว่าวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวไม่มีนิสิตเลือกเลย แสดงว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ไปมากนัก สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้นพบว่า วิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากคือ วิธีเสนอโดยให้เรียนไปทดลองปฏิบัติก่อนรองลงมา เป็นวิธีสอนแบบให้อภิปรายและรายงาน แต่วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในอันดับที่ 2 นี้

พบว่านิสิตเสนอแนะให้ใช้วิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญใหญ่ ใ้เรียนไปกันควาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน คือนาง เคนซึก และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก ทำให้จำนวนร้อยละในเคนซึกพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อคำถามปลายเปิดนั้น สรุปได้ว่านิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบที่ช่วยใ้มีประสบการณ์กว้างขึ้น เช่นการไปศึกษานอกสถานที่ การเชิญวิทยากรมาสาธิต และบรรยาย ตลอดจนการใช้สื่อทัศนวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน นอกจากนี้ยังต้องการให้อาจารย์ส่งเสริมเกี่ยวกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผูเรียนใ้มาก

3.13 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิง เปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาศิลปศึกษา จึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 35

ตาราง 35 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาศิลปศึกษา

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	16	14.96	2	1.87	2	1.87	6	7.50	—	—	—	—
วิธี 2	11	10.28	2	1.87	1	.93	—	—	—	—	—	—
วิธี 3	1	.93	3	2.81	1	.93	6	7.50	—	—	—	—
วิธี 4	14	13.09	6	5.61	—	—	9	11.25	2	2.50	—	—
วิธี 5	9	8.41	5	4.67	—	—	20	25.00	2	2.50	—	—
วิธี 6	7	6.54	8	7.48	—	—	17	21.25	6	7.50	—	—
วิธี 7	7	6.54	3	2.80	—	—	3	3.75	2	2.50	—	—
วิธี 8	3	2.80	2	1.87	4	3.74	4	5.00	3	3.75	—	—
รวม	68	63.55	31	28.98	8	7.47	65	81.25	15	18.75	—	—

จากตาราง 35 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาศิลปศึกษานิยมวิธีสอนแบบบรรยายแต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นหาความรู้อีกเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนั้น พบว่านิสิตเลือกวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้นแล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อจะได้อธิบาย ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ และพบว่าวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวไม่มีนิสิตเลือกเลย แสดงว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้ค่อนข้างมากคือ วิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติก่อน หรือรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อจะได้อธิบาย ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องตรงกันกับวิธีสอนที่นิสิตเลือกในอันดับนี้ และสำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนความถี่น้อยมาก โดยเฉพาะทางด้านการวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะไม่มีความถี่เลย จึงไม่มีความเหมาะสมพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อคำถามปลายเปิดนั้น สรุปได้ว่านิสิตต้องการให้อาจารย์สอนโดยกำหนดขอบข่ายของปัญหาที่จะเรียนให้แน่นอน และเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด ในด้านการมอบหมายงานให้นิสิตไปหาทุกครั้งที่ควรต้องมีการติดตามสรุปหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องให้ ก่อนที่จะเริ่มแก้ปัญหาต่อไป นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องการให้อาจารย์สอนโดยเน้นถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ชีวิต และสังคม

3.14 การวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาบริหารธุรกิจ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 36

ตาราง 36 ร้อยละ (%) ของความถี่ ระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน กับวิธีสอนที่
นิสิตเสนอแนะ ในภาควิชาบริหารธุรกิจ

วิธีสอน	วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอน						วิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ					
	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
วิธี 1	32	26.02	3	2.44	—	—	16	13.79	4	3.45	—	—
วิธี 2	9	7.32	4	3.25	—	—	—	—	1	.86	—	—
วิธี 3	6	4.88	3	2.44	4	3.25	7	6.04	9	7.76	—	—
วิธี 4	4	3.25	5	4.07	2	1.63	5	4.31	12	10.34	—	—
วิธี 5	6	4.88	6	4.88	1	.81	19	16.38	6	5.17	—	—
วิธี 6	1	.81	4	3.25	2	1.63	5	4.31	5	4.31	—	—
วิธี 7	14	11.38	1	.81	—	—	12	10.34	3	2.59	1	.86
วิธี 8	7	5.69	8	6.50	1	.81	8	6.90	3	2.59	—	—
รวม	79	64.23	34	27.64	10	8.13	72	62.07	43	37.07	1	.86

จากตาราง 36 เมื่อพิจารณาเฉพาะอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจใช้วิธีสอนแบบบรรยายเปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด และใช้วิธีสอนแบบบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน แล้วจึงอธิบายโต้เถียงและแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลังรองลงมา ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะนี้ พบว่านิสิตเลือกวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง และพบว่าวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียวไม่นิสิตรักเลือกเลย แสดงว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตส่วนใหญ่ไม่มากนัก สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 2 นั้น พบว่าวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนข้างมากคือ วิธีสอนแบบซักถามให้เรียนถก

ไปตามลำดับจนกระทั่งเกิดการ เรียนรู้ รองลงมาคือวิธีกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกัน
วิเคราะห์ปัญหา หรือแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ยกวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะใน
อันดับที่ 2 นี้พบว่า เป็นวิธีสอนแบบ แนวแนวทางที่สำคัญใหญ่เรียนไปจนความความรู้เพิ่มเติม
นอกห้องเรียน กอนขวางมาก รองลงมาคือวิธีสอนแบบให้อภิปรายและรายงาน และ
สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 3 นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนกว้างถึงอย่างมาก ทำให้
จำนวนรอบละใบเกินขีดพอที่จะพิจารณา

เกี่ยวกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมาในข้อคำถามปลายเปิดนั้น สรุปได้ว่านิสิต
ต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนที่ส่งเสริมให้เรียนมีประสบการณ์มากๆ เพื่อจะได้สามารถ
ใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้ เช่นการนำตัวอย่างของจริงมาสาธิตใหญ่ การพา
นิสิตออกไปศึกษาแหล่งสถานที่ เพื่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของธุรกิจต่างๆ
และการฝึกให้ปฏิบัติมากๆ ในวิชาทักษะ

สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 3 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาปริมาณการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวม
2. เพื่อศึกษาปริมาณการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในแต่ละภาควิชา
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์โดยส่วนรวมจาก

ผลการประเมินของนิสิตที่มีเพศต่างกัน มีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน และปีประสบการณ์ทางอาชีพกับไม่มีประสบการณ์ทางอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่สอนในระดับปริญญาตรี ในภาคเรียนที่สอง ปีการศึกษา 2518 ตั้งกักในภาควิชาต่างๆ 14 ภาควิชา จำนวนรวม 112 คน และนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทุกระดับชั้นที่เรียนกับอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวนรวม 950 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนทั่วไป มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วง ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์จำนวน 42 ข้อความ ผู้วิจัยสร้างและปรับปรุงจนมีค่าภาพพจน์เพียง ซึ่งพบว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.9109

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้ค่าความถี่ต่างๆ ดังนี้

1. หากการร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนทั่วไป

2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มในแต่ละตัวแปรโดยใช้
t - test
3. หากการยอมรับของความสัมพันธ์ที่ได้จากการสำรวจวิธีสอนวิธีต่างๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. การวิเคราะห์ปริมาณการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปในลักษณะต่างๆทั้ง 9 ด้านของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า

1.1 อาจารย์โดยส่วนรวมของมหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านเป็นปริมาณต่างกัน โดยมีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ด้านการควบคุมวินัย ด้านการเตรียมการสอน ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ด้านการกำหนดงาน ด้านการเสนอเนื้อหา ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน และพฤติกรรมที่มีเป็นปริมาณน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2 อาจารย์ในแต่ละภาควิชาที่มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละด้านต่างกัน โดยพิจารณาในแต่ละภาควิชาดังนี้

1.2.1 อาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณภาพของภาษาและเสียง เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ ด้านการเตรียมการสอน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2.2 อาจารย์ในภาควิชาภาษาไทยมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ ด้านการเตรียมการสอน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2.3 อาจารย์ในภาควิชาภาษาอังกฤษมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2.4 อาจารย์ในภาควิชาภูมิศาสตร์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นการเตรียมการสอน และคุณภาพของภาษาและเสียงตามลำดับ ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ ความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2.5 อาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือคุณภาพของภาษาและเสียง ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ ความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2.6 อาจารย์ในภาควิชาสังคมศึกษามีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณภาพของภาษาและเสียง เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณลักษณะส่วนตัว ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ ด้านการกำหนดงาน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2.7 อาจารย์ในภาควิชาคณิตศาสตร์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือคุณภาพของภาษาและเสียง ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ ด้านการเตรียมการสอน และด้านการเสนอเนื้อหา

1.2.8 อาจารย์ในภาควิชาเคมีมีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด เท่ากับด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ ความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2.9 อาจารย์ในภาควิชาชีววิทยามีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านการเตรียมการสอน ส่วนด้านที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ ความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน และด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

1.2.10 อาจารย์ในภาควิชาฟิสิกส์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือคุณภาพของภาษาและเสียง

ส่วนงานที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ งานการ เสนอเนื้อหา, และงาน แรงจูงใจและการ เสริมแรงทางการ เรียน

1.2.11 อาจารย์ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปมีพฤติกรรมการสอน ทั่วไปด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและ เสียง ส่วนพฤติกรรมการสอนงานที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ งานการกำหนดงาน และการ ประเมินผลการสอนและการ เรียน

1.2.12 อาจารย์ในภาควิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไป ด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและ เสียง ส่วนงานที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ งานการควบคุมวินัย และงาน การประเมินผลการสอนและการ เรียน

1.2.13 อาจารย์ในภาควิชาศิลปศึกษามีพฤติกรรมการสอนทั่วไป ด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและ เสียง ส่วนงานที่มีเป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ งานการ เตรียมการสอน และ การประเมินผลการสอนและการ เรียน

1.2.14 อาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจมีพฤติกรรมการสอนทั่วไป ด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคืองานการกำหนดงาน ส่วนงานที่มี เป็นปริมาณน้อย และน้อยที่สุดตามลำดับคือ งานแรงจูงใจและการ เสริมแรงทางการ เรียน และการ ประเมินผลการสอนและการ เรียน

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการ ประเมินพฤติกรรมการสอน ทั่วไปต่ออาจารย์ จากการประเมินของนิสิต พบว่า

2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิง ประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นิสิตที่มีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยต่างกัน ประเมินพฤติกรรมการสอน ทั่วไปของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง และต่ำ ประเมินพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 นิสิตที่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพ กับนิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางอาชีพ ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การสำรวจวิธีสอนวิธีต่างๆ ที่อาจารย์ในแต่ละภาควิชาใช้สอนนิสิต และสำรวจวิธีสอนจากการเสนอแนะของนิสิตในแต่ละภาควิชา

ผลการวิเคราะห์ความถี่ในเชิงเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนกับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในแต่ละภาควิชา พบว่า

3.1 อาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษาใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบอภิปรายและรายงาน ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือวิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน

3.2 อาจารย์ในภาควิชาภาษาไทยใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว วิธีสอนแบบใช้การอภิปรายและรายงาน และวิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน ตามลำดับ ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง รองลงมาคือวิธีสอนแบบแนะแนวทางที่สำคัญให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน

3.3 อาจารย์ในภาควิชาภาษาอังกฤษใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง รองลงมาคือวิธีซักถามให้ผู้เรียนคิดไปจนกระทั่งเกิดการเรียนรู้

3.4 อาจารย์ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือ วิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน

3.5 อาจารย์ในภาควิชาประวัติศาสตร์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง กับวิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน

3.6 อาจารย์ในภาควิชาสังคมศึกษามาใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบใช้การอภิปรายและรายงาน ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือ วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในภายหลัง

3.7 อาจารย์ในภาควิชาคณิตศาสตร์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือ วิธีสอนแบบทฤษฎี ทัศนภาพ หรือกฎเกณฑ์ก่อน แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจ และแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลัง ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอ เพื่อจะไดสรูปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ รองลงมาคือ วิธีกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

3.8 อาจารย์ในภาควิชาเคมีใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาให้เพียงพอ เพื่อที่จะไดสรูปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ รองลงมาคือวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

3.9 อาจารย์ในภาควิชาชีววิทยาใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาให้เพียงพอ เพื่อที่จะไดสรูปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ รองลงมาคือวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

กับวิธีแนะแนวทางสำคัญให้ใหญ่เรียนไปค้นคว้าหาความรู้ เพื่เพิ่มนอกห้องเรียน

3.10 อาจารย์ในภาควิชาฟิสิกส์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง รองลงมาคือวิธีสอนแบบใหญ่เรียนโคทตลอดปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อจะโคสรูปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์

3.11 อาจารย์ในภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบใหญ่เรียนโคทตลอดปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อจะโคสรูปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ รองลงมาคือวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ กับวิธีบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง

3.12 อาจารย์ในภาควิชาคหกรรมศาสตร์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบแนะแนวทางสำคัญให้ใหญ่เรียนไปค้นคว้าหาความรู้ เพื่เพิ่มนอกห้องเรียน ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบใหญ่เรียนโคทตลอดปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อจะโคสรูปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง

3.13 อาจารย์ในภาควิชาศิลปศึกษาใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมากที่สุดคือ วิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือวิธีสอนแบบใหญ่เรียนโคทตลอดปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อจะโคสรูปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์

3.14 อาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด รองลงมาคือวิธีสอนนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจและแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลัง ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะ

มากที่สุดคือ วิธีการกำหนดปัญหานั้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ หรือช่วยกันแก้ปัญหา โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ รองลงมาคือวิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง

สรุป

การศึกษาค้นคว้านี้ทำให้สรุปผลได้ดังนี้

1. อาจารย์ในมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปในแต่ละท่าน เป็นปริมาณต่างกัน โดยที่ปริมาณของพฤติกรรมการสอนท่านต่าง ๆ ส่วนมากจะสูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนทั่วไปค่อนข้างดี และพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณมากที่สุดคือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ซึ่งพบว่ามีปริมาณใกล้เคียงกัน ส่วนพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณน้อยที่สุดคือด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน และเมื่อแยกพิจารณาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในแต่ละภาควิชาพบว่า ส่วนมากได้ผลสอดคล้องอย่างใกล้เคียงกับการพิจารณาเป็นส่วรวม ดังกล่าวข้างต้น
2. ผลการประเมินพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ โดยนิสิตเป็นผู้ประเมินครั้งนี้จะแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยของนิสิต และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกันของนิสิต แต่จะไม่ขึ้นอยู่กับ เพศ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเคยประกอบอาชีพครู หรือไม่เคยประกอบอาชีพครูมาก่อนของนิสิต
3. อาจารย์ในภาควิชาใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากหรือเกณฑ์ที่สุด และวิธีสอนที่ใช้รองลงมานั้นส่วนใหญ่อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว ส่วนวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะตามความบกพร่องเห็นนั้นพบว่า ในภาควิชาต่าง ๆ 6 ภาควิชาซึ่งเป็นภาควิชาในแขนงสังคมศาสตร์ เป็นส่วนใหญ่ นิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด นิสิตในภาควิชาทางแขนงวิทยาศาสตร์ 5 ภาควิชาต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบให้เรียนทดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาหาเพียงพอ เพื่อจะหาสรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ มากที่สุด ส่วนอีก 3 ภาควิชา ซึ่งเป็นวิชาทางแขนงภาษาและวรรณคดี 2 ภาควิชา กับภาควิชาฟิสิกส์ นิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด จึงตรงกับความต้องการ

เป็นจริงที่อาจารย์ปฏิบัติอยู่ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะให้อาจารย์ใช้ได้อีกบรรจงลงมา
นั้นแตกต่างกันไปตามลักษณะวิชา และพบว่าวิธีสอนแบบบรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียวมีนิสิต
เลือกเป็นจำนวนน้อยมาก จนไม่มีความสำคัญ

อภิปรายผล

1. การวิเคราะห์ปริมาณของการใช้พฤติกรรมการสอนทั่วไปในลักษณะต่างๆ ทั้ง
9 ด้าน ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

1.1 การศึกษาครั้งนี้พบว่า อาจารย์ของมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมนั้น
พฤติกรรมการสอนทั่วไปทางด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด เหตุผลที่เป็นเช่นนี้
เพราะว่า มหาวิทยาลัยแห่งนี้หาหาที่ผลิตครูมานานพอสมควร ทำให้มีอาจารย์ที่มีวุฒิและ
คุณวุฒิจำนวนมาก ประกอบกับอาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษามาทางวิชาการศึกษา
จึงมีความเกี่ยวข้องกับวิธีสอน และมีความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการสอนและการเรียน
นอกจากนี้อาจารย์ยังต้องพยายามทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของนิสิตครู จึงทำให้อาจารย์
โดยส่วนรวมนั้นมีคุณภาพทั่วไปเหมาะสมกับการเป็นครูก่อนข้างมาก จึงปรากฏตามความ
รู้สึกและความคิดเห็นของนิสิต เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสอนด้านอื่นๆ แล้วพบว่า
พฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีมากได้อีกบรรจงลงมาคือ ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง
ซึ่งเหตุผลก็มีเกี่ยวเนื่องมาจากที่กล่าวไว้ข้างต้นนั่นเอง การที่จะเป็นครูที่สอนดีนั้น
จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะทางภาษาและเสียง รวมทั้งท่าทางประกอบ
ต่างๆ ด้วย ซึ่งเปรียบเหมือนเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของอาชีพนี้ แต่การที่จะทำให้อา
จารย์ทุกคนมีคุณลักษณะต่างๆ ขอบ้านนี้ครบถ้วนอย่างไม่บกพร่อง ย่อมเป็นไปได้
ทั้งนี้คุณลักษณะทั้งหลายจึง เกี่ยวกันไปด้วย ทำให้อาจารย์โดยส่วนรวมนั้นมีปริมาณของพฤติกรรมการ
สอนด้านนี้ต่ำกว่าคุณลักษณะแรก สำหรับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีปริมาณ
รองลงมาได้อีกบรรจงลงมาที่ 3 คือพฤติกรรมการสอนด้านการควบคุมวินัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า
อาจารย์มีใฝ่ปฏิบัติหน้าที่สอนถ่ายทอดความรู้ อย่างเต็มที่ แต่นั่น อาจารย์ยังสนใจที่จะจัด
ระเบียบการเรียนในชั้นให้ เป็นไปตามวิถีทางของประชาธิปไตย และเป็นการฝึกเด็กรอบ
ใหญ่เรียนสำนึกในบทบาทและหน้าที่ที่ถูกต้องของตนเอง ในระดับค่อนข้างมากด้วย ส่วน
พฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีค่อนข้างน้อยคือ ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน

ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า นิสิตเรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษา มีความเจริญเติบโตทางวัย และความคิดเพียงพอที่จะรับผิดชอบในการเรียน การปฏิบัติกิจกรรม และการแก้ปัญหาต่างๆ ไหลลงไปในวัยนี้ อาจารย์จึงปล่อยให้เป็นที่ของนิสิตที่จะควบคุมตนเองมากขึ้น สำหรับ พฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณน้อยที่สุดคือ พฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผล การสอนและการเรียน เหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้ปรากฏเช่นนี้ ก็เป็นเหตุผลเดียวกับ เหตุผลเกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งทำให้ อาจารย์มีการติดตามผลการสอนและการเรียน หรือมีการปรับปรุงการสอนและการเรียน ค่อนข้างน้อย และเหตุผลก็คือ เนื่องจากการสอนในมหาวิทยาลัยโดยทั่วไป มักยึดถือ หลักการส่งเสริมให้นิสิตรับผิดชอบการเรียนด้วยตนเองเป็นหลัก ลักษณะการสอนของอาจารย์ ก็เป็นแบบบรรยายเสียส่วนมาก นอกจากนั้นจำนวนนิสิตในแต่ละชั้นเรียนก็มีจำนวนไม่พอ ทั้งหมดนี้เป็นเหตุให้อาจารย์มีโอกาสพิจารณาความแตกต่างของความถนัด และปัญหา ของนิสิตแต่ละคนได้น้อย การช่วยเหลือที่อาจารย์ให้นิสิตจึงมีน้อย สำหรับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ท่านอื่นๆ นอกจากที่กล่าวและอภิปรายมานี้ พบว่ามีอยู่ในเกณฑ์สูงกว่า เกณฑ์ปานกลาง เล็กน้อยทั้งสิ้น

✓ จากการวิเคราะห์ปริมาณของพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ครั้งนี้พอจะกล่าวได้ว่า พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนิสิตส่วนใหญ่มีปริมาณค่อนข้าง สูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง โดยเทียบกับคะแนนเฉลี่ยสมมติซึ่งคิดจากจุดกึ่งกลางของมาตรา (Scale) การวัดความคิดเห็นครั้งนี้ (มีค่า 3.00) การศึกษาครั้งนี้ได้นำคะแนนของกลุ่ม พฤติกรรมการสอนทั้ง 9 ด้านมาเปรียบเทียบกันเอง เพราะคะแนนที่วัดได้นั้นมิได้บอกถึง ปริมาณที่แท้จริงของพฤติกรรมการสอนแต่ละด้าน ซึ่งมีลักษณะค่อนข้างเป็นนามธรรมมาก จึงพิจารณาคะแนนให้มีความหมายมากขึ้น โดยใช้คะแนนเฉลี่ยสมมติเป็นจุดหลักในการวัด ซึ่งก็พบว่า คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนเกือบทุกพฤติกรรมมีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ ยกเว้นพฤติกรรมที่มีปริมาณน้อยที่สุดเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาพิสัยของปริมาณพฤติกรรมการสอนในอันดับที่ 1 กับอันดับสุดท้ายพบว่า ห่างกันไม่มากนัก จึงสรุปได้ว่า โดยทั่วไป แล้วพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ในเกณฑ์ ค่อนข้างดี ในสายตานิสิต และถือว่าสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมพอสมควร

1.2 การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในภาควิชาต่างๆ แต่ละภาควิชา พบว่าอาจารย์ในเกือบทุกภาควิชา มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมา เป็นด้านคุณภาพของภาษาและเสียง ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินทั้งมหาวิทยาลัยทั้งภาควิชาในข้อ 1.1 และปรากฏว่ามีภาควิชาประถมศึกษาและสังคมศึกษา เพียงสองภาควิชา มีพฤติกรรมการสอนด้านคุณภาพของภาษาและเสียง เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมา เป็นด้านคุณลักษณะส่วนตัว ซึ่งจะเห็นว่าอันดับของพฤติกรรมทั้งสอง เพียงแต่สลับที่กัน โดยที่จำนวนร้อยละของคะแนนพฤติกรรมการสอนทั้ง 2 ด้านนี้ แตกต่างกันไปเล็กน้อย สำหรับพฤติกรรมการสอนในอันกับรองๆ ลงมาของอาจารย์ในทุกภาควิชาพบว่า ปริมาณสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยสมมติ แต่ใกล้เคียงกันมาก และอันดับของพฤติกรรมต่างกันออกไปบ้าง ซึ่งขึ้นอยู่กับความแตกต่างของเนื้อหาวิชาที่สอน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า อาจารย์ในแต่ละภาควิชา มีพฤติกรรมการสอนเหล่านี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนพฤติกรรมการสอนที่มีก่อนหน้านั้น พบว่าอาจารย์ในภาควิชาต่างๆ มีพฤติกรรมการสอนด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนค่อนข้างน้อยจัดเป็นอันดับที่ 8 ซึ่งมีถึง 6 ภาควิชาคือ ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และบริหารธุรกิจ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนในใหม่ที่สนับสนุน สอดคล้องกับการพิจารณาโดยรวมของมหาวิทยาลัยในหัวข้อ 1.1 สำหรับพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์มีเป็นปริมาณน้อยที่สุดพบว่า เกือบทุกภาควิชา อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน เป็นปริมาณน้อยที่สุด จึงก็สอดคล้องกับการอภิปรายในหัวข้อ 1.1 แต่พบว่าภาควิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนก่อนหน้าน้อย และมีพฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหาบทเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะเหตุผลที่ว่า ธรรมชาติของเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ เป็นการคำนวณเลขๆ โดยเฉพาะคณิตศาสตร์ในระดับสูง จึงคงเอาหลักวิชาไปขยาย (abstract) เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาอย่างมาก จึงไม่สามารถหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมมาช่วยสอนได้ ทำให้การเสนอเนื้อหาค่อนข้างยากสำหรับนิสิต และประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันก็เข้าไปโดยทางอ้อมมากกว่าทางตรง จึงทำให้พฤติกรรมการสอนทั้งสองด้านนี้น้อย เมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ ส่วนในภาควิชาฟิสิกส์นั้น พบว่า อาจารย์มีพฤติกรรมการสอนด้านการเสนอเนื้อหาบทเรียนน้อย ซึ่งลักษณะของวิชาฟิสิกส์ต้องอาศัยการคำนวณมากพอสมควร จึงพิจารณาดูเหตุผลเฉพาะเกี่ยวกับภาควิชา

คณิตศาสตร์ และพฤติกรรมการสอนท่านที่อาจารย์ในภาควิชาสถิติมีน้อยที่สุดคือ ท่าน
แรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของผลการประเมินพฤติกรรมการสอน
ทั่วไปต่ออาจารย์ จากการทดสอบสมมติฐานข้อ 3 และข้อ 6 ถ้าสถิติที่ไคแสดงว่านิสิตที่มี
เพศต่างกัน และนิสิตที่มีประสบการณ์ทางอาชีพกับไม่มีประสบการณ์ทางอาชีพ ประเมิน
พฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะ
การถามความกึกเห็นครั้งนี้ นิสิตต้องตอบโดยอาศัยความเป็นจริง เป็นพื้นฐาน จึงอาจเป็น
สาเหตุให้ความกึกเห็นของนิสิตในตัวอย่างทั้งสองชนิดนี้ไม่มีควาแตกต่างกันทางสถิติ และ
ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่คาดหวังไว้ ซึ่งการศึกษาตามสมมติฐานข้อแรกนั้นไคทดสอบสอดคล้อง
กับการศึกษาของสมสรร วงษ์น้อย (สมสรร วงษ์น้อย, 2518.38) ที่พบว่านิสิตชาย
และนิสิตหญิงประเมินพฤติกรรมการสอนท่านการบรรยาย ของอาจารย์ในแผนกวิชา
ประวัติศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัย
สำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในการประเมินแล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยของ
นิสิตหญิงสูงกว่าของนิสิตชาย และคะแนนเฉลี่ยของนิสิตที่เคยประกอบอาชีพมากกว่าก่อน
สูงกว่าของนิสิตที่ไม่เคยประกอบอาชีพมาก่อน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในกรณีแรกนั้น นิสิตหญิง
มีบุคลิกภาพเกรงใจสูงกว่านิสิตชาย โดยสรุปตามผลการศึกษาของ อบอวล หกสุวรรณ
(อบอวล หกสุวรรณ, 2516.179) มุ่งพบว่ากรหญิงมีบุคลิกภาพเกรงใจสูงกว่ากรชาย
ประกอบกวยเหตุผลที่ว่า หญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาในกรอบประเพณีไทยที่เกรงครักมาก
กว่าชาย ทำให้คำนิยมในความกตัญญูสูงกว่าชาย จึงเป็นสาเหตุให้นิสิตหญิงประเมิน
พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ค่อนข้างดีกว่านิสิตชาย ส่วนในกรณีหลังนั้น เป็นเพราะว่า
นิสิตที่เคยประกอบอาชีพมาก่อน มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนมากกว่านิสิตที่ไม่เคย
ประกอบอาชีพมาก่อน ย่อมมีความเข้าใจในอุปสรรคและปัญหาของการสอนได้ดีกว่า จึง
ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ค่อนข้างดีกว่านิสิตที่ไม่เคยประกอบอาชีพมาก่อน
ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตทุกคนเคยผ่าน
ประสบการณ์จากการฝึกสอนมาแล้วนั่นเอง

สำหรับการทดสอบสมมติฐานข้อ 4 และข้อ 5 นั้น พบว่านิสิตที่มีประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยต่างกัน และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามที่คาดไว้ ถึง เหตุผลที่สนับสนุนสมมติฐาน

3. การศึกษาเกี่ยวกับการสำรวจวิธีสอนต่างๆ ที่อาจารย์ในแต่ละภาควิชาใช้สอน และวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะในแต่ละภาควิชา เมื่อพิจารณาเฉพาะวิธีสอนที่นิสิตเลือกตอบในอันดับที่ 1 พบว่าอาจารย์ทุกภาควิชาทั้ง 14 ภาควิชาใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลังมากที่สุด ซึ่งพิจารณาได้ว่า วิธีสอนแบบนี้เป็นวิธีสอนที่อาจารย์ใช้เป็นหลัก เพราะเนื้อหาวิชาในระดับสูงเป็นนามธรรมมากขึ้น ทำให้อุปกรณ์ หรือกิจกรรมที่เหมาะสมหาได้ยาก จึงจำเป็นต้องใช้การบรรยายเป็นหลัก และเปิดโอกาสใหญ่เรียนซักถามได้ และมีข้อเสนอแนะว่าภาควิชาบางภาควิชา เช่นภาควิชาทางแขนงวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยภาควิชาเคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป หรืออหรรณศาสตร์ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ควรใช้วิธีสอนในแบบที่ส่งเสริมให้ฝึกปฏิบัติกิจกรรม และการทดลองเกินกว่า แลกสับไม่เป็นเช่นนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะการศึกษากลับนี้มีข้อตกลงให้นิสิตประเมินพฤติกรรมการสอนเฉพาะการสอนภาคทฤษฎีเท่านั้น เนื่องจากกฎการจัดการสอนของภาควิชาเหล่านี้ เช่นภาควิชาเคมี ชีววิทยา ได้แยกชั่วโมงการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติออกจากกัน และเมื่อถึงเวลาทดลองปฏิบัติบางวิชา ผู้สอนภาคทฤษฎีมิได้คุมการทดลองเอง แต่มีอาจารย์คุมการทดลองแยกต่างหาก จึงเป็นอุปสรรคในการศึกษาอย่างหนึ่ง สำหรับวิธีสอนที่ไ้รองลงมาพบว่า อาจารย์ในภาควิชาทั้งหลายส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว มีภาควิชาคณิตศาสตร์ และภาควิชาบริหารธุรกิจ ที่อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจ และแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลัง ส่วนภาควิชาคหกรรมศาสตร์ใช้วิธีแนะแนวทางสำคัญใหญ่เรียนไปคนกว่าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน และภาควิชาประมาณการศึกษากับสังคมศึกษา ใช้วิธีการอภิปรายและรายงาน ซึ่งก็เป็นวิธีสอนที่สมควรจะนำมาใช้ในภาควิชาเหล่านี้พอควร

เมื่อพิจารณาทางด้านวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะพบว่า ความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับวิธีสอนที่เห็นว่าอาจารย์ควรใช้สอนนั้น ไปสอดคล้องกับที่อาจารย์ใช้อยู่จริง เกือบทุกภาควิชา

มีภาควิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และฟิสิกส์ รวม 3 ภาควิชา ที่นิสิตเห็นว่าอาจารย์ควรใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลังในอันที่เด่นที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการใช้วิธีสอนในปัจจุบันของอาจารย์ สำหรับในภาควิชาฟิสิกส์นั้น ยังพบว่าวิธีสอนที่นิสิตต้องการ เคนซีกรองลงมาคือ วิธีใหม่เรียนไปทดลองปฏิบัติหรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาเพื่อจะใคร่สรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ ซึ่งมีจำนวนร้อยละของความถี่ใกล้เคียงกับวิธีในอันดับแรกมาก สำหรับในภาควิชาประณตศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปศึกษา และบริหารธุรกิจ พบว่านิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์มากที่สุด ซึ่งจะเห็นว่า เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะวิชาในภาควิชาต่างๆ เหล่านี้ ส่วนในภาควิชาคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา วิทยาศาสตร์ทั่วไป และเกษตรศาสตร์ ซึ่งจัดว่าเป็นภาควิชาในแขนงวิทยาศาสตร์ ปรากฏว่านิสิตต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบไปทดลองปฏิบัติก่อนมากที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่า เป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาในแขนงเหล่านี้ สำหรับวิธีสอนที่นิสิตเลือกกรองลงมาพบว่า มีกว่าเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาพอสมควร ทั้งเช่นในภาควิชาประณตศึกษา ภาษาไทย ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ นิสิตเลือกวิธีสอนแบบไปสอนแนะแนวทางที่สำคัญ เพื่อให้ไปค้นคว้าหาความรู้ เติมเต็มนอกห้องเรียน ส่วนในภาควิชาคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา วิทยาศาสตร์ทั่วไป และศิลปศึกษา นิสิตเลือกวิธีสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้นแล้วช่วยกันวิเคราะห์หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และสำหรับภาควิชา สังคมศึกษา ธุรกิจศึกษา และเกษตรศาสตร์ นิสิตเลือกวิธีบรรยาย แต่เปิดโอกาสใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง

การศึกษากครั้งนี้สรุปได้ว่า วิธีสอนที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สอน กับวิธีสอนที่นิสิตส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์ใช้นั้น ยังไม่ค่อยสอดคล้องกันหรือมีความสอดคล้องกันน้อย และวิธีสอนที่นิสิตเสนอแนะมานั้นก็ดู ลักษณะสอดคล้องกับธรรมชาติของ เนื้อหาวิชา มาก ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการสอนทั่วไป แต่วิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนนั้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติเนื้อหาวิชาน้อย ซึ่งถ้าพิจารณาให้ถ่องแท้กว่าเหตุผล จะพบว่า วิธีสอนแบบที่อาจารย์ใช้อยู่นี้เป็นวิธีสอนที่ใช้ใคร่สะดวกที่สุด ในสภาพความเป็นจริงของการสอนในระดับมหาวิทยาลัย

ขอเสนอแนะ

1. การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของผู้สอนในห้องเรียน ควรใช้วิธีการศึกษามากกว่าหนึ่งวิธีประกอบกัน เช่น การศึกษาโดยใช้วิธีใหญ่เรียนเป็นกรณีพิเศษ ประกอบกับการใช้การสังเกตอย่างมีระบบ ก็จะทำให้พฤติกรรมการสอนที่ศึกษาได้มีความเชื่อมั่นยิ่งขึ้น
2. ถ้าจะทำการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่อไป ควรจะทำการศึกษาในเจาะจง และลึกซึ้ง โดยอาจจะกำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง เฉพาะภาควิชา หรือแผนกวิชาเดียว เพื่อการสรุปผล หรือประเมินผลจะได้เที่ยงตรง และยุติธรรม
3. ควรจะได้มีการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มีการผลิตบัณฑิตในสาขาอื่นๆ นอกจากสาขาที่ผลิตครู เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่าง ทำให้มีแนวทางในการปรับปรุงการสอนของอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัยให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
4. ควรจะนำเครื่องมือที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ไปปรับปรุง เพื่อใช้ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในสถานศึกษานอกหลักสูตรระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนการเรียน ทำให้การผลิตครูในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีคุณภาพสูงขึ้นกว่าเดิม
5. ควรศึกษาโดยพิจารณาจากตัวแปรทางกลุ่มตัวอย่างผู้สอน ซึ่งมีอิทธิพลทำให้มีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกัน เช่น ตัวแปรเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเป็นครู ทัศนคติต่อผู้เรียน วุฒิต่างกัน ประสบการณ์ทางการสอน ฯลฯ

บรรณานุกรม

๑

บรรณานุกรม

- กตังศักดิ์ กำแหง พฤติกรรมการสอนด้านการถามตอบและคำถามทักษะทั่วไป ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2518, 60 หน้า.
- ชวลิต รวยอาจิณ พฤติกรรมการสอนด้านทักษะในวิชาชีพ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2518, 56 หน้า.
- เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์ การศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพแบบอนูรักษนิยม ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2516, 64 หน้า.
- เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์ เอกสารในการบรรยายวิชา Techniques of Attitude Scale Construction and Personality Assessment มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2518, 4 หน้า.
- นางเยาว์ กาญจนจारी " ปักทาสและแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกหัดกรรมมหาวิทยาลัย " วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 9 : 68-71, เมษายน 2516.
- ✓ นรา บุรณรัช พฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและงานปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2518, 61 หน้า.
- นิภา เล็กบำรุง พฤติกรรมการสอนของครูระดับประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร เกี่ยวกับการกำหนดงานให้นักเรียนทำและการทบทวนเมื่อจบบทเรียน ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2518, 62 หน้า.
- บรรจง ชุตลธาคี " ความมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษา " ปฏิรูปอุดมศึกษารีกศึกษา หน้า 191 พิมพ์ครั้งที่ 1 บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช 2517.
- บัวบูชา ช่อตรง การวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้การพลในการเรียนการสอน ปรินญาณิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 80 หน้า.
- ประเสริฐ จริยานุกุล การใช้ Interaction Analysis วิเคราะห์การสอนของนักเรียนฝึกสอนชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาโดยสังเขตควระบบ The Reciprocal Categories System ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. 2515, 55 หน้า.

- พวนี สะเปียรชัย แนวทางวิจัยการ เรียนการสอนในชั้นโดยวิธีการตัว เกล็ดที่มีระบบแบบแผน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2517, 9 หน้า.
- พวนี สะเปียรชัย หลักเบื้องต้นสำหรับการวิจัยทางการศึกษา เล่ม 1 วิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์
ประสานมิตร 2516, 171 หน้า.
- มันทนา ปะยะมาดา การสำรวจลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปรินทิพนิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์ 2511, 133 หน้า.
- รัตนโกสินทร์ (นามแฝง) " บทวิเคราะห์ต่ออาจารย์มหาวิทยาลัย " ศูนย์ศึกษา 19:86-91,
เขมยพ - มิถุนายน 2516 .
- ละเอียด บุคเกิด คุณลักษณะของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ปรินทิพนิพนธ์ กศ.บ.
วิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์ 2513, 95 หน้า.
- ศุภพร ศรีแสน พฤติกรรมกร เรียนการสอนที่ควรร่วมชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
ปีการศึกษา 2515 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์ 2517, 92 หน้า.
- สถาพร มาลีเพชรพงศ์ พฤติกรรมกร เรียนการสอนที่ควรร่วมชั้นประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นสูง ปีการศึกษา 2516 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.บ.
วิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์ 2517, 105 หน้า.
- สมสร วงษ์อุยน้อย พฤติกรรมกรสอนคาบการบรรยาย ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2518, 55 หน้า.
- สาคร นิปรียาย การสังเกตและวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมกรสอนในแนวสืบสวน
สอดสวนกับการสอนในแนว เกมของนักเรียนฝึกสอนชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์ 2516, 319 หน้า.
- สีปพนธ์ เกตุทัต " แนวความคิดในการปรับปรุงมหาวิทยาลัย " วารสารสภาการศึกษา
แห่งชาติ 4:1-18 , พฤศจิกายน 2512.
- สีปพนธ์ เกตุทัต บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาประเทศ " ชุมนุมบทความทาง
วิชาการ โครงการสำรวจสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2514.
- สำนักงานกฤษฎีกา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รายงานการสัมมนาเรื่อง
การฝึกหัดครูในประเทศไทย 23-27 สิงหาคม 2515, 54 หน้า .

- อมวาล กศสุวรรณ การศึกษาเปรียบเทียบข้อกล่าวหาของบุคคลในอาชีพครูกับอาชีพแพทย์
ปริทัศน์พิมพ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2516, 219 หน้า.
- อรุณ พวง เกษ การศึกษาความถูกต้องของการความทรงจำทางวิชาการและคุณลักษณะของครูที่ดีของ
นักศึกษ ป.กศ.สง วิทยาลัยศรีวิไลสงกรรม ปริทัศน์พิมพ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2517, 133 หน้า.
- Beck, William R., " Pupils' Perceptions of Teacher Merit ; A factor
Analysis of Five Postulated Dimensions," The Journal of
Educational Research, 27 : 662-668, May, 1967.
- Biddle, Bruce J., " Method and Concept in Classroom Research,"
Review of Educational Research, 37: 346-347, June, 1967.
- Edward, Allen L., Experimental Design in Psychological Research,
Pinehart, New York, 1960.
- Edward, Troy W., " Student Dropouts of Southern Illinois University " Thesis Abstract Series, School of Education, Indiana
University, 39: 6-7, 1954.
- Flanders, Ned A., Analyzing Teaching Behavior, Addison-Wesley
Publishing Company, Massachusetts, 1970, 448 pp.
- Fuller, General Poos, " The Relationship of Characteristics of
Prospective Student Teacher and Student Teaching
Effectiveness in Agricultural Education," Dissertation
Abstracts 24: 2799-2800, 1964.
- Grobble, Robert Irvin, " A Study of the Student Drop-Out Problem
at Miami University," Dissertation Abstracts 17: 61, 1957.
- Gullford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education,
McGraw-Hill Book, London, 1956, 565 pp.
- Ioannis, Paraskevopoulos, " How Student Rate Their Teacher,"
The Journal of Educational Research, 62: 25-29, September, 1968.

- Maple, Newsom Battle, " A Study of Elementary Student Teachers
Patterns of Verbal Interaction and Attitudes as Affective
by Self-Evaluation," Dissertation Abstracts 32: 3140A, 1971.
- McKeachie, W.J. and Solomon, Daniel, ' Student Rating of Instructors :
A Validity Study,' The Journal of Educational Research, 51:
379-382, January, 1958.
- McNemar, Quin, Psychological Statistics, John Wiley and Son, Inc,
New York, 1969, 529 pp.
- Oana, Robert G., ' An Analysis of Use of the Minnesota Teacher
Attitude Inventory in a Pre-Service Program in Childhood
Education," Dissertation Abstracts 27: 129-130A, June, 1966.
- Ober, Richard, Bentley, Ernest L., Miller, Edith, Systematic
Observation of Teaching , An Interaction Analysis
Instructional Strategy Approach, Prentice Hall, Inc,
Englewood Cliff, New Jersey, 1971, 236 pp.
- Rezier, Agnes G., ' The Influence of Needs Upon Student's Perception
of his Instructor," The Journal of Educational Research, 58.
282-286, February, 1965.
- Ryans, David G., Characteristic of Teachers, George Banta Company,
Maasha, 1960, 416 pp.
- Winer, B.J., Statistical Principles in Experimental Design,
McGraw-Hill Book Company, Inc, New York, 1962, 672 pp.
- Witty, Paul, " An Analysis of the Personality Traits of the
Effective Teacher," The Journal of Educational Research,
27: 662-668, May, 1947.

ភាគដង្កូវ

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีสองตอน ขอให้ท่านพิจารณาทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการตอบ หรือขอตกลงให้เข้าใจก่อน และขอความร่วมมือตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อจะได้ค่าให้ข้อมูลชุดนี้ มีความสมบูรณ์

ตอนที่ 1 รายละเอียดบางประการ เกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. เป็นนิสิตชั้น ☐ ปีที่ 1 ☐ ปีที่ 2 ☐ ปีที่ 3 ☐ ปีที่ 4
3. เริ่มเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ตั้งแต่ชั้น ☐ ปีที่ 1 ☐ ปีที่ 3
4. มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่เริ่มเข้ามาศึกษาจนถึงสิ้นภาคเรียนที่ผ่านมาอยู่ในช่วง
☐ ต่ำกว่า 2.25 ☐ ระหว่าง 2.25 - 2.75 ☐ สูงกว่า 2.75
5. ☐ เคยประกอบอาชีพกรรมกรมาก่อน ☐ ไม่เคยประกอบอาชีพกรรมกรมาก่อน

ตอนที่ 2 ก แบบสอบถามต่อไปนี้ต้องการทราบความคิดเห็นของท่าน ที่มีต่อการสอนของ

อาจารย์ประจำวิชา

ในภาคเรียนที่กำลังศึกษาอยู่นี้ ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างระมัดระวัง แล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ตามข้อความที่กำหนดไว้แต่ละข้ออย่างไร โดยพิจารณาตั้งแต่ที่ได้เริ่มเรียนมาในภาคเรียนจนถึงขณะนี้

จากนั้นขอให้ท่านประเมินความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านเปรียบเทียบกับค่ากำหนดการประเมินทั้ง 5 ช่วง ซึ่งกำหนดไว้ทางขวามือ ถ้าความรู้สึกหรือความคิดเห็นของท่านเทียบได้กับช่วงใด ก็ทำเครื่องหมาย ✓ ลงตรงช่องนั้นเพียงข้อเดียว

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อความ	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก
0. มีความเชื่อมั่นในตนเอง					✓

จากตัวอย่างนี้แสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีบุคลิกโดยทั่วไปเชื่อมั่นในตนเองอย่างมาก

ข้อความ	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก
1. มีความสนใจเรียนโดยทั่วถึงขณะที่สอน					
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
3. มีอารมณ์มั่นคงไม่วุ่นไหว เมื่อถูกขัดจังหวะหรือถูกทำให้การสอนออกนอกหลักสูตร					
4. มีความยุติธรรม					
5. มีความรอบรู้และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน					
6. มีบุคลิกโดยทั่วไปเหมาะสมกับอาชีพครู					
7. วิชาทางประกอบในชั้นหรืออธิบาย หรือบรรยายได้อย่างเหมาะสม					
8. ใช้ภาษาพูดที่เหมาะสมกับระดับประสบการณ์ของผู้เรียน					
9. สำเนียงที่ใช้ในการพูดชัดเจน					
10. มีระดับเสียงและจังหวะในการพูดเหมาะสม					
11. กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนไว้พอเหมาะกับระดับของผู้เรียน					

ข้อความ	น้อย	กอนข้าง น้อย	ปาน กลาง	กอนข้าง มาก	มาก
12. เสนอเนื้อหาสาระของบทเรียนใดเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
13. สอนเนื้อหาที่ติดต่อกันเป็นลำดับทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้					
14. เลือกใช้กิจกรรมการสอนและวิธีสอนเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
15. จัดหาอุปกรณ์ได้เหมาะสมและตรงกับจุดมุ่งหมายของบทเรียนมาช่วยในการสอน					
16. ทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านไปหรือวางพื้นฐานความรู้ก่อนสอนบทเรียนต่อไป					
17. พยายามสัมพันธ์บทเรียนกับชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์นอกห้องเรียน					
18. เน้นเนื้อหาสาระที่สำคัญและดีทำการสอน					
19. อ้างอิงถึงเอกสารหรือแหล่งที่มาของความรู้นำมาสอน					
20. ผู้สอนจบบทเรียนเมื่อผู้เรียนส่วนใหญ่เข้าใจแล้ว					
21. ใช้มุกตลกและเพื่อยายเพื่อกำจัดความสนใจของผู้เรียน					
22. รับฟังคำตอบและความคิดเห็นของผู้เรียน					
23. นำผลงานและความคิดเห็นของผู้เรียนมาสัมพันธ์กับการเรียนการสอนในชั้น					
24. ชมเชย สนับสนุน และให้กำลังใจผู้เรียนในการแสดงออกทางความคิดและกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเรียน					

ข้อความ	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก
25. ส่งเสริมและชี้แนะทางใ้เรียนแสดงผลงาน หรือกิจกรรมทางดานวิชาการ เพื่อให้เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป					
26. มีการซักถามผู้เรียนเพื่อวัดความเข้าใจในเรื่องที่กำลังเรียน					
27. ยอมรับความสามารถทางวิชาการที่แตกต่างกันของผู้เรียน					
28. ใจการทดสอบย่อยเพื่อประเมินผลการเรียนและการสอนที่ผ่านมา					
29. มีการพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนหรือช่วยเหลือนผู้ที่ยังมีข้อบกพร่องทางการเรียน					
✓ 30. มีการปรับปรุงวิธีสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียน					
31. ใช้เหตุผลที่จูงและสนับสนุนให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม					
32. ใช้อำนาจสั่งการให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม					
33. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงการคัดค้านหรือให้การเสนอแนะ					
34. ตักเตือนผู้เรียนให้เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง					
35. ใ้การอบรมและตักเตือนในเรื่องต่างๆไปแก่ผู้เรียน					
36. ปลุกปลอบใจผู้เรียนให้มีความมั่นใจและมีความตั้งใจในการเรียน					

ข้อกล่าวหา	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก
37. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถามข้อสงสัย					
38. สนใจจะรู้จักและเป็นกันเองกับผู้เรียน					
39. ให้งานพอเหมาะกับระดับความสามารถของผู้เรียน					
40. มีการติดตามและซักถามความก้าวหน้าในการทำงานที่มอบหมายไป					
41. แนะนำหรือช่วยจัดหาเอกสารอ้างอิงในการศึกษามากกว่าของผู้เรียน					
42. ตรวจสอบงานทุกชนิดที่มอบหมายให้ผู้เรียนไปทำ					

ตอนที่ 2 ข เกี่ยวกับวิธีสอนของอาจารย์ผู้สอน

1) ท่านเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาที่ท่านกำลังพิจารณาอยู่ที่ใช้วิธีสอนแบบใดตามที่กล่าวถึงข้างล่างนี้ โปรดเขียนตัวเลขแสดงอันดับที่ของวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สอนตามลำดับความมากน้อยที่ใช่ลงในช่อง ☐ ซึ่งท่านอาจตอบได้มากกว่า 1 วิธีตามความจริงเท่าที่สังเกตเห็น

- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีบรรยาย แต่เพียงฝ่ายเดียว
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีการอภิปรายและรายงาน
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วให้ผู้เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหาโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีใหญ่เรียนโคททดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาให้
เพียงพอ เพื่อจะโคสรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจ
และแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลัง
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีซักถามใหญ่เรียนคิดไปตามลำดับจนกระทั่ง เกิดการ เรียนรู้
ถ้าใช้วิธีอื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้วไปกระทำ

2) ท่านเห็นว่าการสอนสำหรับวิชาที่ท่านกำลังพิจารณา นี้ อาจารย์ในมหาวิทยาลัย
ควรใช้วิธีสอนแบบใดจึงจะเหมาะสม โปรดแสดงความคิดเห็น โดยพิจารณาถึง
ความเหมาะสมต่อการศึกษาศึกษาและลักษณะวิชาควย ท่านอาจตอบได้มากกว่า
วิธี เมื่อพิจารณาได้แล้วโปรดเขียนตัวเลขแสดงอันดับที่ลงในช่อง ☐

- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีบรรยาย แต่เปิดโอกาสใหญ่เรียนมีส่วนร่วมภายหลัง
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีบรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียว
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีการอภิปรายและรายงาน
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีแนะแนวทางที่สำคัญ แล้วใหญ่เรียนไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
นอกห้องเรียน
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีกำหนดปัญหาขึ้น แล้วช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา หรือช่วยกันแก้
ปัญหาโดยวิธีทางวิทยาศาสตร์
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีใหญ่เรียนโคททดลองปฏิบัติ หรือช่วยกันรวบรวมข้อมูลมาให้
เพียงพอ เพื่อจะโคสรุปนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีบอกนิยาม ทฤษฎี หรือกฎเกณฑ์ก่อน แล้วจึงอธิบายให้เข้าใจ
และแสดงวิธีนำไปใช้ภายหลัง
- อันดับที่ ☐ สอนโดยวิธีซักถาม ใหญ่เรียนคิดไปตามลำดับจนกระทั่ง เกิดการ เรียนรู้

ถ้าใช้วิธีอื่นที่จะเสนอแนะไปกระทำ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก t
1	7.9737	22	5.0354
2	3.0985	23	8.3282
3	4.6842	24	7.8007
4	3.9929	25	7.1207
5	4.5896	26	7.9787
6	3.7152	27	6.7495
7	5.0291	28	4.1992
8	4.1811	29	8.9918
9	4.0399	30	10.3849
10	5.4754	31	7.3999
11	3.6211	32	4.5073
12	2.0629	33	5.6959
13	5.6584	34	3.9201
14	5.2808	35	7.1467
15	4.5373	36	8.6505
16	9.2087	37	7.1656
17	7.6389	38	8.6331
18	3.6640	39	4.1300
19	6.1728	40	8.3693
20	5.8548	41	3.0439
21	4.3973	42	6.4103

การแบ่งกลุ่มพฤติกรรมการสอนแต่ละด้าน

กลุ่มพฤติกรรมการสอน	พฤติกรรมการสอนย่อยข้อที่
1. ความคุ้นเคยส่วนตัว	1, 2, 3, 4, 5, 6
2. ความรู้ภาษาและเสียง	7, 8, 9, 10
3. ความรู้เกี่ยวกับการสอน	11, 12, 13, 14, 15
4. ความรู้เสนอเนื้อหา	16, 17, 18, 19, 20
5. ความแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน	21, 22, 23, 24, 25
6. ความรู้ประเมินผลการสอนและการเรียน	26, 27, 28, 29, 30
7. ความรู้ความวินัย	31, 32, 33, 34
8. ความปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	35, 36, 37, 38
9. ความรู้กำหนดงาน	39, 40, 41, 42